

ליקוט

מענות קודש

~ ה'תשל"ד-ה'תשל"ה ~

פתח דבר

בעמדנו ששים יום לפני יום הבהיר י"א ניסן, יום מלאת מאה ועשרים שנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א –

הננו מוציאים לאור בזה "**ליקוט מענות קודש – תשל"ד-תשל"ה**", הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך השנים תשל"ד-תשל"ה.

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תז"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: "**מענות קודש**", הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמען.

בשנים הראשונות הי' זה באופן מצומצם לפי-ערך, כאשר אלו שהיו נמצאים בסמיכות מקום קיבלו את מענה קדשו על גליון מכתבם.

וככל שעברו השנים – הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שהי' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו.

עד עתה הופיעו חוברות "ליקוט מענות קודש" דשנים: ה'תשי"ב – ה'תשל"ג; ה'תשמ"מ – ה'תשנ"ב¹, ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים בסדרה זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

1) "ליקוט מענות קודש – ה'תשי"ב-ה'תשי"ט" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תש"כ-ה'תשכ"ג" (כ"ף מנחם-אב, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשכ"ד-ה'תשכ"ו" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשכ"ז-ה'תשכ"ט" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ל-ה'תשל"א" (יום הבהיר ה' טבת, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ב-ה'תשל"ג" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"מ" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"א" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ג" (כ"ף מנחם-אב, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ד" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ה" (י"ג אייר, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ו" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ז" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ח" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ט" (הוצאה ראשונה – כ"ג סיון ה'תשע"ח; הוצאה שני' – יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תש"נ" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תנש"א" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – תשנ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תש"פ); "ליקוט מענות קודש מילואים ח"א (ה'תשמ"ט-ה'תנש"א)" (ה' אלול, ה'תשע"ט). "ליקוט מענות קודש מילואים ח"ב (ה'תשמ"מ-ה'תשנ"ב)" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשפ"א).

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, ותחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

מוצש"ק י"א אדר ראשון, ה'תשפ"ב
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ"י.

צילומי כתי"ק

— פרסום ראשון —

Tel.: HYachin 3-9251
President 4-4270

TZEIREI AGUDAS CHABAD
LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION
Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

ב"ה

צעירי אגודת חב"ד
חזת נשיאות
כי"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

Control Office לפנה"ס המרכזית
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

יום ל' ט' ו' א' תש"ב

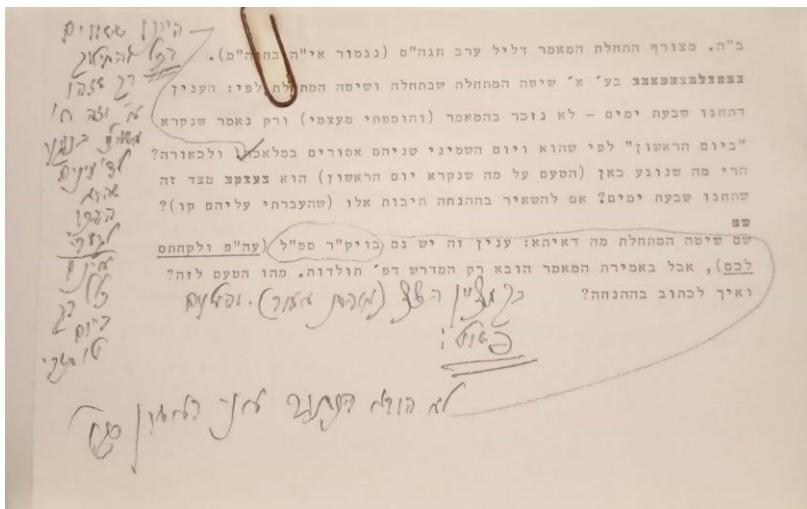
כה אקמור שליט"א

כהתחלת חודש מרחשון ה'ת"ש קרב ש' סצ'ין אשר לנו של ש' מישו
הנמשך... האג הי' במצ'לדענס בספ'ל וכש'הק מר סצ'ין לש'ם
אמג'לד תפ'ין אשר באג אוקור בנו... קי'ן
וצ' ש'ג ש'מלש' ש'מ.
פ'לצ'לי א'האג כש'מ'ר'מיה ח'לה ואחר ל'י ש'דבר ל'י י'מק ש'י ג'ונטר
אוקור ש'ג א'פ'ן כ'ה ש'מ' ולא פ'לצ'לי. ש'מ'ל' ל'ו ח'מר ל' י'ס'ר ת'מ'ג
ח'ק ב' ו'ה'ד'ק'מ'ט'ר מ'מ'ר'צ'ן מ'כ'י'ת מ'מ'ה י'מ'ר'ל ו'צ'ו'ד. מ'ה כ'מ'כ'י'ת ל'
ה'מ'כ'י'ת ה'מ'פ'ו'ל'ק.
כ'ו'ח מ'ד'ק'מ'ל' מ'צ'נ'ה מ'מ'נו א'מ'כ'ת'ב' ש'ל'י. מ'ה ש'ה מ'פ'ו'ל'ק. כ'ו'ח ק'מ'ס ס'ר
מ'ו'ר'ה נ'ב'ו'כ'י'ת מ'ה'ר'מ'כ'י'ת ב'א'מ'ל'ת'י.
כ'א'ק כ'ד'אי א'ל'ו'ח ל'ו'י ק'מ'ח'ה ע'ן ת'נ'י'ם ל'מ'ל'מ'ל'ת'ו'ל'ו'
ו'מ'ח כ'ו'ח פ'לצ'ל'ת'י ל'מ'ו' ו'מ'י'ז א'מ'ר כ' ש'מ' ה'י'ז ק'ל'מ'ב מ'כ'ת'ב מ'מ'נו ע'ם
נ'ס'כ'ס'י'ם. כ'א'לו א'ל' ש'ח כ'ת'ב' ש'מ'ו'א ר'ו'ל'ב ק'ל' ס'ס'ר כ'צ'ו'ד'ר כ'א'מ'ל'ת'י ו'ק'מ'ש'
מ'מ'ני א'ר'ש'י'צ' צ'ו'ר'ר'ה.
כ'א'ת כ'ד'אי א'ל'ו'ח ל'ו'י?

ונטנו מברכים ברכה כה אקמור שליט"א עזרו ש'מל"א דרך האת
ו'ש'מ'ל'ת'י ב'ת'פ'ו'ב'ה. מ'ה מ'ב'ק'ש'י'ת ע'ל'ת כ'ה א'ק'מ'ו'ר ש'ל'ט"א א'י'ק א'מ'ל'ת'י
א'ת'ר'מ'ת'ק' ל'ו' ה'ת'מ'ל'ך ש'ר'ו'ב' - א'ת' י'ד'ו'ס א'ל' ע'ל'ת'י י'מ'ו'נו א'מ' א'י'כ'ת' או ש'ל' ל'מ'
כ'ת'ו'י'א'ל' כ'ו'ק' כ'ן ג'א'ל'ד'ע' ק'י'ל' ל'ו' י'ת'ק' א'ז ת'מ'י'ן ו'ט'.

אצטור ע'ל'ת'י
ע'ה'מ'ל'ו'ס ל' ה'ת'פ'ו'ב'ה.
2
ה'ת'פ'ו'ב'ה.

לקמן מענה כט

NATIONAL JEWISH WELFARE BOARD

15 East 26th Street • New York, N.Y. 10010 • Tel: (212) 532-4949 • Cable Jewelbo, New York

התענה ע"י

10 Adar, 5735
February 21, 1975

NATIONAL OFFICERS

- DANIEL ROSE
President
- CHARLES AARON
IRVING EDISON
SOLOMON LITTE
MORTON L. MANDEL
Honorary President
- ROBERT L. ADLER
JESSE BELMANN
JACOB GOODSTEIN
JOSEPH KRIGER
MARTIN L. LARNER
BENJAMIN ISRAEL HELLER
MRG. MAURICE RITZ
Vice-Presidents
- GILBERT FOX
Secretary
- ARNOLD CUTLER
Associate Secretary
- STANLEY FERST
Treasurer
- GERALD OSTROW
MYRON STRODER
Associate Treasurers
- HERBERT MILLMAN
Executive Vice-President

Rabbi Kasriel Kastel
Lubavitch Youth Organization
770 Eastern Parkway
Brooklyn, New York 11213

Dear Kasriel:

Your form letter about the Purim campaign, dated Tu B'Shvat, arrived only this week. I am sorry I did not know about this program sooner, as I would have liked to help you promote this program in Centers and Ys.

Thank you for the reminder about Tisha B'Av not being a holiday . . . hopefully this was the only oversight in our Program Bank System. While we do very careful editing of these cards, your note cautions me to increase the attention we pay to the content of these cards.

I hope you will join us at our next meeting of the College Youth Professionals on Tuesday, March 11th . . . the group misses you.

Shalom, *aise*
37
STEVEN ROD

SR:kp

דן חנה

ג'ס"ד ע"ל"ג המזרח השעה - מברכה סיון
 ב"ק אדמו"ר שליט"א ,
 זקוקים, אולי וואו גטאנו אהודים,
 ואם אפשר, רפני לה"ק ,
 אונזע פרוש ר'ש' ופרט גמלך הייטלעכע -
 ג'ג"ק ג'ג"ק .
 יואל וזממן

ב"ק: ג' פ'ג"א. זהו ימים
 בינעם. זקי השנה ושה'תשל"ד
 וזש"א

ליקוט מענות קודש

- ה'תשל"ד-ה'תשל"ה -

ליקוט מענות קודש

- תשל"ד -

א

[לאחר ו' תשרי, תשל"ד]

מענה להרב משה דובער ריבקיין שכתב - בקשר להמדובר בהתועדות ו' תשרי: "ע"ד מה שהעיר כק"ש לפני כשעה בעת ההתועדות, מה שאצל אדה"ר הרי ה"ר ר"ה רק יום אחד, וא"כ ה"ר בין ר"ה ליוכ"פ אצלו ח' ימים. חשבתו בעת מעשה לעצמי שבאמת הרי אצל אדה"ר ה"ר יום הששי ויום הש"ק יומא חדא אריכתא. לא הרשתי לעצמי להעיר זה לכק"ש בעת ההתועדות, ובבואי כעת הביתה החלטתי לרשום זה בכתב ולהמציא אי"ה מחר תיכף בבוקר לכק"ש" (מצילום כתי"ק - ריש תו"מ התועדות חע"ד (תשל"ד ח"א)):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יום הששי ויום הש"ק יומא חדא אריכתא", וכתב:

אאפ"ל כך - כיון דיוה"ש ה"ר ש"ש אצלו כמחז"ל (הוזכר בהתועדות)

ב

[ח' תשרי, תשל"ד]

מענה למרת שטערנא שרה טייכמן שכתבה: "אני מצרפת כאן את עבודתי – "ספורי חסידים לילדים". בקרוב יצא הספר בעזה"י בשם: "ספורי מורשה לילדים", בו עיבדתי ספורי חסידים בשפה קלה ומובנת לילדים כו'. כתבתי לרבי לפני כשנתיים מדוע התחלתי בזה וכיצד, ועכשיו בשלבי סיום אני מראה לו זאת" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ח-ט.

ג

[עשרת ימי תשובה, תשל"ד]

מענה לר' שמואל אלעזר היילפרין על מכתבו בקשר לכנס צאצאי אדמו"ר הזקן שיתקיים בחצרות קדשנו בליל הושענא רבה (תשורה וילהלם כ"ט אדר תשס"ט ע' עג):

ויה"ר שיהא [.] ואזכיר על הציון ואין זה מחליף את הדבור בכנס דצא"ח.

[ב"יחידות" יום רביעי, ז' תשרי הורה לו כ"ק אדמו"ר שליט"א לדבר ב"ועידת צעירי אגודת חב"ד" הנערכת בחוהמ"ס, ולהקדיש דברים ע"ד "איגוד צאצאי אדה"ז"].

ד

[ט' תשרי, ערב יום הכיפורים, תשל"ד]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" (מצילום כתי"ק – תשורה אלטיין כ"ו אדר תשס"ב ע' 11):

[1] במכתבם כתבו – בקשר למכתב כללי ו' תשרי: "חושבים אנו להדפיס ליקוט זה לשבוע זו – לזכרון אמו של – יבלח"ט – כ"ק אדמו"ר שליט"א. אם אפשר?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אס", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "אפשר".

[2] על גליון מכתבם, הוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א הערה להמכתב כללי:

(*) א גאנץ אייגנארטיקען אופן: ועד"ז? הי' כו"כ פעמים בדברי ימי עם ישראל (ע"י כי להוי' מצוקי ארץ גו'), וכנבואת חנה (הפטורת יום א' דר"ה) – "שירה זו על מלכי או"ה ועל כנס"י": עלץ לבי בהוי' גו' וכפי' התרגום בארוכה (הובא בקיצור ברד"ק שם): בימי שמואל כו' ועד "וירם קרן משיחו" – מלך המשיח.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה לסדר שהוספה זו תגיע לאה"ק עוד לפני כניסת יום הכיפורים].

ה

[חול המועד סוכות, תשל"ד]

מענה לר' נחמן שפירא והת' שלום דובער לויך שכתבו: "אנו מוסרים בזה דו"ח מהכינוס תורה שהתקיים ביום ב' א' דחומה"ס . . . השתתפו בהכינוס כב' או ג' מאות תלמידי ישיבותינו, כב' מנינים משיבות שונות, וכמה מנינים מאנ"ש" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסא):

ונכון וטוב במאד מאד ובודאי יעוררו חבריהם שי' באה"ק צרפת ואוסטרליא עד"ז?

ו

[חול המועד סוכות, תשל"ד]

מענה לר' נחמן שפירא והת' שלום דובער לויך שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה ה) – ע"ד מסירת הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסא):

ות"ח ובטח יתענינו הבפו"מ.

ז

[ח"י תשרי, ג' דחומ"ס, תשל"ד]

מענה לר' חיים זוסיא וילימובסקי שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ביום ב' דחומ"ס) להקריא על הציון את הפ"נ שמסרו קבוצת אנ"ש – בו כתבו שעם ישראל שבורים מהמצב ומהקרבות הי"ד, ומבקשים שכבר יתגלה מלך המשיח: "הננו להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א כי היום היינו קבוצת אנ"ש, 13 אנשים על הציון הק', קראנו הפ"נ, ושרנו הושיעה את עמך" (סי' "הפרטיזן" ע' 240):

נתקבל ותשואות חן. אזכיר על הציון.

ח

[לאחר ש"פ בראשית, כ"ד תשרי, תשל"ד]

מענה לר' אברהם שמואל לוי מזכיר "אגודת הרבנים" על מכתבו – בהמשך להמדובר בשיחת ש"פ בראשית (התועדות ב) ע"ד אי קביעת תענית ציבור בקשר עם "מלחמת יום הכיפורים" – ע"פ מש"כ בטור ובית יוסף שחדשי תשרי וניסן אסורים בתענית, וע"פ החילוק בין פעולת חוני המעגל באופן של תפלה ופעולת רשב"י באופן של תורה ושמחה, שעתה הוא הזמן שצ"ל בשמחה ולפעול בקו השמחה ("התקשרות" גליון רכד ע' 14):

מה (1) שנדבר מטור וב"י – הוא חאו"ח סתצ"ב.

(2) שלא הארכתי בחילוק דרשב"י וחוני המעגל – שלא לעורר מחלוקת וכו'

רק רמזתי להמבואר בכ"מ (תער"ב ע') להחילוק בהתוצאות – כמפורש בנגלה (תענית כ"ג, א'): א"ל תלמידיו כו' א"ל כו' א"ל כו'.

ועוד יש ענין חריף בזה – אבל הזמ"ג להוסיף באחדות ולא הפכו. וק"ל.

ט

[כ"ז תשרי, תשל"ד]

מענה להרב יצחק מאיר הרץ על שאלתו ע"ד קביעת שם למחלקה בישיבה לבחורים בגיל ישיבה קטנה בלונדון (תשורה ראזענבלוה ב' שבט תשפ"ב ע' 75):

באם יחליטו לקבוע שם מיוחד למחלקה זו השם בשם כללי ליובאוויטש ישיבה.

אזכיר עה"צ.

י

[כ"ח תשרי, תשל"ד]

מענה לר' הלל זלצמן – חבר הנהלת ארגון "חמ"ה" – שכתב: "בעקבות פעילותנו כאן, אנו נדרשים ועומדים לפרסם פעולותנו, כדעת כולם, שפרסום כללי לפחות, מפעולתנו במחתרת הי' משפיע יותר ויביא תועלת יותר כו" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ט.

יא

[שלהי תשרי, תשל"ד]

מענה למרת חנה גורביץ מנהלת בית הספר "בית רבקה" על מכתבה – בהמשך להמדובר בהתועדות ו' תשרי ע"ד הלימוד מסיפור חנה אם שמואל, שנשי ישראל צריכות להתעסק בחינוך ילדיהם ולא לצאת לעבודה (סי' "היכל מנחם" ח"ב ע' קג. אגרות-קודש חכ"ט ע' יב):

הרי נתיסדה בית רבקה ע"י רבותינו נשיאינו בכדי שתהיינה מורות ומדריכות וכו' ומהי השאלה!?

וכן דרשו הנ"ל התעסקות בנשי חב"ד אלא שצריך להיות בבוא הזמן חלוק בכמות כו' לפי מצבה הפרטי של כל אחת ואחת.

יב

[תחלת תשל"ד]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו: "הת' שיחיו רוצים להשתתף בהדפסת הלקו"ש להשבע לזכות החיילים שליט"א – אם נכון?" (מצילום כתי"ק, באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הדפסת הלקו"ש להשבע לזכות החיילים שליט"א", וכתב:

אינו מתאים, כמובן

יג

[תחלת תשל"ד]

מענה לר' משה שלמה סלונים שהכניס להגהה דפי פרסום שרצה להו"ל מטעם "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק על כך שכ"ק אדמו"ר שליט"א חזה מראש את "מלחמת יום הכיפורים" ("בית משיח" גליון 108 ע' 50. והעתקה):

בתמהון גדול ראיתי המצו"ב – שהרי בפירוש אמרתי וברבים ונדפס
(שלא חזיתי מלחמה כ"א) "לא ידע מה כו"'

ודוקא [אני"ש בכל המדינות] צ"ל להיפך ונגדי?!

ודוקא צאגו"ח יארגנו זה!!

יד

[תחלת חורף, תשל"ד]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר להחזרת הוצאות הנסיעה דהנוסעים לחצרות קדשנו לחודש תשרי (אגרות-קודש חכ"ט ע' לב. סי' יימי תמימים" ח"ו ע' 249):

[1] על מה שכתב ע"ד החזרת ההוצאות "לתלמידים/תלמידות כמו למורים", כתב:

(1) – שבאו לחדש תשרי אבל לא לאלה שבאו לשנה.

[2] על מה שכתב שהחזיר הוצאות הכרטיסים בלי מסים, ושאל האם להשאיר הדבר כמו שכבר נעשה – סימן את התיבות: "להשאיר כמו שכבר נעשה"; וציין: (2)

טו

[תחלת חורף, תשל"ד]

מענה למרת שרה לבקובסקי על מכתבה בקשר למוסד לבעלות תשובה שבניהולה, בו כתבה: (א) בשורות טובות מפעילות המוסד; (ב) שאלה, באיזה אופן לבסס השגת תמיכה כספית עבור המוסד; (ג) ע"ד התחלת כמה כתות אחר הצהריים לבעלות-תשובה נשואות הגרות בסביבה; (ד) "בנוגע לשם למוסד ענה כ"ק שאחרי בי-ג' חדשים ידונו על כך, ולכך אנו פונות בשאלה האם לקרוא למוסד "בית חנה" או "מכון חנה"; (ה) ע"ד תכנית הלימודים של המוסד, ובין השאר לימוד הלכות מזמן לזמן –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' לא.

טז

[לאחר ש"פ נח, בדרי"ח מרחשוון, תשל"ד]

מענה להמזכיר הר"י גראנער שכתב – בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ נח:

"בפרש"י ע"ד עלה זית טרף בפי נתבאר בין השאר, שעפ"י פש"י לפרש"י לא היו המים רותחים אלא צוננים, ונתבאר שיטת רש"י בפירוש וישוכו המים שלא קאי על רתיחת המים וכו' –

בלקו"ש כרך ה' נח ב הערה 32 מבואר שעפ"י פש"י לפרש"י צריכים לומר שהמים היו רותחים, ובשוה"ג שם שזהו הפי לפרש"י וישוכו המים . .

[שאלה הנ"ל נשאלה ע"י כמה ובפרט ע"י התלי במאריסטון]."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1908 ע' 36):

המדובר ה"ה בפרש"י

ומדובר כ"פ ששיטת רש"י עה"ת להביא בכ"ב מקומות ב' פי' ויותר וסותרים זל"ז וכו'

ונת' ג"כ הטעם הפשוט ע"ז וכו'

ורש"י אין מפרש דעתו בהנ"ל בפי' – ולכן מקום לב' פי' וכו'

[המענה נכלל בלקו"ש ח"י ע' 35 הערה 43].

יז

[ג' מרחשון, תשל"ד]

מענה לר' מנחם מענדל פוטערפאס שכתב – בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו ב"יחידות", שבכדי להרים מצב הישיבה בכפר חב"ד צריכים שהבחורים יסעו חזרה לארץ ישראל – אשר הבחורים אומרים לו שאם הדבר הוא בתור "שליחות" מסכימים לנסוע (סי' "מקדש מלך" ח"ג ע' קנג. תשורה גופין י"ג סיון תשס"ה ע' 19. אגרות-קודש חכ"ט ע' יז):

כשתלמיד תו"ת ממלא הוראת המשפיע שלו במפורש בשיחות כ"ק אדמו"ר נ"ע הרי בכל כיוצא בו לא שייך ענין שליחותו כלל וממה נפשך אם הוא תלמיד תו"ת כרצון אדמו"ר אינו זקוק לשליחות ואם ח"ו אינו כרצונו וכו' לאלו אין להציעני שיאמר עליו שלוחו של אדם כמותו.

יח

[ד' מרחשון, תשל"ד]

מענה לר' משה זאב ירוסלבסקי שכתב דו"ח מקוצר מפעולותיו ב"הכנסת אורחים" במשך חודש תשרי, וכן כתב ע"ד נסיעתו ביום זה עם משפחתו חזרה לאה"ק –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' יז-יח.

יט

[ו' מרחשון, תשל"ד]

ממענה לר' אפרים וואלף שכתב:

"מר אבידור טילפן אלינו וסיפר כי ביקר אצל כו"כ משפחות שכולות מכפר שמרי' וכד' וכן בבתי חולים וראה התעוררות רבה בעניני יהדות, ויש צורך לנצל את המצב. לפי הנ"ל וכן לפי סיפורים שספרו כמה וכמה שבקרו אצל פצועי הצבא וכו', השתדלנו להתקשר עם אנ"ש בכל חלקי הארץ ולעוררם שיארגנו ביקורים סדירים של אנ"ש אצל הפצועים המאושפזים בכל רחבי הארץ בבתי חולים ובתי החלמה ולהגביר מבצע תפלין ביניהם.

ר"מ גרינברג מב"ב מספר כי מחזיק עתה 2 אנשים בשכר אשר מניחים תפלין בביה"ח תל השומר ויש תורים ארוכים להנחת תפלין וכן דרישה לתפלין. וכן מהישיבה בכתב"ד מבקרים בביה"ח צריפין. ובנחה"ח החליטו לארגן בקורים בבאר שבע אשקלון ורחובות בבתי חולים שם. וכן מסר דונין שבחיפה יש אברכים (אם כי לא מאנ"ש) אשר מתעסקים בזה. לירושלים פנינו לעסקנים במקום שיארגנו גם הדבר. וכן הרשת יארגן בין הבתי"ס שבקרבותיהם יש בתי חולים שהמורים יארגנו מבצע תפלין".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 16 (ע' יח). סי' יימי תמימים" ח"ו ע' 252-251, 345):

סימן שני קווים אצל מה שכתב ע"ד מבצע תפלין ברחבי אה"ק, וכתב:

(4) בממדים הכי גדולים 50% מההוצאות – מכאן

(5) מבצע האלמנות תי'!!!

כ

[ט' מרחשון, תשל"ד]

מענה להתי' נחום מזרחי שכתב ע"ד אחיו ר' דוד מזרחי – שגוייס לשירות מילואים בתחלת "מלחמת יום הכיפורים", ונעדר ("בית משיח" גליון 1044 ע' 49):

אזכיר על הציון

כא

[י"ז מרחשון, תשל"ד]

מענה לא' בקשר למקום מגוריו (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 16 (ע' כד)):

בנוגע לזוג' תי' – כדאי שיפסיקו לדבר עמה ע"ד לנסוע לצרפת וכו' (שזה מפחידה וכו') –

וימשיכו לדור כולם ב]. [. וישתמט מכל ויכוח (שלו) עם זוג', כ"א יבקש את הרב ואשתו שי' (שדרה זוג' לפנים בביתם, ככתבו) שהם ידברו עמה מזמן לזמן ובדרכי נועם – לחזקה ביהדות וכו', ושלא יהי' ניכר שמדברים בשליחותו, כ"א ע"ד עצמם. (1)

אין כדאי שיתעסק רק בלימודים, כ"א שעכ"פ מקצת היום – בפרנסה (במה – בהתייעצות עם ידיד מבין. קדימה – לזה שעוסק עתה). (2)

אזכיר עה"צ לכהנ"ל (3)

כב

[ח"י מרחשון, תשל"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד הנסיונות שלו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' כד-כה.

כג

[כ"ז מרחשון, תשל"ד]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג שכתב:

"כפי שהזכרתי בהדו"ח על . . שי', הנה זוגתו תחי' וב"ב וקרוביו שי' היו מאד נפגעים ממה שקרה עם גיסתו . . תחי' אשר אחרי שהי' לה מענה שבאם ישמרו טהמשי"פ לא תחשוש מלהתעבר (וכפי דבריהם שמרו בכל הפרטים) וגם הי' לה מכתב ברכה מכ"ק ובכ"ז ר"ל הפילה. גם כתבה מכתב לכ"ק לא בקובלנא ח"ו כ"א בשאלה מה לעשות (כי מרגישים שר"ל כמו היפך הברכה (ובלשונם הוא לא בלשון שלילה) שורה עלי' שכבר הפילה ל"ע ג' פעמים וחושבים שנחוץ לה איזה סגולה או ענין וכל

מה שכ"ק יואיל לאמור לה היא מוכנה לעשות) ולא קבלה מענה על מכתבה.

זוגתו . . בקשה לשאול מכ"ק מה פירוש הדבר שאחרי המענה והברכה במכתב היי יכול להיות כזאת. אמרתי לה שאני אינני יכול לשאול שאלה כזאת רק שאוכל למסור דברי ובעיקר לשאול בנוגע העתיד (כי כפי שסיפרה לי – גיסתו ואחיי הם עד היום ר"ל שבורים ורצוצים ומענה מכ"ק היי מחזקם. שם בעלה . .).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 19 (ע' ל):

על מה שכתב: "שהיי לה מענה שבאם ישמרו טהמש"פ לא תחשוש מלהתעבר", כתב:

(1) והנני כופל זה עוה"פ

סימן בעיגול את התיבות "שמרו בכל הפרטים", וכתב:

(2) כשילמדו עוה"פ כל הפרטים (עם יודעת) דינים) – יתברר אצלם מה שלא נשמר – באם עדיין לא יודעים זה

סימן בעיגול את התיבות "מענה על מכתבה", וכתב:

(3) אזכיר עה"צ עוה"פ

סימן בעיגול את התיבות "היי יכול להיות כזאת", וכתב:

(4) הטעם – כל הרשום לקמן, או חלק מזה:

(א) פרטים שלא נשמרו – בטהמש"פ (כנ"ל).

(ב) כו"כ מבנ"י (בתוכם – גם מגדולי ישראל) נולדו דוקא לאחרי הפלה.

(ג) א' מהזוג או שניהם – אמרו בתוקף לאחרי שנתעברה – שמתחרט על השמירה דטהמש"פ, על העיבור וכו'.

(ד) הזוג שכחו שהשם הוא מקור הברכה ונתנה וכו' – ובטחו רק בבנ"א בו"ד, בי.

וסימן קו אצל (השמות) שכתב: "גיסתו . . תי"י", "שם בעלה . .".

כד

[ועש"ק תולדות, כ"ח מרחשון, תשל"ד]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, ואם אפשר, לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות בשב"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 49):

קלאץ קשיות

דשאל איך מעשרין כו' (לאחרי היותו גדול) שזוהי ראי' שהוא עם הארץ גדול ולא שמהדר במצות

(2) מהי השאלה: איך – לוקחין א' מעשר !?

כה

[מרחשון, תשל"ד]

מענה בקשר לשידוך מסויים שהורי המדובר לא הייתה דעתם נוחה מהשידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' לא.

כו

[תחלת כסלו, תשל"ד]

מענה לר' מרדכי לודמיר על בקשת ברכה עבור אביו ר' זאב דוב לודמיר –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' לב.

כז

[ר"ח כסלו, תשל"ד]

מענה לר' אפרים וואלף שהכניס את מכתב חברי "כולל אברכים" בכפר חב"ד בו מבקשים שמאחר וכל המחירים מתייקרים והולכים, יתחשב במצבם ויעלה משכורתם –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' לב.

כח

[אדר"ח כסלו, תשל"ד]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] במכתבו כתב ע"ד הלקו"ש שמו"ל מדי שבוע בתרגום לצרפתית (ראה גם ליקוט מענות קודש תשל"א מענה רא) – שבעקבות המתיחות בגלל "מלחמת יום הכיפורים", נתפסו ילדים שבידיהם לקו"ש, ואחרי חקירה ודרישה דרשו ממנו להפסיק. ולאחר שהסביר שזהו ענין דתי, יצא בשלום ב"ה ולא עשו להם שום דבר. – בין הדברים כתב ע"ד א' ממקורביו, מר שלמה נידאם: "מזה מאד שמח והבטיח שהוא יטפל להשיג רשיון . . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את התיבות "והבטיח שהוא יטפל להשיג רשיון", וכתב:

לחכות עד שיתברר המצב הכללי – לבד באם הנ"ל יעשה מעצמו

בכללות כתבתי להנ"ל (1)

[ראה מכתב י"ג חשוון ה'תשל"ד למר שלמה נידאם – אגרות-קודש חכ"ט ע' כב].

[2] במכתבו כתב שמתכננים לשלוח את בנם התי' יצחק ללמוד בישיבת "אהלי תורה" בחצרות קדשנו בתקופת הבר-מצוה שלו, וביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "והנני לבקש את", וסימן את התיבות "הסכמת וברכת כ"ק שליט"א שילמוד"; וציין: (2)

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל

כט

[בדר"ח כסלו, תשל"ד]

מענה לר' כתיאל ברוך קסטל – חבר הנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית – שכתב:

"בהתחלת חודש מרחשון ר' חיים דוב שי' סעלין מסר לנו שם של מישהו הנמצא ב . . האב הי' בוועטערענס האספיטל, וכשהלך מר סעלין לשם למבצע תפילין מסר האב אודות בנו . . בן . . בגיל 31 שנה שנמצא שם.

צלצלתי להאב כשחזר מבית חולה ואמר לי שדבר לר' יצחק שי' גרונער אודות זה לפני כמה שנים ולא הצליח. שלחתי לו חומר ל . . – ספר תניא חלק ב' והענקאנטער מאגאזין מבית מחנה ישראל ועוד. וגם כתבתי לו המכתב המצורף.

היום קבלתי מענה ממנו להמכתב שלי. וגם זה מצורף. הוא בקש ספר מורה נבוכים מהרמב"ם באנגלית. האם כדאי לשלוח לו?

וגם היום צלצלתי לאמו והיא אמרה שגם היא קבלה מכתב ממנו עם הפרטים האלו אבל שם כתב שהוא רוצה ג"כ ספר הזוהר האנגלית ובקשה ממני להשיג עבורה. האם כדאי לשלוח לו?

והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבורו שימצא דרך האמת ושיחזור בתשובה. וגם מבקשים עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א איך להמשיך".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו. "התקשרות" גליון איעט ע' 10. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 197):

[1] על מה שכתב (בקשר לסי' מורה נבוכים באנגלית): "האם כדאי לשלוח לו?", כתב:

ביחד עם תניא באנגלית (1)

[2] על מה שכתב: "וגם מבקשים עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א איך להמשיך", כתב:

לא לכתוב לו התואר שרוצה – באם ידרוש זה עוה"פ, יענהו שלא איכפת לו כלל באם לא יכתוב לו תוארים וכו'.

אזכיר עה"צ.

להחזיר כל המצו"ב. (2)

ל

[ב' כסלו, תשל"ד]

מענה להרב יהודה ליב שפירא על מכתבו (להמזכיר הרחמ"א חדקוב) בו שאלות בקשר לישיבה גדולה ליובאוויטש מיאמי (מצילום כתי"ק – ס' י"שערי ישיבה גדולה" ח"כ ע' 321 ; חכ"ה ע' 389-390. אגרות-קודש חכ"ט ע' לג) :

[1] במכתבו כתב: "א' מאנ"ש דיבר אתי כמ"פ מברוקלין שרוצה שבנו יבוא ללמוד בהישיבה כאן (לא בתור שליח, כמובן), ורצוני לידע מה להשיב לו – היינו מהו ה"פאליסי", בנוגע להישיבה דכאן, אם לקבל תלמידים מאנ"ש מברוקלין וכדו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

אין ענינם כלל להלחם בתו"ת. וד"ל. (1)

[2] במכתבו שאל – האם יש מקום שתלמידי הישיבה יסעו פעם או פעמיים בשבוע לפעולות מסויימות, במשך סדרי הישיבה, ובכל פעם יסע תלמיד או שני תלמידים אחרים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי מפורסם שבתו"ת דכאן עושים כהנ"ל (אלא שצ"ל בקבלת רשות מההנהלה ולא ע"ד עצמו דכאו"א. וק"ל)

לא

[ד' כסלו, תשל"ד]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתו לחצרות קדשנו עבור הבר-מצוה של בנו הת' יצחק (תשורה לברטוב כ"ג שבט תשע"ט ע' 137. והעתקה) :

מובן שכל זמן שלא יתברר המצב בעולם הכללי כדבעי – אינו מתאים שיעורר חקירה ודיון אודות עצמו בעירו ובעיר הבירה (ע"י הגשת בקשה לנסיעה, וויזא ע"ז וכו')

להחזיר המצו"ב

לב

[ז' כסלו, תשל"ד]

מענה להנהלת אחת מישיבות תו"ת (אגרות-קודש חכ"ט ע' לג. תשורה אסטער כ"ב כסלו תשנ"ח ע' 14):

אמחז"ל שת' מצליח כשלמד במקום שלבו רוצה.

ידוע שקיום הנהלת ישיבה וגם הראשי ישיבה – הוא בשביל תועלת הת', ולא להיפך (הת' בשביל הנ"ל).

מי הצודק בסכסוך הנ"ל צריך לברר לפני רבנים וכיו"ב.

ובכל אופן: מצדי – באם טענת הת' צודקות ולכן רצונם ללמוד במק"א – אין כל מניעה שיעשו כן.

אזכיר עה"צ.

לג

[ט' כסלו, תשל"ד]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למערכת "אוצר החסידים" (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 272):

ט' כסלו

למסור להו"ל תומ"י תו"ח בראשית (צילום) – ולא מהוצאת שנחאי, (כמובן)

לד

[יו"ד כסלו, תשל"ד]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א למערכת "אוצר החסידים" (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 352. אגרות-קודש חכ"ט ע' לט):

מהיר

תומ"י לתת להו"ל (בצילום) ש' האמונה וש' היחוד (מטופס טוב כמובן, אבל דההוצאה האחרונה "דלעמבערג")

לה

[יו"ד כסלו, תשל"ד]

מענה לאחת מקליפורניא המתקרבת ליהדות ששאלה ע"ד: (א) קבלת משרה ב"בית אבות"; (ב) יחסה כלפי בעלה שעדיין לא נתקרב לעניני יהדות –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' מ-מא.

לו

[ועש"ק וישלח, י"ב כסלו, תשל"ד]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין שכתב: "ימחול נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח בשבת פ' וישב כ' כסלו בשחרית ובמנחה, בכל ימי חנוכה הקריאה של חנוכה, גם בראשי חדשים, ובשבת בשחרית שבת במנחה" (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 28):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "ולהשיב אם", וסימן בחץ את התיבות "צריך לקרות כו".

לז

[יום הבהיר י"ד כסלו, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – תולדות "ספריית לוי יצחק" שע"י צאגו"ח המרכזית – ע' 19):

[1] במכתבו כתב: "בקשר הלבריע [הספריי] ב-305 קינגסטאן עוו., כבר נגמר לבנות, וחסר כ"א דברים קטנים ועוד צריכים לבוא שולחנות וכסאות, וכ"ז נעשה יפה וכו'. ובקשר היובל הארבעים וחמשה לנשואי כ"ק אדמו"ר שליט"א עם הרבנית שתליט"א לאויוש"ט, נעשה היום ההתחלה לנצל את המקום להפצת המעינות חוצה, הביאו לשם חומש תהילים ותניא, והיום הי' קבוצה שבאה מסקאנעקטאדי נ.י. מרעפארס, והביאו לשם הקבוצה ודיבר עבורם הרב זעליג שי' שארפשטיין, והרב גוטניק מאווסטראליע, ועשה רושם גדול על המשתתפים. והניחו תפילין עם האנשים, והי' כאלו שפעם ראשון הניחו תפילין, ועם נשים אמרו שמע ישראל. ויעזור השי"ת שבקרוב ממש ירכשו הרבה ספרים על טהרת

הקודש שיוכלו לקרוא ספרים שם וכן שיוכלו ללוות, וכן שיעזור השי"ת שיוכלו לצאת בקרוב מהדיפיציט, ויוכלו להתעסק בהפצת המעינות מתוך יותר הרחבה, ומתוך הרחבה אמיתית".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "והניחו תפילין עם האנשים", "ועם נשים אמרו שמע ישראל"; וכתב:

ות"ח ת"ח על הבשו"ט

ומצו"ב השתתפות בהוצאות ש' שקל (1)

[2] במכתבו כתב: "ויה"ר אשר יחזק השי"ת את בריאות כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו שליט"א ומשפחתו האצולה, ויארך ימיהם ושנותיהם בטובה ומתיקות, וינהיג את כל ישראל בכלל ואת אני"ש ותלמידי התמימים בפרט בהצלחה מרובה, ויוליכנו בקרוב ממש קוממיות לארצנו הקדושה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

ת"ח על הבר' וכבר כו' העיקר.

אזכיר עה"צ לכהנ"ל. (2)

לח

[ט"ז כסלו, תשל"ד]

מענה למרת יוכבד בייטעלמאן שכתבה ע"ד הפרעות שיש להם במקום דירתם הנוכחי מגוי המתגורר בשכנותם, וביקשה הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשכור דירה מסויימת אחרת (תשורה קונין ז' כסלו תשפ"ב ע' 27):

באם

(א) אין קונים עתה בית

(ב) לדעת רב מותרים להעתיק מדירתם עתה,

שייך הנ"ל. אזכיר על הציון

לט

[ועש"ק וישב, י"ט כסלו, תשל"ד]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, ואם אפשר, לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות בשב"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 51):

למה אין מתרץ התמי': יוסף בן יז' שנה וראה שאחיו לא יכלו לדברו לשלום ובכ"ז סיפר להם חלומותיו!!

מ

[לאחר ש"פ וישב, כ"ף כסלו, תשל"ד]

מענה לא' הרבנים שהכניס קונטרס חידושי תורה שלו, וביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ר"ח כסלו תשע"ז ע' 13):

נת' ות"ח ת"ח. ולפלא נשמטה בהקוני' הפתיחה "ב"ה" או כיו"ב.

והרי מכבר פס"ד מרע"ה דבית מלא ספרים מחוייב במזוזה. ומאמרי רבותינו בדא"ח – ג"כ פתיחתם: "בס"ד". [ומה שבלקו"ש וכו' ג"כ חסר – ג"ז קשה].

אזכיר עה"צ לכהנ"ל (נוסף על הדבור פא"פ בעת ההתוועדות בש"ק כ' כסלו).

מובן שבאיחולי "לטובה" היינו, כנ"ל, שידוע להקב"ה שהוא לטוב – אבל צ"ל **בבת אחת**: הטוב לנו – תפתח. וכמובן ג"כ מב' אדנ"ע בישב גו' אביו, המדובר בהתוועדות הנ"ל (נדפס בס' השיחות תש"ד יט"כ).

מא

[כ"א כסלו, תשל"ד]

מענה לר' אפרים וואלף על דו"ח ע"ד חגיגות י"ט כסלו באה"ק – החגיגה המרכזית בכפר חב"ד ובמקומות נוספים באה"ק, וע"ד הפרסום בעיתונות ע"ד י"ט כסלו בכלל וע"ד החגיגה בכפר חב"ד בפרטיות (סי' ימי תמימים" ח"ו ע' 263):

נת' ות"ח.

מב

[כ"א כסלו, תשל"ד]

מענה לר' כתריאל ברוך קסטל – חבר הנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית – שכתב: "רב . . . צלצל עוד הפעם להגיד שהביקור הי' בהצלחה ושיש לו ילדות שרוצים לבוא לכאן לשי"פ ויחי הבע"ל, ובקש ממנו עוד הפעם אודות תכנית למבוגרים שלו בחודש טבת. הוא מסכים שהתכנית יהי' חוץ מחדר התפלה ושיש בו האנשים והנשים לחוד. שאלתי ר' זלמן שמעון שי' דווארקין מה לעשות. מצד אחד הוא רוצה ונראה שהבקשה הוא לשמה, אבל מצד השני הבה"כ שלו הוא קאנסערווטיוו ונמצא בפלטבוש בסביבה יהודי. אני חושב שיכול לפעול שהפרסום יהי' בהבולעטן שלו שהחברים של הבה"כ מקבלים, ולא ב-Newspaper. הצעתי שיהי' המסיבה בתת"ל באשען פארקוויי אבל הוא לא מסכים לזה. האם כדאי לנסוע שם לערב חב"ד במשך השבוע או לא" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 162. והעתקה, באדיבות הנמען שי'):

כמפורסם שאלה לרב

מג

[כ"ב כסלו, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב:

"בקשר המבצע חנוכה הי' קשיים גדולים אודות מנורות חנוכה. כפי המצב כעת צריכים יותר מ-10 אלפים מנורות חנוכה. ר"ש שי' קונין צריך ג' אלפים עבור קאליפורניע, ר"א שי' קארף א' אלף עבור מיאמי, רש"ב שי' לעווטיין א' אלף עבור סיאטל ועוד ישנם בקשות.

רמ"מ שי' בארטפילד נתן היום טעלעפטאן מאחד שאפשר שיוכל לעשות מנורות חנוכה. והוא נתן טעליפאן מעוד אחד. ב"ה שהצליחו נסעתי להפבריק הוא עושה בעיקר ענינים עבור צבא של ארצה"ב, דברתי עמו באריכות מהשיחה דש"ק, והסברתי שזה נוגע ליהודים בכל העולם.

קבל על עצמו להפסיק מה שעושה עכשיו עבור הצבא ולעשות מנורות חנוכה ואמר שיש זה עבור 35 סענט כאו"א שזה בזול לפי המחיר שמוכרים. צלצלתי לו כמה פעמים במשך . . . ואמר שישאר במאוחר ויעבוד בזה. ובשעה 8 ערב הייתי אצלו עה"פ ביחד עם ר"ש שי' קונין וכבר עשה את ההתחלה ואמר שהיום יעבוד ביחד עם כמה עובדים עד שעה 1 בקר והבטיח למחר לקחת עוד כמה אנשים שיעבדו בזה ועוד זמן הולך

לא כ"כ מהרה, ואקוה שאי"ה מחר יהיה מהרה שיוכל לעשות הסכום הנ"ל ובקש שאכתוב לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולבקש ברכה להצלחה שמו יוסף דוב בן ציפורה קופערשטיין.

ומוסג"פ סעמפעל אחד ואמר שיעשה יפה זה כפי המראה המוסג"פ על הסעמפעל.

ומוסג"פ השם של הקאמפעני שלו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (אגרות-קודש חכ"ט ע' נג-נד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"): :

[1] סימן בחץ את התיבות: "שזה נוגע ליהודים בכל העולם"; וציין: (1)

[2] על התיבות: "שיוכל לעשות הסכום הנ"ל", כתב:

[שיוכל לעשות הסכום הנ"ל] **ויותר (2)**

[3] סימן קו תחת התיבות: "ולבקש ברכה להצלחה שמו יוסף דוב בן ציפורה קופערשטיין", וכתב:

(3) **ויאיר מזלו ודב"ב שי' – כמו שעל ידו יאירו ריבוי בתי ישראל**

[4] על כללות הדו"ח, כתב:

(4) **תודה רבה על בשו"ט הנ"ל ואשרי חלקו וחלק כאו"א שמתעסקים בכל כיו"ב, ובמיוחד – בנ"ח, המאירים בבית ובחוץ, והמאיר הוא מלמעלה כביכול מהו', כ"א והוי' יגי' גו' כמשנ"ת בתורה אור ובשערי אורה ובאור התורה**

מד

[כ"ט כסלו, ה' דחנוכה, תשל"ד]

מענה לר' אהרן חיטריק (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 12):

[1] במכתבו כתב: "בהמשך לאור התורה, אולי כדאי להוציא ד"ה "להבין". לכן קיבצתי אותם וסידרתי אותם ע"פ א"ב של הענינים. – ברשימה זו נכנסו גם מה שנדפסו שיהי' דבר שלם. . . כל הנ"ל בודאי שהם מכ"ק אדמו"ר הצ"צ, וכבר עשיתי צילום מהם, האם ליתנם לדפוס בסדר הנ"ל, או בסדר אחר. אם נמצאים אצל כ"ק אדמו"ר עוד מאמרים ששייכים להנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

צ"ל עוד כו"כ. ושמעתי שיש ביכל (הנק') "להבין" [. .] צע"ג איזה מהם לאדה"ז [. .] בונה ירושלים) [. .] בהקדם בהנ"ל

[2] במכתבו כתב: "בענין התניא, בנוגע לפרק ב. אם ברצונו של כ"ק אדמו"ר להדפיסו בקונטרס בפ"ע כמו פרק א. או לחכות עד שאגמור כל הי' פרקים הראשונים, או עד שיהי' כדי כרך אחד, ולסדרם עם תניא בפנים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[. .] ג"כ **בעצמו** בזה [. .] **כך** זמן

מה

[כסלו, תשל"ד]

מענה לר' שניאור זלמן טייבל שכתב ע"ד רצונו להפסיק את מילוי שליחותו בסיוע למוסדות חב"ד בפאריז ולחזור לארצה"ב ("התקשרות" גליון יד ע' 12. תשורה גופין י"ג סיון תשס"ה ע' 26):

!!! ה"ז זכות **נפלאה** – לסייע לחינוך בנות ישראל, שבמשך הזמן תהיינה "עקרת הבית" דעם ישראל.

לא התורה מרתחא לי' כ"א ובמקום הנ"ל – שיתוסף עוד א' מישראל – לאלה האומרים שנמצאים ב770 – ובפו"מ אוכלים כבנ"א קוראים בכ"י פייפער ואין עושים דבר בהפצת תו"מ.

מו

[כסלו, תשל"ד]

ממענה להנהלת "נשי ובנות חב"ד" המרכזית בקשר לספר בישול ומתכונים ע"פ כללי מצות כשרות שמו"ל ("התקשרות" גליון תרכא ע' 14. גליון תתקכב ע' 7-8):

ולהעיר כיוון שצריך להתחרות עם ס' כיו"ב סתמיים (לאו דוקא – כשר) **ולנצחם** (שהרי זה נוגע לכשרות כו"כ בתים דבנ"י) צ"ל גם בענינים חיצוניים מהודר ונאה, אפילו באם עי"ז יתוסף בהוצאות. ועוד **ועיקר** חלק הדינים צ"ל מוגה עכ"פ ע"י שניים.

מז

[כסלו, תשל"ד (1)]

מענה לאי התמימים על שאלתו בנוגע להצעות שידוכין (מהעתקה):

כבר נתדברנו להתעניין בנוגע מרת [.] תחי' ועד לבירור.

מח

[כסלו, תשל"ד (2)]

מענה לאי התמימים על שאלתו אם כדאי שהמדוברת תגיע ממקום מגוריי לניו יארק להיפגש (מהעתקה):

שהנ"ל תבוא לכאן זה "בינט אותו" במידה מסויימת,

ולכן מתאים יותר שאחרי שיחזרו הוריו ל[.] יבקרם בתור שליחות מהמל"ח או צא"ח.

מט

[ב' טבת, זאת חנוכה, תשל"ד]

מענה לר' יעקב יהודה העכט על דו"ח ע"ד ה"ראלי" דחנוכה והפרסום ברדיו ("התקשרות" גליון יח ע' 10. והעתקה):

נתקבל ות"ח – ויה"ר שיהא בהצלחה רבה – ובפרט שהוא זאת חנוכה! ת"ח ת"ח על ההתחלה טובה הנ"ל – וכיון שרעש גדול יכול להיות הולך וגדול מאוד הרי זה ראוי שכך צריך להיות בפועל. וה' עמו.

אזכיר עה"צ

נ

[לפני ג' טבת, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב: "מצוי"ב קטע קצר שהופיע היום בהטיימס. כשהי"כאן ביום ה' נתתי לו חומר מספיק למאמר ארוך. ביחד עברנו על מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להילדים-ות ובחרנו בקטעים

שיכנסו בהמאמר, נתתי לו הל.ג.ס., סיפרתי לו ע"ד המבצע חנוכה בין אנשי הצבא באהקת"ו והמבצע כאן ובעוד מדינות, וגם ע"ד הבית חרושת כאן שמעבד כעת כמה אלפים מנורות חנוכה וכו'. גם סיפקתי לו תמונות מאסיפת הילדים דיום ה', וגם מעשיית המנורות בהבית חרושת הנ"ל. (אין בידי עדיין התמונות אבל הצלם הביא אותם ישר אליו בעש"ק). במוצש"ק טלפן אלי ספיגעל שיי שסידר מאמר ארוך אבל היות שהעתון דיום א' הוא רק 30 עמודים (ולא כרגיל ליום א' שמוציאים לערך 100 עמודים) השמיטו העורכים כמה עניינים מהמאמר, ושאין בידו מה לעשות בזה. הקטע המצו"ב הופיע בכל הוצאות הטיימס ששולחים מחוץ לנויארק בכל מרחבי תבל, אבל בההוצאות שמוכרים כאן בנויארק הופיע רק בחלק מהן" (מצילום כתי"ק – תשורה ליפסקר ח"י סיון תשע"ג ע' 13):

[1] על מה שכתב: "מצו"ב כו", כתב:

נת' ות"ח

[2] על מה שכתב: "קטע קצר", כתב:

ובכ"ז בשגיאות!

הכל תלוי במזל אפילו ס"ת שבהיכל כו'

נא

[ועש"ק ויגש, ג' טבת, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה נ): "בנוגע להקטעים ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לא סמכתי על מה שאמרת לי לספיגאל שיי בע"פ, אלא רשמתי בהטייפרייטער קטעים ברורים בכדי למנוע שגיאות ובלבולים מצדו, ואעפ"כ, כנראה, לא שם לב לזה" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ט"ו אלול תש"ע ע' 17):

נת' והמצו"ב ות"ח.

ויה"ר מזאל יוצא זיין בזו "העגמ"נ" על כל השנה כולה.

ובפרט – שתקוה שע"ז סללו דרך לימים יבואו.

נב

[ו' טבת, תשל"ד]

מענה לר' דוד קרץ על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

ת"ח ת"ח על הודיעו את כהנ"ל,

ויה"ר שמכאן ולהבא אך טוב בטוב הנראה ונגלה יבשר תכה"י,

אזכיר עה"צ.

מצו"ב מכ' דט"ו כסלו.

[מכתב כללי "אור לט"ו כסלו, ה'תשל"ד" – אגרות קודש חכ"ט ע' מה ואילך].

נג

[ו' טבת, תשל"ד]

מענה לנערה על שאלתה בענין הצעת שידוכין מסויימת –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' סו.

נד

[ז' טבת, תשל"ד]

מענה לר' כתריאל ברוך קסטל – חבר הנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית – שהכניס העתק מכתבו לאחת ממרילנד שכתבה שברצונה להתקרב לשמירת שבת. במכתבו כתב שצאגו"ח מארגנים "שבתון" בבית כנסת בעיר קרובה אלי, ושעלי לסדר מקום ללינה ואכילה, כי "אינו מן הנכון לנהוג בשבת" (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 90. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "Not be proper" (אינו מן הנכון), וכתב:

!?

שלא בערך כלל לחומרת הענין

נה

[ז' טבת, תשל"ד]

מענה לכלה ששאלה ע"ד : (א) האופן להשפיע על הוריי שלא לדחות את זמן החתונה ; (ב) תכניות בקשר להסתדרותה לאחר החתונה, והראשונה שבהן – להשאר בניו יארק, ללמוד ב"מכון חנה" ולהשתדל לעבוד בחלק מהיום –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' סו.

נו

[ז' טבת, תשל"ד]

מענה לנערה שביקשה ברכה לשידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' סו.

נז

[ט' טבת, תשל"ד]

מענה לר' שמעון הלוי סגל (ס') "שליחות כהלכתה" ע' 195. והעתקה, באדיבות ר' כתריאל ברוך שי' קסטל):

יפסיק לימודו עם המומר ר"ל ובכלל הפגישות עמו – כי כנראה מתפרש זה כנתינת – ר"ל – הכשר מצידו להנ"ל. וימסור הפרטים להמתעסקים בכיו"ב מאז ומנוסים: איך וכו'. אזכיר עה"צ לכהנ"ל. השמות.

נח

[י"ד טבת, תשל"ד]

מענה לאחת שכתבה : (א) ע"ד נסיעתה למקסיקו ; (ב) שאלה, בנוגע לזה שלא ברור לה התכלית המוטל עליי לעשות בחיי יום יום ; (ג) ע"ד רצונה להתראות ב"יחידות" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' סו.

נט

[כ"א טבת, תשל"ד]

מענה לר' אהרן חיתריק (מצילום כתי"ק – ריש ליקוט פירושים כו' לתניא קונטרס אחרון. תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 14):

[1] במכתבו כתב: "היום מסר לי הרה"ח חדקאב שי דברי כ"ק בענין להוציא ב' ספרים הקשורים לכ"ק אדמו"ר הצ"צ. . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "הקשורים לכ"ק אדמו"ר הצ"צ", וכתב:

(1) מהסידרה אשר עה"ת – שלזה קדימה לבל – שה"ז מעין השלמה ושלמות דיותר מעשרים כרכים שכבר הו"ל. וק"ל. וכל הזירוז ישובת ונחוץ וכו' וכו'.

[2] במכתבו כתב: "ונוסף על זה רשימה ממאמרים מכת"י שנדפסו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "מכת"י ש", וכתב:

[ונוסף על זה] – **כיון שנתוספו בינתיים כו"כ ביכלאך – לערוך (ולהו"ל) (רשימה ממאמרים נדפסו) כבר שד"ה פ' נמצא גם בניכל . . . בשינוים חשובים והן . . . בתוס' וכו' (2)**

[3] במכתבו כתב: "בסדרה של "אור התורה", כבר נתתי לכ"ק רשימה מהמאמרים "להבין" מסודרים ע"פ א"ב של ענינים, ובנתיים מצאתי עוד אחדים שהם בודאי לכ"ק הצ"צ. רובם הם הגהות והוספות למאמרי כ"ק אדה"ז. "להבין" לכ"ק אדה"ז להדפיסם בפני עצמם, במשך הזמן? על רוב ה"להבין" אינו רשום מי אמרם, וכמה פעמים קשה לברר, יש ביכלאך שרשום עליהם שהמאמרים הם לכ"ק הצ"צ, וגם שם נמצאים "להבין", אבל הם קצרים בלי שום "עייין" וכדומה, ויש שהם ארוכים בלי שום "עייין" ונוטה לסגנון כ"ק אדמו"ר הצ"צ".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב: "בסדרה של "אור התורה" . . . אחדים שהם בודאי לכ"ק הצ"צ", וכתב:

(3) כבר עניתי בנוגע לזה

[ראה לעיל מענה מד].

[4] במכתבו כתב: "בענין רשימה ממאמרים מכת"י שנדפסו, כבר מזמן שאני עוסק ברשימה כזו (כדי לסדר המאמרים שלא נדפסו עד עכשיו), וכן רשמתי זמן אמירתם. (וכן רשמתי זמן אמירתם של מאמרי כ"ק

אדה"ז שנזכרים במאמרי כ"ק הצ"צ, וכת"י ממאמרי כ"ק אדה"ז, שראיתו).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

מצו"ב עוד ה' ביכלאך (4)

[5] במכתבו כתב: "אמי קיילא בת רחל תחי' מרגישה יותר טוב, והרופאים מקוים שבעוד שבוע או שבועיים אפשר שיעבירו ל"קאנוואלעסנט" ששם תהיי איזה שבועות תחת פיקוח של רופאים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ותהא רפושו"ק. אזכיר עה"צ. (5)

ס

[טבת, תשל"ד]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב – בקשר להמדובר בהתועדות י"ט כסלו והתועדויות שלאח"ז, לקבוע בכל בית דבנ"י "קופת צדקה", סידור, ותהלים: "ביום ה' פ' ויחי בערב נתוועדנו כל אנ"ש לטכס עצה איך להוציא לפועל בקשת כ"ק בעת התוועדות פ' ויגש. והנה הצעתי היות ודבר כ"ק ב"י"ט כסלו ובשבת שאח"ז בענין נחיצות צדקה קופסאות וסידור ותהלים (תורה) בכל בית ישראל, וגם לימוד הבנה שאז כאילו ילדו, ובהתאם לזה הצעתי שנפיץ באופן המתאים פעקלעך המכילים צדקה קופסא, סידור המכיל גם תהלים, והיינו סידור כ"ס נוסח אר"י (או הי' סברה שבמקום סידור, יהי' הברכות ותפלות שמהמל"ח שיש שם גם באנגלית. והייתה ג"כ סברה אפשר לקחת סידור מנוסח אחר שבנמצא עם תרגום אנגלית, וכמו"כ תהלים בתרגום אנגלית. וכ"ז הנחנו לברר מכ"ק בזה), וגם "Thought for the week", והוסכם בעיני כל. אלא שעלי לברר דעת כ"ק בזה" (תשורה ברוין ו' כסלו תש"פ ע' 17. והעתקה):

[1] סימן בעיגול את התיבות "כ"ס נוסח אר"י", וכתב:

שכ"ז מן המוכן

ומחק את מה שכתב "או הי' סברה שבמקום סידור כו"י".

[2] על כללות המכתב, כתב:

להשמיט הרשום על הפושקא רק 25¢. לשבוע.

באם אפשר לצרף עוד כריכה אחת אבל א"צ עוד פושקא, לפושקא סתמית (צדקה סתם) [שלא יאמרו שהכוונה רק כו']

סא

[טבת-שבט, תשל"ד]

מענה לא' ממנהלי מוסדות חב"ד שכתב שא' מאנ"ש בעירו הודיע שקיבל הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לייסד בית חב"ד בעיר, וזאת מבלי שיתדבר עם אנ"ש ומוסדות החינוך בעיר, העוסקים בהפצת היהדות והחסידות –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' עה.

סב

[תחלת שבט, תשל"ד]

מענה לד"ר אריאל בר-סלע שביקש להתקבל ל"יחידות" אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' פב.

סג

[ר"ח שבט, תשל"ד]

מענה לר' יוסף וואלדמאן על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ וארא (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 55):

[1] במכתבו כתב: "תמי' – איך יתיישב מה שכתוב בסוף "בשלח" "ומטך אשר הכית בו את היאור" ע"פ ביאור כ"ק אדמו"ר שליט"א בשב"ק העבר בקשר לפי רש"י? ולכאורה מן דברי רש"י שם "בן לקה פרעה ומצרים – כמה מכות במצרים, ועל היס" משמע כשיטת האבן עזרא פי' וארא בנידון המטה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הכית בו", וכתב:

מפורש שהכה אהרן

[2] במכתבו כתב: "וגם מה שנדגש בכתוב וארא ז – יז "הנה אנכי מכה במטה אשר בידך" דורש הסבר לפי דברי כ"ק אדמו"ר שליטי"א".

מענה כ"ק אדמו"ר שליטי"א:

ותומ"י פי' השם כוונתו: אָמוֹר אל אהרן (וכיון שהוא האומר ה"ז כאילו הוא המכה וכאילו המטה שלו וכו').

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליטי"א:

עיין רמב"ן, סנה', זח"ב וכו' – הובאו בתו"ש

סד

[ר"ח שבט, תשל"ד]

מענה לא' התמימים (אגרות-קודש חכ"ט ע' פא. תשורה גופין י"ג סיון תשס"ה ע' 20):

יעשה בכל הנ"ל כהוראת המשפיע שיחי' וכפשוט יפסיק לשמוע לפיתוי הזקן וכסיל הוא היצר הרע הוא השטן ר"ל וק"ל.

סה

[ועש"ק בא, ב' שבט, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב דו"ח מפורט ע"ד חגיגת הבר-מצוה של אחיינו התי' יצחק בן השליח ר' יהודה ליב ראסקין (תשורה לברטוב כ"ג שבט תשע"ט ע' 140-151):

נת' ות"ח ת"ח על הבשו"ט וכו' אזכיר עה"צ.

סו

[ועש"ק בא, ב' שבט, תשל"ד]

מענה לנערה בקשר לחיים ע"פ שולחן ערוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' פא.

סז

[מוצש"ק בא, ג' שבט, תשל"ד]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין שכתב: "ימחול נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בס"ת של משיח בש"ק פ' בשלח יוד שבט בשחרית במנחה" (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 29):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב "לקרות . . . במנחה", וכתב:

[לקרות בס"ת של משיח בש"ק פ' בשלח יוד שבט בשחרית] ו[במנחה]

סח

[ד' שבט, תשל"ד]

מענה לר' שניאור זלמן גוראריי (מצילום כתי"ק – תשורה שפוטץ ט' סיון תשע"ח ע' 11):

[1] במכתבו כתב – בקשר לפטירת אחותו מרת לאה קרסיק ע"ה: "בימים שהי' אסור לי ללמוד דברי תורה (היי לי חקירה אם יש עון בטול תורה על לא ללמוד דברים המותרים) אז עיינתי מעט באיוב. ויש לי פלא ברש"י (כמדומה מותר לשאול עתה ברש"י לא דוקא על תורה), בקאפיטעל ל"א בסופו תמו דברי איוב, שאיוב התנבא עד עתה כמה נבואות, האם איוב הוא נביא. אמת שנראה דבריו דברי תורה שבכתב, אבל חשבתי שהוא ע"ד שכ"ק דיבר בשיחות קודש, כיון שהוא בתורה נעשה לתורה, כן הבנתי. ולכאורה כן עניני דברי איוב וחביריו שהיו לא יהודים כנראה, השוחי, וגם על איוב משמע שהי' לא יהודי, והאם הי' נביא. (אם לא שהיו נביאים מאומות העולם, ג"כ לבד בלעם). וחז"ל אמרו שנבואה שלא נצרכה לדורות לא נכתבה, וא"כ הוא ענין נבואה מאה"ע שנצרכה לדורות? איך שייך. והנה ראיתי באבן עזרא בסופו ונחמתי על עפר ואפר, פסוק קודם זה אמר שאיוב רק שמע מנביאים, שפירושו לא הי' כלל נביא. ולכאורה רש"י לומד שהי' נביא, איך שייך זה?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

במפרשים לב"ב טו, א ואילך שקו"ט בכהנ"ל (1)

[2] במכתבו כתב: "ענין זה הוא אצלי לא הראשון (והלואי האחרון) בחנוכה שתי שנים מקודם נפטרה אחותי פייגא וויטא בת אסתר, בשנה העברה אחי משה ע"ה, ועתה אחותי לאה ע"ה. נופלים מחשבות ידאג, ורמב"ם ז"ל אומר ויעשה תשובה. יש לי ניחום שנולד תמול לשרה בת טעמע בן זכר שנתרפא כל המשפחה. והנני לבקש מכ"ק ברכה לאריכות ימים ושנים, ואולי גם איזה דבר כעין תיקון ויחזק רוחי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "בחנוכה . . לאה ע"ה", וכתב:

(2) כנראה שמרוב חפזון – אינו יודע שלא הי' בחנוכה !!

[3] במכתבו כתב: "גיסי מקאפיטשניץ כשהי' על הלוי", ראה כותל החדש מקינגסטאן, שזכר מקודם הי' חלונות ופתחים, שאל האם אין קפידא אצלינו לסגור. אמרתי שאני זוכר ששאלתי מכבר כבר לכ"ק בזה, וענה כי ישנו מכתב מהאדמו"ר זצ"ל הרש"ב נ"ע שאפשר לעשות רערען ואחרי כן לסתום. ומ"מ אמסור הערתו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "ישנו מכתב", וכתב:

וכמדומה כבר נדפס (3)

סט

[ה' שבט, תשל"ד]

מענה לר' אהרן חיטריק שהכניס דוגמא מענין מסויים שערך בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני כמה זמן (תשורה גראס ט"ז אלול תשי"ס ע' 15):

הנ"ל – עוד חזון למועד

העומד ע"ס היום ובדחיפות – מאמרי הצ"צ וכאמרי זה כו"ב פעמים, (ובזמן שאא"פ לנצל להנ"ל – ההמשך בתניא כבפ"א)

ע

[וי' שבט, תשל"ד]

מענה לר' עמוס קרניאל על מכתבו בקשר למקום המגורים (תשורה גליס ז' סיון תשע"א ע' 32-33):

באם בהסכמת זוג' תי' – [להרשם לדירה . . בכפר חב"ד].

אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

עא

[לאחר מוצש"ק בשלח, יו"ד שבט, תשל"ד]

ממענה להמניחים על שאלותיהם במאמרי ד"ה באתי לגני דש"ק ומוצש"ק יו"ד שבט (מצילום כתי"ק – ריש תו"מ סה"מ באתי לגני ח"ב):

[1] במכתבם כתבו:

" . . ומכיון שכן (שגם לפי האמת ישנם ענינים של היפך השכל), למה א"א לומר שיש דורות בלי"ג אף שזה היפך השכל? ועל זה מתרץ: דזה מה שאין לנמנע טבע קיים, הוא רק אצלו ית' שהוא אדון הנפלאות, אבל אין שייך לומר כן בנוגע להעולם. והיינו, שהקב"ה מכיון שהוא למעלה מהשכל, שייך שיהי' נמנע הנמנעות (אף שאי"ז מובן בשכל), אבל העולם, מכיון שהוא מציאות שע"פ שכל, אין שייך לומר שיהיו בה (היינו בה מצד עצמה) נמנעות, שהם היפך השכל.

ובאם הכוונה כן בדברי הצ"צ – הדרא קושיא לדוכתה: מהי ההוכחה מדברי הצ"צ בנוגע להענין דהתנגדות הסט"א, שנבראה מהקב"ה (ובפרט, שבפועל ישנם בהבריאה ענינים של נמנעות (כדלקמן) מצד כחו של הקב"ה שהוא נמנע הנמנעות)?

אולי ההוכחה מסי' החקירה להצ"צ היא ממה שמבואר שם (פ"ו. וכ"ה במצות האמנת אלקות פ"א), שגם המקום מוכרח לומר שהוא מוגבל. והרי בנוגע למקום (משא"כ בנוגע לזמן) שייך לומר שנברא מהקב"ה (כרצונו ית', ושהוא מחודש) והוא בלי"ג – ומכיון שמכריח שם שהמקום הוא מוגבל, הרי מוכח מזה, שגם דבר שנברא מהקב"ה הוא באופן המושג בשכל ולא באופן דנמנעות. אם נכון?!"

על התיבות: "אבל העולם, מכיון שהוא מציאות שע"פ שכל", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) [אבל העולם, מכיון שהוא] **נברא מה' באופן ד**[מציאות שע"פ שכל]

[2] במכתבם כתבו:

"בהמאמר באתי לגני (הב', שנאמר במוש"ק) הוסיף: שאין לומר שההתנגדות דסט"א הוא מצד זה שהקב"ה הוא נמנע הנמנעות [והיינו, שמצד כחו של הקב"ה נעשית הסט"א (בתור נברא) באופן כזה שאינו מושג בשכל] – דא"כ, הוצרך לומר על זה הלשון "קשה", כמו שנאמר הלשון גבי קי"ס וגבי כמה ענינים של חיבור ב' הפכים שהם קשים בקי"ס.

לא תפסנו: גם "מקום הארון אינו מן המדה" הוא ענין של "נמנעות", ובכ"ז לא נאמר על זה הלשון "קשה"? ובד"ה מים רבים תשי"ז פ"ט, שיש ריבוי דומם וצומח בלי שיעור ממש (ובהערה שם: שהוא בליג בפועל, ולא רק בכח) מצד הענין דנמנע הנמנעות – והרי גם על זה לא נאמר הלשון "קשה"?

אולי יש לומר: בנוגע למקום הארון – שזהו מצד הלחות, ומכיון שאורייתא וקוב"ה כולא חד, אין נופל על זה הלשון "קשה", בנוגע לריבוי הנבראים בלי שיעור – לפי שאין זה דבר הנראה לעינים (ורק שכ"ה באמונה, מצד זה שאיתא כן בחסידות). אם אפשר לתרץ כן?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתבו: "נעשית הסט"א (בתור נברא) באופן כזה שאינו מושג בשכל" – מחק תיבת "נעשית", וכתב:

נבראת [הסט"א כו']

(ב) על מה שכתבו: "דא"כ, הוצרך לומר על זה הלשון "קשה" – מחק תיבת "זה", וכתב:

[דא"כ, הוצרך לומר על] **התנגדותה בכל יום** [הלשון "קשה"] **ויעודד**
לנצחה – **עדמ"כ בתניא פכ"ט (4)**

(ג) על מה שכתבו: "ובכ"ז לא נאמר על זה הלשון "קשה" – כתב:

ה"ז קשיא על הש"ס, (ומעיקרא ליתא – דמאי נפק"מ לומר דקשה ובפרט שזהו בביהמ"ק די' נסים היו תמיז – משא"כ בנוגע לזווג וכו'. וגם בנוגע לקי"ס – נאמר בדרך ממילא) (5)

(ד) על מה שכתבו: "ובהערה שם: שהוא בל"ג בפועל, ולא רק בכח",
כתב:

**ל"פ מפני שלגודיו (עולמות) אין מספר ובכאו"א – יש דצח"מ כפי
מדריגתם, אבל לא שכן הוא בעולם א' בפ"ע ובזה מתורץ הצע"ג
שבהערה שם (6)**

[סיום המענה נכלל – בתור "הערה לאחר זמן" – בד"ה מים רבים תשי"ז
שם (סה"מ מלוקט ח"א ע" ס)].

עב

[י"ב שבט, תשל"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד ספקות בתו בשידוך שהוצע לה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' פה.

עג

[ט"ו בשבט, תשל"ד]

מענה לר' שמואל מנחם מענדל בוטמאן שכתב: "מצורף הפאטא קאפי
מהמכתב ששולחים ר' יחזקאל בעסער ורעיתו שיחיו כהזמנה להמלוה
מלכה עבור צאצאי כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ. (עצם המכתב בדפוס
וכשיודפס בצהריים יוכנס). המכתב אושר ע"י הועד ר' יהודא ליב שיחי
גראנער ור' יואל שיחי כה"ן (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה
באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

להחזיר המצורף

עד

[ח"י שבט, תשל"ד]

מענה על שאלה בעניני רפואה (ס' "ימי תמימים" ח"ו ע' 277):

כהוראת רופא מומחה שיאמר מה לעשות ולפי"ז לעשות.

עה

[ח"י שבט, תשל"ד]

מענה לאי שכתב ע"ד ניתוח עבור אי שאין לו ילדים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' פז.

עו

[כ"ף שבט, תשל"ד]

מענה לאי המתגורר בלאס אנדזשלעס ששאל האם לשנות מקום מגורי המשפחה לקראונהייטס –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' צא.

עז

[כ"ף שבט, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "מוסג"פ לקו"ש חלק ג שנעשה ע"י אחי יהודה ליב שי' בן דרויזא, ויעזור השי"ת שיזכה להפיץ עוד מתוך הרחבה אמיתית. אחי שי' שלח זה ע"י מר עמרם שי' מאריאשעף שהוא עובד בקאסאבלאנקא בפאן אמעריקא קאמפאני, ועשה טובות הרבה לאחי שי' בנוגע כרטיסים לנסוע, בא לכאן צהרים נמצא בהאטעל. ואמר לי שרוצה לראות את כ"ק אדמו"ר שליט"א, אמרתי לו שעכשיו אין יחידות כ"א שיכול להתפלל תפלת ערבית בהמנין של הרבי שליט"א, והי' בשמחה מזה ואמר שהגם שצריך היום לנסוע חזרה ישאר פה עוד יום, ויחכה עד תפלת ערבית. במשך החצי יום הי' בהספרי' של צאגו"ח וקרא שם שהוא מבין אנגלית" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' ות"ח ת"ח

בטח הסבירו ע"ד התניא והצדקה כו'

עח

[כ"א שבט, תשל"ד]

מענה השליח ר' שלום דובער הלוי לויטין בקשר לפתיחת "קעמפ" בעירו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

שייך להמל"ח, מכ' הדו"ח הקודמים נת' ות"ח אזכיר עה"צ על כל הנ"ל ויבש"ט

עט

[ועש"ק משפטים, כ"ג שבט, תשל"ד]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, ואם אפשר, לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות – בשב"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 60):

[פירוש רש"י] (כד, וא"ו) ומכאן למדו כו' היפך הכלל דרש"י שמפרש פש"מ ולא פס"ד. ומנין שملו?

פ

[כ"ה שבט, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין על מכתבו בקשר להכנות ל"מבצע פורים". למכתבו צירף עלון הסברה שהכינו בקשר למצות החג, וכתב: "הבראשור מוכן לדפוס והוגה ע"י הר"י ש"י קרינסקי, והשאלה אם יש הערות וברכה" (אגרות-קודש חכ"ט ע' צח. תשורה צאגו"ח התועדות-חברים ב' אייר תשס"ד ע' 5. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 16):

(1) כהנ"ל נת' ות"ח.

(2) אזכיר עה"צ להצלחה רבה.

(3) בהוראה (במתלא"ב) – להניח בפושקע להקדים "באם אין מוצא עני" וכיו"ב

(4) בסוף זמן דמשל"מ – להוסיף שבניו יארק זהו כו'.

להחזיר המצו"ב.

פא

[כ"ז שבט, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב:

"מר קופערשטיין (שעשה החנוכה מנורות [ראה לעיל מענה מג]) אמר לי כשהי' על יחידות אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א לעסוק במבצע פורים. דיברתי עמו אם יכול לעשות פושקעס לצדקה (הצעה שאמר לי הרב חדקב שי') וגם נתתי לו דוגמה מפושקא. אמר שיתן מענה בעוד איזה ימים, מפני שהוא לא יכול לעשות בריבוע כמו שעושים כ"א באופן אחר, וזה יעלה להרבה כסף.

מאלו שהתעסקו במבצע חנוכה יש מהם שיכולים לאפות המן-טאשן. ובהיות שמקוים שיהי' נצרך הרבה אלפים המן-טאשן, קבלו על עצמם שיאפו וזה יהי' יפה ויותר בזול, וצריכים ע"ז בלעכן לאפות. דברתי עם קופערשטיין אתמול ואמר שיתן היום מענה, והיום דברתי ואמר שיש אצלו בלעכן עבור זה. וביקש שימסרו זה לכ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' לו חלק במבצע פורים ע"י נתינת הבלעכן בחנם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 16-17):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת סיום המכתב, וכתב:

ות"ח על כל הבשו"ט הנ"ל

פב

[שבט, תשל"ד]

מענה לא' התמימים בקשר לנסיעתו – ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה מח) – לשליחות במקום מגוריו ומגורי המוצעת לשידוך (מהעתקה):

יותר טוב לנסוע דרך אה"ק מצד קו התאריך.

פג

[מוצש"ק תרומה, בדרי"ח אדר, תשל"ד]

מענה למר בנימין סאקס על מכתבו בקשר להכנת סרטים (אגרות-קודש חכ"ט ע' צז. "התקשרות" גליון עתר ע' 11):

[1] במכתבו כתב שנפגש עם אי' שמציע ייעוץ ועזרה בכל שלבי ההכנה, ונראה איש ישר ומוכשר, וכיון שעדיין אין לו עו"ד מציע הנ"ל שישתמשו שניהם באותו עו"ד.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) צריך לברר היש לו היכולת לעשות זה.

(2) צריך לברר האם כן הוא, איש ישר וכו'.

(3) הרי צ"ל עו"ד שיגן עליו (הכותב) ויברר כל הדרוש ע"ד [. .] לאמתתו.

[2] על ענין מסויים שכתב, כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בענין ה"פילם" – זהו ככתבו: פראָדזעקט גדול ביותר, ובמקצוע שההתחרות בו גדולה ביותר, ושעד שבא ריוח כספי עובר זמן רב – ולכן רק זה שיש לו קשרים חזקים עם המתעסקים בזה והעיקר – שיש לו מי שיקח ע"ע ההוצאות הכספיות הכי גדולות שבזה – יכול להכנס לה.

פד

[בדרי"ח אדר, תשל"ד]

מענה לר' אברהם אשר הכהן ראזענבערג על דו"ח ע"ד פתיחת ספריי ציבורית במאריסטאון –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' צז.

פה

[ב' אדר, תשל"ד]

מענה להשליח ר' מנחם שמואל דוד הלוי רייטשיק על מכתבו (ס' "Shadar" ע' 387):

ת"ח ת"ח על הבשו"ט ועל ההצעה וכו'.

בכלל – כמובן נכון.

בפרט – אדבר, בל"נ, עד"ז בפורים.

אבל כבר מעתה יכול להבטיח כהנ"ל (הסכום – תלוי בתנאי המקום וכו').

פו

[ד' אדר, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 18):

[1] במכתבו כתב – בצירוף לרשימת שיחת ש"פ תרומה בקשר ל"מבצע פורים": "מוסג"פ מכי מצאגו"ח שבדעתנו לשלוח לאנ"ש שי בכל מרחבי תבל (הרבה מאלו שצלצלו ביקשו לשלוח להם בכתב). המכי הוכן ע"י התי' מנשה שי' פרמן ושלוש הלוי שי' דוכמאן ויהושע שלמה שי' צירקינד, ואח"כ סודר ע"י הר"י שי' כהן, והוגה ע"י הר' צבי שי' גנזבורג".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' (וכן הרשימה) ות"ח

[2] בשולי הגליון, ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א הוספת פסקא ברשימת השיחה:

(1) ויתרה מזה: בתחלה הי' האביון הנותן והמשפיע (עביד נייחא לנפשי דבעל המתנה) ואח"ז ועי"ז – ניתנה המתנה, היינו שאף שלכאורה יתרון לנותן המתנה – הרי בסדר דסיבה ומסובב – יתרון למקבל המתנה.

מהיר

פז

[יו"ד אדר, תשל"ד]

מענה לר' ישראל אבא פליסקין שכתב דו"ח ע"ד התועדות לרגל פורים עם יוצאי רוסיא (אגרות-קודש חכ"ט ע' ק. "התקשרות" גליון תרנח ע' 8):

ות"ח על הבשו"ט ויה"ר שיהיו פירות טובות בכל.

פח

[י"א אדר, תשל"ד]

מענה להנהלת תלמוד תורה בשיכון חב"ד בלוד שכתבו: "מבקשים עצה ותמיכה בנוגע להקמת בנין עבור הת"ת – אל מי לפנות בנוגע לכך, שמחירו הוא כשבעים אלף לירות" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קא.

פט

[י"א אדר, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "בקשר המעות חנוכה שנתן כ"ק אדמו"ר שליט"א, אור לליל זאת חנוכה, 100 שקלים לצאגו"ח לחלק לאלו שלא קבלו אז כו'. " (אגרות-קודש חכ"ט ע' קא. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 20):

נת' ות"ח על הדו"ח ויה"ר שיהיו פירות טובות במשך כל השנה כולה.

צ

[לפני חג הפורים, תשל"ד]

מענה לר' אהרן זאקאן בקשר למבצע "משלוח מנות" שמארגן בבתי ספר (קובץ "זכרונות אהרן" ח"ב ע' 46):

[1] על כללות המכתב, כתב:

נת' ות"ח ויה"ר שיהא בהצלחה רבה וזכות הרבים מסייעתם. אזכיר עה"צ.

[2] סימן בעיגול את מה שכתב "שיותר קשה בשנה זו", וכתב:

! ? הרי אדרבה צ"ל בשטורעם גדול! אזכיר עה"צ.

צא

[י"ג אדר, תענית אסתר, תשל"ד]

מענה להשליח הרב משה יחיאל פעלער שהכניס "ערכת פורים" הכוללת גם ממון עבור מצות מתנות לאביונים, עם מכתב-מדריך מצורף (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שיי וזכות הרבים תלוי בהם):

מה נפקא מינה באם יחליפו והעיקר יחליטו המשלחים שי' שבכל אופן נותנין הכסף במתנה למקבלים שי' למען לא להכשיל את השוכחים ליתן לצדקה.

צב

[לאחר ש"פ תשא, שושן פורים, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על שאלותיו בהמדובר בהתועדות ש"פ תשא (מצילום כתי"ק – ריש תו"מ התועדות חע"ה (תשל"ד ח"ב)):

[1] במכתבו כתב: "בפרש"י תשא ד"ה וישק הוקשה על דברי רש"י בלא התראה, שהרי חור הוכיחם, ובפש"מ לא למדנו שהתראה דוקא בשנים – לכאורה, הבן חמש לא יקשה שאלה זו כי כבר למד בפי משפטים עה"פ והועד בבעליו (כא, כט) ופרש"י לשון התראה בעדים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "ובפש"מ לא למדנו שהתראה כו", כתב:

[ובפש"מ לא למדנו] **תנאי** [שהתראה]

(ב) מחק את התיבות: "דוקא בשנים", וכתב:

[~~דוקא בשנים~~] (!!!) – **הכונה לשצ"ל בשעת מעשה ולא ביום שלפניו כדחור.**

[2] במכתבו כתב: "בביאור הקדמת רש"י תיבת עדים להתראה להודיענו שלא על כל עבודות בע"ז יש חיוב מיתה ורק בהקרבה במזבח – לכאורה, אין צורך לרש"י צו באווארנען זה כאן, כי כבר פירש זה בפי משפטים (כב, יט) זובח לאלקים יחרם: שלא תאמר כל עבודות במיתה בא ופירש לך כאן זובח לאלקים יחרם. . אבל שאר עבודות כגון המכבד והמרבץ והמגפף והמנשק אינו במיתה אלא באזהרה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "בביאור הקדמת רש"י תיבת עדים להתראה להודיענו", כתב:

שצ"ל מציאות עדים קודם להתראה – היינו שיש על מה להעיד קודם שמתרה משא"כ בחור. וק"ל.

(ב) על מה שכתב: "שלא על כל עבודות בע"ז יש חיוב מיתה ורק בהקרבה במזבח", כתב:

([שלא על כל עבודות בע"ז יש חיוב מיתה ורק בהקרבה במזבח]?! – **מהי השייכות?!**)

צג

[אחרי חג הפורים, תשל"ד]

מענה לר' אהרן זאקאן בקשר למבצע "משלוח מנות" שאירגן בבתי ספר (קובץ "זכרונות אהרן" ח"ב ע' 46):

ות"ח על הבשוורות טובות ויה"ר שיהי' פירות טובות במשך כל השנה כולו.

צד

[י"ט אדר, תשל"ד]

מענה להנהלת "רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" באה"ק על דו"ח ותמונות מכינוס הארצי לרגל יו"ד שבט, העתק החלטות ישיבת ועד הפועל מיום י"ב אדר, ומכתבם מיום ט' אדר (אגרות-קודש חכ"ט ע' קי. קטלוג התמונות של ספריית אגו"ח מספר 1011):

[1] על הדו"ח והתמונות מהכנס, כתב:

נת' ות"ח ת"ח ויה"ר שיבש"ט גם בשאר הענינים.

[2] על מה שכתבו – בין ההחלטות – ע"ד מיזוג שני בתי ספר, כתב:

כמפורסם שייך להנהלה.

[3] על מה שכתבו – בין ההחלטות – ע"ד פתיחת חטיבת ביניים בנצרת עילית עבור בתי הספר דנצרת עילית ותענך, כתב:

היש איש בר סמכא שיתעסק בזה בפועל ממש?! וכל הזמן הדרוש גם בעתיד.

[4] על המכתב דט' אדר, כתב:

אזכיר על הציון.

[5] על המכתב די"ב אדר, כתב:

אזכיר על הציון.

צה

[כ"ף אדר, תשל"ד]

מענה למר אריי קויפמאן שכתב שקנה מסעדה כשרה, ומבקש ברכה לפרנסה בהרחבה, ושיוכל גם לעזור למשפחתו שיוכלו לצאת מרוסיא (אגרות-קודש חכ"ט ע' קיד. "התקשרות" גליון תשב ע' 10):

אזכיר עה"צ להנ"ל.

מזוזות בדוקות בדלתות המסעדה.

כדאי שיהי' מזוזמן להרוצים – סידור תהלים חומש וצדקה פושקע.

צו

[ועש"ק פקודי, כ"ח אדר, תשל"ד]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, ואם אפשר לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות – בשב"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 62. אגרות-קודש חכ"ט ע' קיז):

אי [פירוש רש"י] **בהכפלת בפ' ויק"פ עשיית המשכן וכליו (ובפרט לאחרי פירש"י ג"פ בנוגע לבשר בחלב)**

צז

[אדר, תשל"ד (1)]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל ליקוט פירושים כו' לתניא פ"ב עד חג הפסח – שמסר את הדברים לבית הדפוס "עזרא", ונענה שאינם יכולים לסדר זאת בתוך זמן קצר, כיון שיש להם עבודה קודמת שהבטיחו לאחרים שיגמרו לחג הפסח (תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 39):

כמובן נבהלתי מהפסקא ש(כאילו) אי אפשר להו"ל (תניא) עד פסח מפני... ביהד"פ! ודאנ"ש! – ואם כך זו הסיבה – ימסור תיכף ומיד הדפסה לשולזינגר שי' ויאמר לו שזהו בהמשך לשיחתנו (בעת ההתוועדות) – בצירוף בקשתי להו"ל בהקדם, ובאם אפשרי לר"ח ניסן, ושבהמשך לזה ימסרו לו גם ההדפסה דאור התורה מכאן ולהבא, ואחכה לידיעה בהקדם בזה

צח

[אדר, תשל"ד (2)]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב – שבהמשך לפניית המזכירות שמסרו לבית הדפוס "עזרא" את דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א, אמרו מיד שהם יעשו כפי בקשת כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 39, 41):

אין זמני פנוי אויף שפילען זיך וימסור כל מה שמוכן אצלו – מחר לשולזינגער שי'. וידפיס מה שאפשר להיות מודפס לר"ח ניסן

מובן שיכול להוסיף גם לאחר יום המחר – לתת לשולזינגער עוד חומר בהנ"ל, אבל בתנאי 1) שמחר ימסור המוכן. 2) שבפועל ממש בר"ח ניסן יהי' לאחר בל ההזדפסה כולה

צט

[אדר, תשל"ד]

מענה לא' בקשר לדין תורה (תשורה שמוקלער כ"ד אדר תשס"ד ע' 22):

כיון שכבר התחילה הדין תורה אצל הרבנים שי' בודאי שעליו להמשיך אצלם דוקא. ולא להתחיל מחדש אצל מי שהוא אחר שזה נגד השכל והיושר, וחשש שיטו הדין ח"ו – אין לזה כל יסוד. ואם יש לו טענות בנוגע לעיקול – יאמרן לרבנים (בכתב או בע"פ) אזכיר על הציון שיסתיים הכל ע"פ צדק.

ק

[אדר, תשל"ד]

מענה לא' התמימים שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלו (מהעתקה):

ויהא בשעטו"מ בכל

אזכיר עה"צ.

קא

[שלהי חורף, תשל"ד]

מענה לא' על שאלתו בנוגע להסתדרותו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קכ.

קב

[שלהי חורף, תשל"ד]

מענה לכלה על שאלתה בנוגע לקביעת זמן החתונה, ובנוגע להסתדרותה
לאחר החתונה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קכ.

קג

[ר"ח ניסן, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו ע"ד: (א) חגיגת
ה"ברעקפעסט" שערכו; (ב) בקשר להתעסקות בנושא "מיהו יהודי" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קכג.

קד

[יום הבהיר י"א ניסן, תשל"ד]

מענה לאי שכתב: (א) שהביא לפועל בהצלחה כל מה שהציע לו כ"ק
אדמו"ר שליט"א ב"יחידות" בתחלת השנה; (ב) שאלה, בנוגע למקום
שהות בנו בזמן הקייץ –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קלז.

קה

[י"ב ניסן, תשל"ד]

מענה להשליח ר' משה יחיאל פעלער על מכתבו בקשר ליום הולדתו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קלח.

קו

[לפני חג הפסח, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "הנהלת מכון חנה בקשוני ואת זוגי ת"י לערוך הסדר דליל ראשון דחה"פ בשביל התלמידות במכון חנה, והסכמנו לזה. בנינו התאומים שי' (בגיל 18½) יסדרו הסדר בבתינו ביחד עם לוי לעווין וזו' תי"י" (מצילום כתי"ק – ס' "המזכיר" ח"א ע' 387):

ואשרי חלקם ויהא בהצלחה בכל ובפרט לחה"פ כו"ש

קז

[כ"ד ניסן, תשל"ד]

מענה לר' אברהם גד מאחעראווסקי על שאלתו בנוגע למקום מגורי משפחתו, בהתאם לרצונו לדור בסמיכות לבנו –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קלט.

קח

[כ"ה ניסן, תשל"ד]

מענה לא' מאנ"ש על מכתבו בקשר למקום מגוריו –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קמג.

קט

[כ"ו ניסן, תשל"ד]

מענה לשאלה אם לערוך כנס ארצי גדול להעולים מרוסיא בשיתוף שתי המוסדות "חמ"ה" ו"שמ"ר" –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קמג.

קי

[לאחר ש"פ שמיני, כ"ח ניסן, תשל"ד]

מענה להמזכיר הר"ל גראנער שכתב – בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ שמיני: "בני מנחם מענדל שי" – תלמיד בתו"ת במוריסטון – העיר על הנתבאר בשיחת ביזת הים שזה הי' המשך להציווי דביזת מצרים, היינו שעשו מצות ה' וכו' – במס' סוטה יג, א – משה הי' עסוק במצות (עצמות יוסף) משא"כ בניי (ביזה)" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1909 ע' 35-36):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב: "במס' סוטה כו", וכתב:

אינו שייך להשיחה, כ"א לפשוטו ש"מ שמפורש: דבר נא ובפרש"י: הזהירם ע"כ (יא, ב). ובתו"ש (שמות ג ס"ק רמא) ממכדרשב"י: עשה ולת.

למצוא ספרו דהרב סאוּצקי שי' (על שקלים?) שבהקדמתו מדבר (כעין) עדהנ"ל והי' אז בדעתי להעיר ע"ז, ואולי בא גם בכתב.

קיא

[ב' אייר, תשל"ד]

"צעטלי" לתלמידי ה"קבוצה" החוזרים לאה"ק – בקשר למכתב כללי י"א ניסן (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 28-29. אגרות-קודש חכ"ט ע' קמז):

ב"ה.

הוספה – ביום תפארת שבתפארת

בברכת "צאתכם לשלום" לקבוצת התמימים שליט"א החוזרים-עולים לאהקת"ו.

— • —

ע"פ מרז"ל: אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בת"ת (אבות פ"ו, מ"ב) מובן שאיך שלימוד התורה כדבעי (כתובות סז, רע"א) נוגע שיבוא בפו"מ המדובר במכתב די"א ניסן,

כדבעי לפום שיעורא דכאו"א, ובנוגע לתלמידי ישיבה הרי השיעור שלהם הוא ע"ד תורתן אומנתן.

ועייג"כ קונטרס עץ החיים ובכ"מ איך שצ"ל בכ"ז הקדמת עבודת התפלה, ובהקדמת הסידור – בנוגע לצדקה. וראה ג"כ המכתב והמבוא להקונטרס.

ולהעיר ממנחות (פג, ב) תוד"ה מתני'.

ועייגכ ד"ה וידבר אלקים וד"ה ביום השני – תרכ"ז לאדמו"ר מהר"ש נ"ע.

[ביום ב' אייר חילק כ"ק אדמו"ר שליט"א לכאו"א מהתמימים את המכתב כללי ד"א ניסן (כפי שנדפס בחוברת הלקו"ש) – ובין דפיו "צעטלי" זה (תצלום דף מוקלד ומודפס על "בלאנק" המזכירות, עם הגהה בכת"י ק), ושלש דולר לצדקה].

קיב

[ב' אייר, תשל"ד]

מענה לאברך המתעסק בחינוך ("התקשרות" גליון נח ע' 13):

פשוט שאין מקום כלל וכלל לנסיעתו לארצה"ב. כן אין לו לעזוב את ההדרכה בחינוך עטה"ק.

קיג

[ו' אייר, תשל"ד]

מענה לאחת על מכתבה בו כתבה ע"ד מצב בריאותה ובריאות בנה, וכן ע"ד משרת בעלה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קמז-קמחז.

קיד

[ז' אייר, תשל"ד]

מענה לר' אפרים וואלף בקשר לתכנית לסידור ביקור אורחים בכפר חב"ד באופן מאורגן (סי' יימי תמימים" ח"ו ע' 290):

באם יסודר כדבעי אפ"ל צנור ופתח לכמה וכמה ענינים, כולל גם הכנסה כספית כפשוטה – אלא שצ"ל בטיפולו של זה שיהיה ראשו פנוי לזה, ולא אלה שטרודים כבר בכמה וכמה דברים. וק"ל.

קטו

[יו"ד אייר, תשל"ד]

מענה להרב ניסן נעמאנאוו שכתב שהציעו לו למסור את ניהול ישיבת תו"ת דברינאו לידי אברך צעיר מפאת גילו המתקדם, וכתב שהוא מוכן למסור את הניהול באם כ"ק אדמו"ר שליט"א מסכים לזה (סי' ר"י ניסן" ע' 498-499):

להרנ"נ שי'

בנוגע לתו"ת דצרפת:

התמנותו שם – ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר: שהוא יהי' מנהלה, באחריותו וכו' בגו"ר (אלא שכמובן: שיעור פ' נאמר ע"י פ', דו"ח ע"י פ' וכו', אבל כ"ז – שהמנהל סידר כך), ובטח בכמה ענינים גם התייעץ עם אנ"ש שי' שבישיבה או שעל אתר, אבל החלטה – על אחריותו,

וכמובן – כצ"ל הסדר גם עתה.

באם לדעתו צריך לשנות בהסדרים דע"ע (מאיזה טעם שיהי') – ה"ז בנוגע לפרטים, אבל לא בנוגע לכללות הענין שהוא המנהל והאחראי כללי, האם ומה לשנות ובאיזה אופן וכו' – בהתייעצות על אתר כי צ"ל התבוננות על אתר.

קטז

[יו"ד אייר, תשל"ד]

מענה לא' מאני"ש בקשר למשפט בו מעורב (תשורה פלדמן י"ד מנ"א תשס"ו ע' 21):

ירעיש בועד השכונה ואזכיר עה"צ.

קיז

[ועש"ק אחו"ק, י"א אייר, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח אליו צירפו דוגמא של "בלאנק" מיוחד עבור "מחלקת הקמפוסים" של צאגו"ח, ובדוגמא זו מופיעים שמות הפרופסורים באוניברסיטאות השונות העוזרים בהפצת היהדות, וכן שמות כמה מחברי הנהלת צאגו"ח (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 630):

[1] על כללות הענין, כתב:

באם יוכלו באווארענען החשש – דמי שהוא יפיץ רינון דכבוד עצמו הוא כו'.

[2] על מה שכתבו: "והננו שואלים אם ישנם הערות על זה", כתב:

מהן – הפשוטה: באם [משה פסח גולדמאן] חותם כל המכתבים אלי, למה: (1) נשמט שמו? (2) לא חששו שאעיר על זה?

קיח

[ועש"ק אחו"ק, י"א אייר, תשל"ד]

מענה לחתן שכתב: (א) ע"ד מנהגי חתונה; (ב) ע"ד הסתדרותם לאחרי החתונה; (ג) ע"ד יום הולדתו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קנב.

קיט

[י"ג אייר, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק ("התקשרות" גליון תקיא ע' 10. אגרות קודש חכ"ט ע' קנד):

בל"ג בעומר יעשו את כל הפעולות כרגיל, במירון ואצל קברו של רבי שמעון הצדיק, וכן ישתדלו לעשות פעולות בקרב חיילי צה"ל, ויזהרו מאד שלא לגרום ח"ו לחילול שבת.

מאה ועשרים

[י"ד אייר, פסח שני, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק (ס' "מקדש מלך" ח"ג ע' צו. אגרות קודש חכ"ט ע' קנד):

השנה ל"ג בעומר ביום הששי באלף הששי ואחר חצות וקרוב לפלג המנחה – ולכן ביתר שאת ויתר עוז משבשאר השנים (וכמדובר, באופן לקיים ב' התנאים שנמסרו כבר).

[ב' התנאים – כפי שנמסרו ע"י המזכירות: (א) להזהר מאד שלא לגרום ח"ו חילול שבת; (ב) היות ואנו עושים במירון דברים שהולמים המקום הקדוש, ע"כ אין זה נחשב כאילו שאינם מצייתים לבקשת הרבנים הראשיים ואדרבא].

קכא

[ט"ו אייר, תשל"ד]

מענה לנערה ששאלה בקשר לשידוך מסויים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קנו.

קכב

[י"ז אייר, ערב ל"ג בעומר, תשל"ד]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב את תכניתו – בקשר לספריי שעיי "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית – להכין ציפוי נאה לקיר החיצוני של בנין הספריי שיהיי עשוי מאבנים קטנות, בנוסף להצעה הקודמת לרצף את כל שטח המדרכה שמחוץ לבנין הספריי, וכבר השיג מישהו שימכור במחיר זול (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – תולדות "ספריית לוי יצחק" שעיי צאגו"ח המרכזית – ע' 22):

מצו"ב השתתפות \$ 120.**קכג**

[ועש"ק אמור, ל"ג בעומר, תשל"ד]

מענה לא' על מכתבו בקשר להסתדרותו בעתיד –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קסא.

קכד

[כ"ג אייר, תשל"ד]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג בקשר למאורע החבלני בעיר מעלות –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קסב.

קכה

[כ"ד אייר, תשל"ד]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג שכתב: (א) ע"ד עריכת תערוכת ציורים; (ב) "אחרי המאורע המבהיל ל"ע תמול באה"ק הורים מפחדים ודואגים לשלום בניהם ומבקשים ברכה" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קסב.

קבו

[כ"ד אייר, תשל"ד]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "הקבוצה שחזרה מכ"ק אדמו"ר שליט"א לאחר חג הפסח, עדיין לא נכנסו ללמודים כדבעי, וזאת מפני שבאו עם רוח שכאילו אחד מעיקרי תפקידם הוא לעסוק ולהרבות בשיעורי תניא בישיבות השונות, והם רוצים לארגן עשרות שיעורי תניא ולצורך זה יש לנסוע מרחקים, ומהם באמצע היום גם לפה"צ וגם אחה"צ וגם בסדרי נגלה, וענין נסיעות אלו גורם הפרעה וחלישות בלמודם הם גם בשאר חלקי היום, וגם אצל שאר התלמידים הצעירים יותר. ועל כן שאלתנו באם להרשות פעילות זו ללא הגבלה של סדרי הישיבה או להגבילם רק לאחר סדר נגלה, ובזה גופא אם רק פעם אחת בשבוע או פעמיים בשבוע לכל תלמיד מהמבוגרים. לעת עתה ניתן להם רשות רק אחר שעה 6 ופעמיים בשבוע. רממ"פ שי' רצה מקודם לטלפן ע"ד השאלה ואח"כ החליט לשלוח השאלה בכתב" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 24 (ע' קסג). סי' יימי תמימים" ח"ו ע' 294, 351):

מפורסמת הוראת רבותינו נשיאינו שכל ת' תו"ת צ"ל עניניהם ע"פ הוראות ההנהלה דתו"ת.

ולפלא השאלה

קבו

[אייר, תשל"ד]

מענה לא' התמימים מתלמידי ישיבת תו"ת המרכזית 770 – שכתב שהתיידד עם איש מדע נכבד במטרה לקרבו ליהדות, והלה מבקש לזמנו לכותלי מוסד אקדמאי לשם פגישות ולימודים וכיו"ב (סי' "משבחי רבי" ע' 71-72):

כל ענין דדרישה ותנאי מופרץ ועאכו"כ שמופרכים כל הענינים שכותבם ולפלא הספק

קכח

[אייר, תשל"ד]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב ע"ד יום הולדת זוגתו ביום ל"ג בעומר (תשורה זלמנוב אדר"ח אדר תשע"ג ע' 120):

מנהגי יום הולדת**אזכיר על הציון****המצ"ב נתקבל ות"ח ת"ח**

מצ"ב המכתב דערב ל"ג בעומר כיוון שבוודאי הוא מהעסקנים בזה.

[מכתב כללי "ערב ל"ג בעומר ועש"ק, ה'תשל"ד" אל "הווי"ח אי"א נו"מ עוסקי בצ"צ ובמיוחד בהענין שהזמ"ג – מבצע ל"ג בעומר – ה' עליהם יחיו" – אגרות-קודש חכ"ט ע' קנז ואילך].

קכט

[תחלת קייץ, תשל"ד]

מענה לר' משה הערסאן ור' אברהם לוי ליפסקר על דו"ח ע"ד מוסד "תפארת בחורים" מאריסטאון, שבקייץ זה ימלאו שני שנים להתייסדותו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קנג.

קל

[תחלת קייץ, תשל"ד]

מענה להרב אברהם ארי' סטאון שהכניס תכנית לימודים לקייץ הבע"ל ב"מחנה אמונה", ובין השאר: (א) "בכל יום (לפני תחילת מנחה) יהי דין יומי מהתחלת קצור ש"ע וכו'" – לפי הצורך"; (ב) "בכל סעודה דשבת קודש אחת מהמדריכות תכין ותגיד דבר תורה" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קנג.

קלא

[תחלת קייץ, תשל"ד]

מענה לנערה ששאלה לאיזו קייטנה ללכת בתור מדריכה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קעד.

קלב

[תחלת קייץ, תשל"ד]

מענה לנערה ששאלה בקשר להליכה לקולג' –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קעד.

קלג

[תחלת קייץ, תשל"ד]

מענה לאחת ששאלה ע"ד הגירה לאה"ק –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קעה.

קלד

[ר"ח סיון, תשל"ד]

מענה להרב משה דובער ריבקיין שהכניס "קובץ חידושי תורה" שהו"ל זה
עתה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קע.

קלה

[ועש"ק במדבר, ג' סיון, תשל"ד]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין שכתב: "יואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרורח ולהשיב אם צריכים לקרות ב"ס"ת של משיח" בשני ימי השבועות" (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 30):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "צריכים"; וסימן קו תחת התיבות "בשני ימי השבועות".

קלו

[לפני חג השבועות, תשל"ד (1)]

מענה לר' אהרן חיטריק (תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 16, 21):

ר"ב עליו – כנראה שהוחלט אצלו שהעיקר הוא היש תירוץ שיוכל לאמרו לבו"ד (עכ"פ – תירוץ שאין בו ממש) – ובאם אא"פ כלל אז – אין ברירה ומוכרח אפרייסען זיך בע"כ מעניניו!!! ופלא מערער שלמרות שהכריחו אותו מלמעלה ליכנס לחלק הכי יפה: סידור תורת אדה"ז וכו' (וגם כסף גשמי ניתן בעד זה) – לא הכיר ע"ע ולא הגיעו (ראה לקו"ת ר"פ האזינו) כלל וואס חסידות איז והאוסר המבהיל (בלי עה"ר): ווי קומען אנשים כערכו להו"ל תעלומות חכמה וכו'!!!

קלז

[לפני חג השבועות, תשל"ד (2)]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב:

"קבלתי הפתק של כ"ק אדמו"ר שליט"א אלי.

אין אני מחפש תירוצים, רק האמת, שלא כל העתים שוות בעבודה בסידור כתבי יד וכו'. ועברו חדשים און עס ארבעט זיך ניט . .

עיקר הדיכוי הוא מי אני, און וואס פאר א שייכות האב איך לסדר ולעשות הערות לתורת דברי אלקים חיים, און וואס האט זיך צו מיר צוגעקלעפט פאר די גאנצע צען יאר עבודה בזה.

העידוד שקבלתי מכ"ק לסדר ליקוט פירושים לתניא, נתן לי עוז ומרץ על כמה חדשים, וקודם ר"ה כשביקש כ"ק להו"ל הפרקים ב-ג מהתניא, ישבתי ימים ולילות לסדרם, אבער עס האט זיך ניט געארבעט, הסידור של הדברים וכו' לא היו ראויים לדפוס, וקראתי ושניתני כמה פעמים (וגם עכשיו כשיצאו לאור הנני מרגיש שחסר משהו).

בעת ריקוד ההקפות של יום שמחת תורה תשל"ד, – ראיתי שכ"ק הביט עלי בכל סיבוב, ידעתי שזהו מצד שאין שביעת רצון ממני, שמצדי הוא העיכוב להאיר העולם בתורת החסידות . .

ועכשיו עם העידוד של כ"ק: שהכריחו אותי מלמעלה ליכנס בעבודה זו תקותי ותפלתי שהעשרים אלף שעות (בערך) שעסקתי בתורת החסידות (עד עתה) שעומדים עדיין במקיף יבקע המסך העב והגס שעלי ויאיר בפנימיות.

הנני מבקש ברכת והוראת כ"ק בכל הנ"ל.

נ.ב. בחדשים האחרונים חשבתי, ווי קריכט מען ארויס פון דעם גאנצען מרה שחורה ודיכוי הלב, און די ארבעט זאל זיין מיט מער חיות, אולי כדאי לשנות המקום והסביבה על כמה שבועות, ולנסוע (על הוצאתי) לבדי לארה"ק ובאירופה ולבקר בספריות הגדולות שזה תשוקתי כל הימים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ז אלול תשי"ס ע' 16-18):

לכאורה התחלת מכ' זה כדבעי – וציפיתי למסקנא בהתאם – כפס"ד רז"ל המעשה עיקר

"ותיקן" בסיומו [לשנות המקום והסביבה על כמה שבועות, ולנסוע (על הוצאתי) לבדי לארה"ק ובאירופה ולבקר בספריות הגדולות שזה תשוקתי כל הימים] שתוצאה הודאית: (1) הפסק גמור בההו"ל, (2) פזור הנפש ונסיון הכי חזק (אפילו לגדולים יותר) אינגאנצן ארויס לרה"ר וד"ל.

לעת"ל – יתייעץ בכ"ז עם משפיע דתו"ת –

ויה"ר שסו"ס יגיעו ויבוא לפו"מ (2)

אולי המבהיל ביותר שאינו רואה הסתירה כלל ולא עוד אלא שלדעתו עי"ז "הקימותי את דבר הוי'".

קלח

[ח' סיון, אסרו חג השבועות, תשל"ד]

מענה לא' שכתב (בתרגום מאנגלית): "חסדך מכיל את בורותי. זה ודאי משא עבודך לקבל את מכתביי. אני מחפש הדרכה. חלק ממתחיי נובעים מחוסר שלימות ומבלבול. אני מפוצל לכיוונים רבים, ואינני משלים אף אחד מהם כראוי. ". (מצילום כתי"ק – ס' "נלכה באורחותיו" ע' 215. אגרות-קודש חכ"ט ע' קעה):

סימן בעיגול את התיבות "a burden" (משא), וכתב:

ח"ו – כ"א צער גדול, על: 1) שנמצא במצב שמצער, 2) שמתעכבת לע"ע ברכת השם שיראה דרכו בחיים ברורה – בלי ספקות (1)

סימן בעיגול את התיבות "split in many directions" (מפוצל לכיוונים רבים), וסימן קו תחת תיבת "split" (מפוצל); וכתב:

אינו מתאים (split) – כי נולד יהודי וזהו עצמותו שא"א לשנות. ורק נוסף וטפל לזה בא כל מה שקרה לאחר זה (2)

קלט

[ט' סיון, תשל"ד]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג שכתב ע"ד סוחר מסויים שנזדמנה לו הצעה להשיג מומחה הכי גדול בתחום הייצור שלו, להיטיב איכות התוצרת ולהגדיל את הייצור והייצוא –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קעה-קעו.

קמ

[י"ד סיון, תשל"ד]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן (תשורה קפלן כ"ה טבת תשס"ט ע' 64):

על מה שכתב ע"ד מצב זוגתו, כתב:

(1) אזכיר עה"צ ויבש"ט.

על מה שכתב ע"ד נסיעה לחצרות קדשנו, כתב:

2) באם הכוונה לזוג' תי' – אין כדאי עכ"פ עד שבועות אחדים לאחר הלידה בשטומ"צ. בנוגע אליו – ידוע הסדר הכללי בכל כיו"ב – אחת לשנתיים. האם כדאי להשתדל להיות יוצא מן הכלל – יתייעץ בידידים.

קמא

[כ"ב סיון, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו: "מצו"ב דו"ח על מבצע מזוזה מהנעשה עד עתה. כמו כן מצורף בזה חומר שהדפיסו באנגלי עם כמה שינויים קלים, וחילקו את זה בהפאראד שהי' ביום א' י"ט סיון, חילקו כ-10,000 עותקים" (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 1160 ע' 20. אגרות-קודש חכ"ט ע' קפ):

נת' ות"ח ת"ח. ואשרי חלקם.

ויה"ר שיקויים בכל המתעסקים במבצעים אלה – האנשים והנשים והטף – שליט"א: מי שיש לו מנה רוצה כו' ארבע מאות וכו'.

אזכיר עה"צ.

מזכ'

להודיע לועד המבצעים – שבל"נ ישתתפו מקרן המבצעים שתח"י המזכ' בכל ההוצאות לבד מעשר שבודאי יתרמו בני"י שליט"א ישר לועד המבצעים.

קמב

[כ"ו סיון, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד אסיפתם ביום ראשון כ"ו סיון בקשר לפעילות ב"מבצעים" (אגרות-קודש חכ"ט ע' קפד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ויעבדי דודי"):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

מצו"ב השתתפות (ל)מבצע מזוזה שקל

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 267 דולר – כמנין "מבצע מזוזה"].

[2] על מה שכתבו שהמשך האסיפה תהי' אי"ה במוצש"ק הבע"ל, כתב:

**הרי עד אז יכולת ואפשר להמבצעים שליט"א לכבוש נ.י. וסביבותי
ובדרכי נועם ושלום**

קמג

[כ"ו סיון, תשל"ד]

מענה לאי על מכתבו בו כתב ע"ד יום הולדתו, וכן כתב ע"ד מצב רוחו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קפא.

קמד

[כ"ז סיון, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד הפעילות
ב"מבצעים" – בהמשך להמענה שקיבלו (אגרות-קודש חכ"ט ע' קפד.
והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח על ההתחלה טובה בבשו"ט בהנ"ל

**להוסיף (מכאן ולהבא) בהקטע שבתחלתו – והגנה והצלה שע"י השם
ה"ה – עד לאופן שהמזיק בטל מעיקרא (האויב ירא להתחיל להתגרות,
נהפך לאוהב כו')**

קמה

[כ"ז סיון, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב – בקשר לשידור השבועי שלו ברדיו
קליוולאנד ביהדות וביחוח כ"ק אדמו"ר שליט"א: "אתמול בשידור
לקליבלאנד מסרתי תוכן השיחה דמרגלים וקשרתי זה (מעשה) עם ה'
המבצעים שפרטתי אותם עוה"פ" (מצילום כתי"ק – סי' "המזכיר" ח"א
ע' 393):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "עוה"פ", וכתב:

ובפעמים הבע"ל ג"כ, כפשוט

קמו

[סיון, תשל"ד]

מענה לר' חיים שלום דובער ומרת חנה ליפסקר שכתבו שכיון שהדייר שדר עד עתה בהדירה שבבית חמותו (מרת חי מאיעסקי) עזב את הדירה, עלתה הצעה שיכנסו לדור בדירה זו, ומבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

על התיבות "לדור בדירה הנ"ל", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

באם שייכת ל[חמותו]

כפשוט בתשלום שכר דירה עכ"פ לא פחות מהנ"ל

אזכיר עה"צ

קמו

[ער"ח תמוז, תשל"ד]

מענה להשליח הרב משה יחיאל פעלער שכתב ע"ד השתתפותו ב"דינר" שערך השליח בקליפורניא ר' ברוך שלמה אליהו קונין. במכתבו כתב שאורח-הכבוד ב"דינר" הי' אחד אשר לו אח בעירו מיניסוטה, ורוצה לנצל עובדא זו לשם גיוס כספים הנחוץ לפעילותו; אך דא עקא – שהאחים אינם ביחסים טובים זה עם זה, והאח אשר בעירו מאושפז בשל ניתוח לב, ומשום זה מסתפק האם ראוי לפרסם את השתתפותו (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בהם):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "Not sure if" (איני בטוח אם), וסימן בחץ את התיבות: "I should publicize my participation in" (עלי לפרסם את השתתפותי בבאנקעט של the Los Angeles Banquet) (עלי לפרסם את השתתפותי בבאנקעט של לאס אנדזשעלעס), וכתב:

וכמובן לא לדחות לאחרי זמן וועט פארלירן התוקף

נתקבל ת"ח ת"ח אזכיר עה"צ לכל הנ"ל ויבשר טוב

קמח

[תחלת תמוז, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח שכתבו ע"ד אלף יהודים שהניחו תפלין (תשורה פלדמן י"ד מני"א תשס"ו ע' 41. והעתקה):

ת"ח ת"ח.

בכל תקופת תמוז צ"ל השמש (ומגן ה"א) בגבורתה.

קמט

[לפני ג' תמוז, תשל"ד]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב: "מצורף פרק ד לתניא. האם נכון לציין שהג' פסוקים צרורה בצרור החיים – קאי על מעשה (כן משמע מתו"א לח, ג ועוד), צורי אחסה – דיבור (כן משמע מיהל אור עה"פ – כנגד עשרה מאמרות), כצנה רצון תעטרנו – מחשבה (מקיף – כן משמע מפ"י רש"י), וזהו הטעם שמביא ג' פסוקים. בספר הלקח והלבוב מפרש באופן אחר" (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 40):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "האם נכון", וסימן בחץ תיבת "לציין"; וכתב:

[לציין] **שבדא"פ י"ל** [שהג' פסוקים כו']**קנ**

[ו' תמוז, תשל"ד]

מענה ל"ועד נחלת הר חב"ד" על מכתבם בקשר לקייטנה שמפעילים בזמן הקייץ ("התקשרות" גליון קה ע' 12):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת מה שכתבו ש"תהיה ותפעל הקייטנה הנ"ל לתהילה ולתפארת וכו", וכתב:

וכל הריבוי בזה ה"ז משובח

קנא

[ו' תמוז, תשל"ד]

מענה לר' אברהם פרשן שכתב: (א) בקשר למקוה שסידר בסמיכות לבית כ"ק אדמו"ר שליט"א, במיוחד לשימוש כ"ק אדמו"ר שליט"א: "מצוי"ב אשור הכשר של הרב זלמן שמעון דווארקין שליט"א למקוה שברחוב פריזדנט 1307"; (ב) ע"ד נסיעתו לאה"ק דרך אירופא – נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קצז.

קנב

[ועש"ק חוקת, ח' תמוז, תשל"ד]

מענה לר' מנחם מאיר הכהן בלוי (קובץ "זכרון מנחם מאיר" ח"א ע' 8-9):

[1] במכתבו כתב: "כבר עבר (לערך) שנה וחצי מעת שהותחלו התוועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א להיות נשמעים על הרדיו. האמת היא שעל ידי זה נתוספו מספר גדול מבני ישראל למשתתפים בהתוועדויות אלו ע"י שמיעתם להרדיו בביתם. . אבל דבר אחד גרם לי צער בכל התוועדויות מעין אלו: מדוע אין מפרסמים את הידיעה הזאת (שיכולים כל אחד ואחת לשמוע בביתו, בלי שום טרחה יתירה, או בלבולים או שטופענישן וכו' – לכל התוועדות והתוועדות כדבעי?) . . ומשו"ז שמתו מודעות גדולות בכל העיתונות היהודיים. . גם שמתו מודעות קטנות בשאר העיתונים מעיר ניו יארק. . והנני מקוה שהי' לנח"ר לכ"ק אדמו"ר ולא יגרום שום צער ח"ו. . והנני מבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שהי' כל הנ"ל בהצלחה רבה, ושיתן לי ה' עשירות, ועשירות כפשוטה (לא בשביל עצמי) להשתמש בזה רק להפצת המעיינות והפצת היהדות".

על מה שכתב: "להשתמש בזה רק להפצת המעיינות והפצת היהדות" – כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "רק", וכתב:

[להשתמש בזה] בעיקר להפצת המעיינות והפצת היהדות

ומתוך שמחה – ובהוספה על כהנ"ל

אזכיר עה"צ

[2] במכתבו כתב: "צרפתי פה העתקה מאלו העיתונים שכבר מודפס הנ"ל. ואלו שעדיין לא נדפסו אשלח העתקה מזה בל"נ תיכף כשיודפסו".
מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' ות"ח ת"ח

[3] על כללות המענה, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהיר

קנג

[ועש"ק חוקת, ח' תמוז, תשל"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד שידוך מסויים שהוצע לו, וע"ד נסיעתו לאה"ק –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קצח.

קנד

[י"א תמוז, תשל"ד]

מענה לר' בצלאל שיף בקשר להוצאת עיתון ברוסית ע"י ארגון "שמיי"ר" –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' קצט.

קנה

[י"ג תמוז, תשל"ד]

מענה לא' הרבנים שכתב – בקשר לספרו שעודדו כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל – ש"נדחה מסירת הכת"י שלי לדפוס עד אחרי ט' באב" (מצילום כת"י"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז ע' 24):

הזוהי "הזריזות כו' הנאמר ונשנה בדברי רז"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה כו'" (אגה"ק סכ"א). וי"ל דבתיבת "כו'" מרמז אדה"ז להמשך שם (בק לח, ב) דהקדמת לילה א' שכרה ד דורות!

קנו

[י"ד תמוז, תשל"ד]

מענה להשליח הרב משה יחיאל פעלער על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' ות"ח ת"ח ובודאי יבשר טוב בהנ"ל והשם יצליחם. מצוי"ב ה שטרות – כהשתתפות בה' המבצעים שבחלקם בעולם. אזכיר עה"צ.

קנו

[ועש"ק בלק, ט"ו תמוז, תשל"ד]

מענה להשליח ר' משה יצחק העכט על מכתבו בו ביקש "שכ"ק אדמו"ר זאל העלפן און טאן אלעס" (תשורה העכט ט"ז כסלו תשס"א ע' 47. אגרות-קודש חכ"ט ע' רג):

"טרם יקראו ואני אענה" – מכבר עשיתי כעצתו ונשלח לשם הר"ר משה יצחק שי' העכט – וכנראה ממכתבו זה ומהקודמו עדיין אינו מכירו ואת הכוחות שניתנו להנ"ל ועכ"פ ישתדל להכירו עתה, ותומ"י ישתנה הכל: המצב רוח, הבטחון בהשם, השמחה היום יומית וכו' וכו'.

אזכיר עה"צ

קנח

[לאחר שי"פ בלק, ט"ז תמוז, תשל"ד]

מענה לא' מאנ"ש על שאלתו בהמדובר בהתועדות שי"פ בלק – בזה שפחד בלק מבנ"י, והלא נצטוו שלא ילחמו במואב, שהוא כיון שפחד ש כמו שחשבון נטהר בסיחון כן יכול לקרות גם לו. ושאל הנ"ל, דלכאורה הלא רש"י (בלק לא, ב) בעצמו מקשה קושיא זו ומפרש באופן אחר, שעיקר הפחד הי' שלא ישללו אותם (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז ע' 15):

[1] על מה שכתב שרש"י מפרש שעיקר הפחד הי' שלא ישללו אותם, כתב:

[רש"י] **פירש להדיא חשש בלק ממולי – להכריתני**

[2] על כללות השאלה, כתב :

עיקר קושייתי אליבא דהמסקנא והאמת – הצורך בנס דפי האתון וכו' על חשש שאינו במציאות, וכשדי מענה קצר לבלעם כו'

קנט

[לאחר שי"פ בלק, ט"ז תמוז, תשל"ד]

מענה לר' משה פנחס הכהן כ"ץ על שאלתו בהמדובר בהתועדות שי"פ בלק – שמהדין (סנהדרין עא, א) "כל עיר שיש בה אפילו מזוזה אחת אינה נעשית עיר הנדחת", רואים את גודל המעלה שפועלת מצות מזוזה :

"ואחרי בקשת שליחה הנני להעיר כי בהסנהדרין דע"א פרש"י שם וכש"כ אחד מן החומשין או ספר מכל הנביאים שאזכרת השם כתוב שם ולא קרינא ב"י ושרפת את כל שללה (וא"כ לכאורה העיקר כאן מה שנמצא האזכרה ולא בשביל מזוזה).

ואדמו"ר הצ"צ באו"ח (סימן כ) כתב שה"ה אם נמצא שם ביהכנ"ס והפירוש מזוזה הוא אפילו מזוזה (ד"א מציין שם לסנהדרין קי"ג וכן אמרתי בהשדור).

וכן בגמרא שם (דע"א) כמאן אזלא הא דתניא – עיר הנדחת לא היתה ולא עתידה להיות כמאן כר"א וכו"ו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לאופער ג' טבת תשס"ח ע' 11) :

[1] על כללות השאלה, כתב :

לפלא שלא תפסו העיקר :

באם הפי' [שאזכרת השם כתוב שם] כפשוטה, א"כ ל"ל לומר מזוזה

הול"ל אזכרה – פסוק אחד – ולא ב' פרשיות כבמזוזה

והחילוק פשוט – באם נמצאו שם כו"כ אזכרות אין זה חלק מהעיר, משא"כ מזוזה שנעשה חלק הבית ובמילא דהעיר

[2] סימן שני קווים תחת תיבת "ביהכנ"ס", וכתב :

בית הכנסת

[3] סימן בעיגול את התיבות "אפילו מזוזה", וכתב :

באם בעניני עוה"ז הכל בדיוק – עאכו"כ בתומ"צ.

קס

[ח"י תמוז, תשל"ד]

מענה לשאלה בנוגע לספקות בעניני שידוכים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רד.

קסא

[לפני ש"פ פנחס, כ"ג תמוז, תשל"ד]

מענה להמניחים על שאלותיהם בקשר ללקו"ש ש"פ פנחס (מצילום כתי"ק – קונטרס שי"ל ע"י "פרוייקט לקוטי שיחות" ש"פ פנחס תשי"פ ע' כו-כז):

[1] במכתבם כתבו: "מצו"ב הגאליס דפ' פינחס. בס"ו קרוב לסופו ובהערה 23: לכאורה הדוגמא מתניא (הוא לא ע"ז שהזירוז היתה ע"י משה (ה"בת מלך") דוקא, כ"א) ע"ז שהוצרך לזירוז (לשון של "צו") דוקא – כי דברים קשים פועלים אצל בני"י שהקב"ה לא יהי אצלם בדוגמת "בעלה" סתם. כן תפסנו מהמדובר אז בהתועדות, וע"פ הנ"ל אם לשנות כמו שכתבנו על הגאלי"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על כללות הענין, כתב:

האומנם לדעתם אין נפק"מ מיהו המזרז?!

ולשיטתם – למה לא זרזם הקב"ה?

(ב) על מה שכתבו: "אם לשנות כמו שכתבנו על הגאלי"י, כתב:

מהיכא תיתא שלא להכנס לשקו"ט וכו'.

[2] במכתבם כתבו: "אם אפשר להוסיף בסוף הליקוט לפי פינחס קטע משיחת ש"פ בלק המצו"ב? ובאם כן – אם להוסיף גם שאר הסעיפים (מסעיף ח עד גמירא)?"

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אם אפשר", "ובאם כן – אם להוסיף גם כו"; וסימן בחץ את התיבות "להוסיף בסוף הליקוט כו".

קסב

[תמוז, תשל"ד]

מענה ל"כולל אברכים" שע"י המזכירות ("התקשרות" גליון לב ע' 13. והעתקה):

להנהלת או לחברי הכולל או לשניהם – שי':

עפי"ד דחזקה מחויב אני לומר שהכולל בתור כולל 1) חי וקיים 2) שדרגת לימודם הוא עכ"פ כת' [. . .] ולכה"פ – כת' [. . .] שי'.

אם הדין הנ"ל מתאים לנדו"ד – מהו הטעם שמזמן לזמן [. . .] ונ[. . .] מו"ל חד"ת ומהכולל – אין עלה אחד (נדף – אפילו) במשך של... וד"ל.

קסג

[תמוז, תשל"ד]

מענה להנהלת א' המוסדות באה"ק על מכתבם בו כתבו שהגיעום שמועות שדעתו הק' היא שעליהם לסגור את המוסד –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ריא.

קסד

[ועש"ק מטו"מ, ער"ח מני"א, תשל"ד]

מענה על פתק שכתב המזכיר הרי"ל גראנער בשם אחיו השליח הרב יצחק דוד גראנער:

"אחי יצחק דוד שי' טלפן אתמול שעה אחרי ההתועדות – שמעו ההתועדות כולה – בשם כמה מאנ"ש ועד המבצעים, תל' השלוחים ועוד:

א) בהתאם להוראה למסור גם לקטנים סדרו תיכף אסעמבלי א' בשביל הילדים וא' בשביל הילדות, והרב חיים שי' הכהן גוטניק מסר להם תוכן השיחה בענין ומפני חטאינו, צדקה וכו' (וע"ד המבצעים).

ב) התקשרו תיכף עם מוסד מט. סקופס והסכימו שהתל' יבואו להם למסור לכתות שם תוכן הנ"ל.

ג) בש"ק העבר נאמו בכו"כ בתי כנסיות ע"ד ה' מבצעים, וגם בש"ק זה יעשו כנ"ל.

ד) דברו עם הרב אברמסון שי' שישתדל אצל הרב פרוש שכל רבני אויסטראליע וניו זילאנד יצאו בקול קורא ע"ד המבצעים.

ה) הר"ח גוטניק שהיי' בעת שיחת הטלפון בקש למסור בשמו "הגיע העת ואי אפשר לחכות עוד שיתגלה כ"ק אדמו"ר שליט"א ויוליכנו קוממיות לארצנו הקי"מ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק) – תשורה פרוס י"א מרחשון תשס"ז ע' 5):

[1] על התיבות "אחי יצחק דוד שי' טלפן", כתב:

ות"ח

[2] סימן שני קווים תחת תיבת "צדקה", וכתב:

**שיתנו הילדים-ות שי' ג"כ בל"נ צדקה בט' הימים שמעש"ק ועד ט"ב
ובוקר יום העשירי**

[3] סימן שני קווים תחת התיבות "שכל רבני אויסטראליע וניו זילאנד יצאו בקול קורא ע"ד המבצעים", ושני קווים אצל כל הקטע; וכתב:

הנ"ל לפרסום בכ"מ

קסה

[ה' מני"א, תשל"ד]

מענה להשליח הרב משה יחיאל פעלער על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בהם):

ות"ח ת"ח על בשו"ט.

אזכיר על הציון ויבשר טוב.

קסו

[ועש"ק דברים, ז' מנ"א, תשל"ד]

מענה לר' מנחם מאיר הכהן בלוי שכתב: "בהמשך למכתבי הקודם, אודות המודעות ששמתי בעתון "דזואיש פרעס" בענין מזוזות ותפילין פסולים, הדפסתי עוה"פ את המודעה הזאת בשביל עצמי, ושלחתי אותם לכל הרבנים וה"ראביי" (כולל גם רעפארם) שיש להם בתי כנסיות, בכל ארצות הברית, ובכל קנדה. . . גם שלחתי את המודעות לכל הבתי כנסיות (בארצות הברית ובקנדה) שאין להם רב כלל. הסך הכל של כל הני"ל הוא 3800 (בערך). גם שלחתי את המודעה הזאת לכל מנהלי העתונים היהודיים (באנגלית) בכל ארצות הברית ובכל קנדה. הסך הכל 200 (בערך). . . והנני מבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי כל הני"ל בהצלחה רבה, ושיתוספו אלפים ורבבות מזוזות ותפילין כשרים בישראל – תחת הפסולים של עכשיו" (קובץ "זכרון מנחם מאיר" ח"א ע' 13):

ויה"ר שיהא כל הני"ל בהצלחה רבה

אזכיר עה"צ

קסז

[לאחר ש"פ דברים, ח' מנ"א, תשל"ד]

מענה לא' מאנ"ש על שאלתו בלקו"ש ש"פ דברים (חי"ד ע' 8 ואילך):

"בליקוט דברים ש.ז. סע' ה' מבאר מדוע רש"י בפי' ואתחנן עה"פ (ג, כו) ויתעבר ה' בי למענכם מאריך בפירושו, משא"כ בפי' דברים עה"פ (א, טז) גם בי התאנף ה' בגללכם אין רש"י מפרשו, מפני שבפי' דברים הפ' הוא רק כעין מאמר המוסגר ובמקומו בפי' ואתחנן יפרשנו בפרטיות.

ואולי אפשר לבאר את אריכות פירושו בפי' ואתחנן, דרש"י רוצה לומר שכוונת הכתוב היא להסביר מדוע לא נענה משה בתפלתו (וכקושיית המפרשים), ועפ"ז יובן ג"כ למה מתחיל הכתוב ויתעבר גוי' דאם זה הסברה על מה שלא נכנס לארץ, הו"ל להתחיל הפ' ולא שמע אלי, אלא כאן הוא רוצה לבאר ענין אחר וזהו: ויתעבר, ופירש"י "נתמלא חמה" – משא"כ בפי' דברים על ויתאנף פירש"י "נתמלא רוגז" – ומהו ענינו של חמה, מפרש רש"י בפי' נצבים עה"פ (כט, יט) לא יאבה ה' סלוח לו גוי' וקנאתו ומפרש רש"י וקנאתו "לשון חמה" כו' אחיזת לבישת נקמה ואינו מעביר על המדה", וזהו גם כאן כוונת הכתוב שכיון שנתמלא חמה לכן

לא סלח לו, וכבר למד התלמיד בפי פינחס (כה, יא). (וראה שפתי חכמים כאן)) פינחס גוי השיב את חמתו מעל בניי בקנאו את קנאתי, ופירש"י "בנקמו את נקמתי בקצפו את הקצף שהי לי לקצוף. כל לשון קנאה הוא המתחרה לנקום נקמת דבר".

ואח"כ ממשיך בפסוק למענכם, ופירש"י "בשבילכם, אתם גרמתם לי, וכן הוא אומר ויקציפו על מי מריבה וירע למשה בעבורם", והכוונה, שעל משה בעצמו לא היי קצף ורק בגלל הקצף על בניי הרע למשה, ואין כוונת רש"י להביא הוכחה שהם גרמו לו לחטוא, דע"ז אין זקוק לראי מתהילים, כיון דזה אנו יודעים מסיפור המעשה בחקת, ועפ"ז מובן שבפי דברים באמרו וגם בי התאנף ה' בגללכם היינו שהם גרמו לו לחטוא אין צריך רש"י להביא הוכחה ע"ז, אבל בואתחנן צריך להביאה שהי כאן ענין של קצף והקצף הי על בניי אבל זה פעל גם על משה.

והנה אף לפי הפי הזה צריך לומר ג"כ כמבואר בהליקוט, שבפי דברים אין רש"י מפי תיבת בגללכם מפני שסומך עצמו על פי בואתחנן. דאם נאמר שהפי בגללכם פשוט, אזי אין רש"י צריך לפרש בואתחנן תי למענכם, והיי מספיק רק להביא את ההוכחה מתהילים. אבל מסגנון לשון הליקוט משמע דלא כפי הנ"ל.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ואתחנן תשל"ד (גליון כג) ע' ה-ו):

[1] על מה שכתב: "להסביר מדוע לא נענה משה בתפלתו (וכקושיית המפרשים)", כתב:

כבר כתב רש"י בפינחס כז, יג

[2] על מה שכתב: "מפרש רש"י בפי נצבים עה"פ (כט, יט)", כתב:

עדיין לא למדנו נצבים

[3] על מה שכתב (מפרש"י): "כל לשון קנאה הוא המתחרה לנקום נקמת דבר" – סימן שני קווים תחת התיבות "כל לשון קנאה".

קסח

[יו"ד מנ"א, תשל"ד]

מענה לא' שכתב: "מזה כמה שנים שאני משתדל לעורר זקני ומנהיגי העיר מונטריאל, על מגפת השמד ר"ל, שפרצה זה מכבר, בין אחב"י . . הי"ו. נשואי תערובת הגיעו לממדים נוראים ומפחידים, כפי שמעיד העתון המצורף. לצערינו הרב זוהי המציאות המחפירה. נפגשתי רבות עם כב' רבני העיר מכל המוסדות, רובם ככולם מבינים ומסכימים על חומרת המצב, אבל כמעט ואין כלום להצלת אלפי נשמות יהודיות, ממגפות השמד ר"ל. בטוחני בעזה"ש באם כת"ר יקבלני לראיון בנידון נוכל להציל מאות ואלפי ילדים וצעירים. המדובר, על תכנית פעולה שעבדתי. ברצוני לקבל ברכת כת"ר, חוות דעת והצעות להצלחה" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ פנחס תשע"ז ע' 15-14):

[1] סימן בעיגול את התיבות "יקבלני לראיון בנידון", וכתב:

פשוט שאין לחכות עד אז, כי יפה שעה א' קודם

ועוד וג"ז עיקר – שלא זו הדרך לדבר בניו יארק, כ"א עם העסקנים שי שבקאנאדא. וכמרוז"ל: עד מאה פעמים.

[2] סימן בעיגול את התיבות: "ברצוני לקבל ברכת כת"ר", וכתב:

אזכיר עה"צ

וזכות הרבים מסייעת

[3] מעבר לדף, כתב (להמזכירות):

לדבר עם קראמער שי' עד"ז

קסט

[יו"ד מנ"א, תשל"ד]

מענה להרב מרדכי מענטליק ששאל ע"ד המסכת אותה ילמדו בישיבות תו"ת ברחבי תבל בשנת הלימודים הבע"ל, וציין שברוב הישיבות רוצים ללמוד מסכת גיטין, ולפי דעתם מוכרח שכולם ילמדו מסכת אחת –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ר"ד.

קע

[י"ב מנ"א, תשל"ד]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן בקשר לתקנון "גמ"ח קרן ישראל ארי' ליב" שע"י בית הכנסת חב"ד בצפת עיה"ק (תשורה קפלן כ"ה טבת תשס"ט ע' 178, 188):

(1) לאחרונה אין נהוג להוסיף חדשים בנשיאותי. ובכלל מושלל – שהרי ע"פ הנוסח הנני אחראי על כל הנעשה ע"י באו"א!!

(2) עפ"ז – הרוב דהנהלה יכול תומ"י להתדבר ביניהם ולהוציא את המיעוט (וכן המיעוט שיבחר במקומו) עד שיבחר המיעוט כרצונם.

(3) כנ"ל (1).

כדאי שיראו תקנון קרני גמ"ח דאנ"ש שם הקיימים מכבר – ויעשו בערך כמותו.

קעא

[י"ז מנ"א, תשל"ד]

מענה להורים בקשר למצב בתם (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 25 (ע' רכ)):

(1) לפעמים רבות יש השפעה יותר גדולה לדברי ידידים מאשר לדברי הורים, ולכן כדאי שגם ידידים ישתדלו להשפיע בזה בכיון הרצוי (כמובן, באופן שלא יתעורר חשד שההורים בקשום להשפיע).

(2) גישה חיובית מצליחה יותר מגישה שלילית, ולכן צ"ל השתדלות יתרה שמי שהוא (לא ההורים) יציע לה שידוך מתאים (היינו שבאם יזמינה פ' להפגש – תסכים).

ובאם תאמר שכבר מצאה וכו' – יענוה שפגישה הרי אינה מחייבת אותה להסכים תיכף, וכיון שגם לדעתה המדובר דעתה אינו למדון וכו' – הרי אפשר שזה שתפגשו יהיו בו המעלות דהמדובר וגם למדנות.

(3) כיון שהיא "נוגע בדבר" ובהיותה כאן ונפגשת עם המדובר בתכיפות – אא"פ לה להיות אוביקטיבית לגמרי, והענין חשוב ביותר – ולכן תסע למשך זמן לאה"ק (לעזור בביסוס המצב שם וכו')

ובריחוק מקום תוכל להתבונן בכ"ז – באופן אוביקטיבי.

גם שם האם [. .] בת ואזכיר עה"צ. בדהמ"ז (ואופן קביעותן). קבלה.

קעב

[כ"ה מני"א, תשל"ד]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב:

"האישור להקאפירייט לספר הערכים, כך ב', נתקבל ומצו"ב.

בשבוע העבר סודר, בטלפון לוואשינגטאן, איזה תיקון שדרשו ל-23 כרכים של אור התורה שהי' תלוי זה כשנתיים. כשיגיעו לכאן כתב האישור להני"ל אסדר בלי"נ הקאפירייט לשאר הכרכים של אור התורה שיצאו לאור מאז.

לפועל, נשלח ימים אלה הקאפירייט אפליקיישאן וכו' לספרים אלה: סידור אדמו"ר הזקן; תורה אור; תורת חיים – בראשית; תורת חיים – שמות; לקוטי לוי יצחק – בראשית; לקוטי לוי יצחק – שמות דברים; לקוטי לוי יצחק – על תנ"ך מחז"ל ואגרות; לקוטי לוי יצחק – הערות על תניא; תורת לוי יצחק – על ש"ס משנה וגמרא; קונטרס ומעין – באנגלית.

והנני באמצע סידור עוד אפליקיישאנס לעוד ספרים שיושלחו אי"ה בשבוע הבע"ל"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה פרידמאן יו"ד סיון תשס"ט ע' 22):

נת' ות"ח. להחזיר המצו"ב.

קעג

[שלהי קייץ, תשל"ד]

מענה להורים על מכתבם בקשר לבתם הלומדת בסמינר "בית רבקה" בכפר חב"ד ב' –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רכה.

קעד

[בדר"ח אלול, תשל"ד]

מענה להנהלת "כולל אברכים" שע"י המזכירות בקשר להצעה מסויימת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי מאנ"ש ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

בכדי לדון עדהנ"ל צ"ל האם הענין מעשי בכלל – היינו: מי יכול לערוך ס' כהנ"ל (שצ"ל מנוסה בזה הן בנוגע להתוכן, הן בנוגע להחיצוניות, הן בידיעה מה כבר נדפס בכיו"ב. ועוד) – וכפשוט, אחראי ואם יש הנ"ל בפועל – יתייעצו במזכ' (קה"ת).

קעה

[ועש"ק שופטים, ה' אלול, תשל"ד]

מענה להסופר ר' ניסים הכהן שהכניס מזוזה שכתב (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1224 ע' 10. "כפר חב"ד" גליון 1905 ע' 17):

נת' ות"ח ת"ח

לברר אצל רב מאנ"ש ש"י האין מדייקים שהשם ש-ד-י יהי' מעל"ד דוהי'

קעו

[לפני ש"פ תצא, י"ג אלול, תשל"ד]

מענה להמניחים על שאלותיהם בקשר ללקו"ש ש"פ תצא (מצילום כתי"ק – קונטרס שי"ל ע"י "פרוייקט לקוטי שיחות" ש"פ תצא תשי"פ ע' לו):

[1] במכתבם כתבו: "מצו"ב הגאלייס לפ' תצא. אם אפשר להוסיף: באמצע הערה 16: ולהעיר מרבינו בחיי ס"פ בשלח ד"המלחמה והשלל הכל יהי' אסור בהנאה כו"; בהערה הנ"ל קרוב לסופו שוה"ג דלקמן: (***) ועפ"ז אין המכילתא וכו' מקור דפרש"י דילן, ולא כמ"ש מהר"י פערלא (לסהמ"צ רס"ג) ח"א רסב, א. ועוד דמקור פרש"י זה הוא מהמכילתא בס"פ בשלח".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) מחק תיבת "אס", וסימן בחץ תיבת "אפשר".

(ב) מחק את מספר ההערה "16", וכתב :

17

(ג) על מה שנכתב : "ועוד דמקור פרש"י זה", כתב :

[ועוד], [דמקור פרש"י זה]

[2] במכתבם כתבו : "אם אפשר להוסיף שיחה המצוי"ב (שנדפסה ב"המאור") בסוף הליקוט לפי תצא, ואולי גם להוסיף קטע משיחת ש"פ ראה תשל"ד ע"ד חמשת המבצעים, ובענין הבטחון, ושייכותם לחודש אלול (מסדרים אותו עכשיו)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק קטע זה, וכתב :

לא

קעז

[ח"י אלול, תשל"ד]

מענה לקבוצה הראשונה שהגיעו מאה"ק לחצרות קדשנו לחודש תשרי (אגרות-קודש חכ"ט ע' רמו. קובץ ועד תלמידי התמימים חה"ס תשע"א ע' 32) :

ויה"ר אשר יום הסגולה דח"י אלול יכניס חיות בכל עניני אלול ועי"ז (בהיותו חדש הכנה לכל השנה הבע"ל) – בכל עניני השנה הבע"ל.

והיותם כאן יחזק את כהנ"ל ויוסיף בכ"ז באור וחיות ומתוך שמחה וט"ל – וכן (כהנ"ל) בכל המבקרים שי' כאן, ויכו"ח לשנטו"מ.

אזכיר עה"צ.

קעח

[ח"י אלול, תשל"ד]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על ההודעה שמסדרים עוה"פ שה"טנקים" יסעו למקומות שונים ("סי' זכרון דברי שלום" ע' פו):

ות"ח על הבשו"ט אזכיר עוה"פ עה"צ מצו"ב בגימט' "מבצע מצוה" ועיג"כ דרושי והי' אור הלבנה גו' ופירש"י (ובפסחים ג"כ) ות"י שמ"ג כו'.

קעט

[ועש"ק תבוא, י"ט אלול, תשל"ד]

מענה להרב מרדכי מענטליק על שאלותיו במכתב כללי ט"ו אלול (מצילום כתי"ק – תשורה לאופער ג' טבת תשס"ח ע' 9):

[1] במכתבו כתב: "מ"מ ד"ה שאין סומכין על הנס: מה עם שאר הטי' נסים שהי' בביהמ"ק, וניסי דקביעי, יומא כא. ואפשר שבהשאר אין ענין דסומכין, אבל בנס הא' סמכו ע"ז ונכנסו לביהמ"ק".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "אין ענין דסומכין", וכתב:

רק בזה הפלוגתא

[2] במכתבו כתב: "מ"מ לתשובה . . . ביותר: (תו"א ריש מג"א). לכאוי שם רק החילוק בין מעשים טובים לשאר כל המעשים, אבל זה שע"י התשובה המעשים טובים, נסמן בלקו"ש ד' פ' קורח (24) לקו"ת דרושים לשמע"צ פה, א. שה"ש יז, ג".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

וכצ"ל בתחלת המ"מ

[וראה שיחת ש"פ תבוא תשל"ד (שיחות קודש תשל"ד ח"ב ע' 435 ואילך)].

קפ

[לאחר ש"פ תבוא, כ"ף אלול, תשל"ד]

מענה על דו"ח ע"ד מסירת הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ש"פ תבוא ע"ד לימוד התורה ונתינת צדקה לפני אמירת סליחות (תשורה פלדמן י"ד מני"א תשס"ו ע' 74. והעתקה, באדיבות ר' יוסף יצחק ש"י גראסבוים):

אשרי חלקם דהמודיעים שליט"א שזכו וזיכו את הרבים וזכות הרבים תלוי בהם

קפא

[כ"א אלול, תשל"ד]

מענה למארגני סדרי הלימוד לאורחים שהגיעו לחצרות קדשנו לחודש תשרי – בהמשך להמדובר בהתועדות ח"י אלול (אגרות-קודש חכ"ט ע' רמו. קובץ ועד תלמידי התמימים חה"ס תשע"א ע' 32):

כדאית נתינת צדקה בל"נ לפני – הנ"ל בימות החול.

קפב

[כ"א אלול, תשל"ד]

מענה לר' שניאור זלמן גורארי על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ תבוא: "תמול בשיחת קודש, הי' המדובר למה בשבת אין מזכירים בקשות, כי הוא לא ענין מנוחה שלמה. האם זהו רק שבת שנקרא יום מנוחה, או גם יו"ט, ר"ה שנקרא יו"ט. ואם גם יו"ט, למה בשלש עשרה מדות והרבש"ע של ר"ה מזכירים כמה בקשות, שאין מזכירים בר"ה. וגם הבקשות הנזכרים "ובספר" אומרים גם בשבת בעשי"ת, האם זהו לא בקשות" (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז ע' 25):

יעויין בכ"מ המבארים זה שאין אומרים תחנון בשויו"ט וכו'

קפג

[כ"ה אלול, תשל"ד]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר יו"ד תמוז תשע"ז ע' 40):

כהנ"ל נת' ות"ח ת"ח.

ויכו"ח הוא וכב"ב – שליט"א – לשטו"מ בכל

קפד

[אלול, תשל"ד]

מענה להשליח ר' אברהם אלטיין על מכתבו בקשר לבנין המקוה בעירו וויניפעג קנדה, בו כתב: "מה שחשבנו שמר . . . שי יבנה בית חב"ד ומקוה – לפועל – שינה דברו ואמר שאינו מוכן עכשיו לתת כלום" (מצילום כתי"ק – תשורה אלטיין ט"ו סיון תשע"ח ע' 11. אגרות-קודש חכ"ט ע' רסט):

לכל לראש כפשוט להרבות עליו [מר . . . שי] ריעים ושהם ירבו בהשפעה עליו וכו': היתכן, ובפרט שעתה אלול ועשי"ת, וטהמש"פ יסוד ביהדות וקיום בני"י, ועל יסוד הבטחתו כבר עשו מעשה היינו שהוא כבר התחיל במצוה וכו' (1)

(2) כשיעשו בזה "כמאן דבעי לי' למעבד" ובכ"ז לא יבוא, ח"ו, לפועל יתייעצו אנש"י שבעיר המבינים – בשאלות שכותבם.

אזכיר עה"צ.

קפה

[אלול, תשל"ד]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, שקונטרס ליקוט פירושים כו' לתניא יו"ל ליום ערב ראש השנה, יום הולדת את אדמו"ר הצמח צדק – שעדיין לא סודרו העמודים בדפוס (תשורה גראס ט"ז אלול תשי"ס ע' 41):

עכ"פ עד הברית

קפו

[אלול, תשל"ד]

מענה להשליח ר' שלום דובער הלוי לויטין על דו"ח (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

נת' וכן הקודמיו ויה"ר שתכ"י יבש"ט ובאופן דמוסיף והולך ואור. ויכ' ויח' לשנה טובה ומתוקה וכל בני ביתם וכל הנלווים אליהם שליט"א. אזכיר עה"צ.

קפז

[אלול, תשל"ד]

מענה לאשה הגרושה מבעלה ששאלה ע"ד הסתדרותה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסט.

קפח

[שלהי אלול, תשל"ד]

מענה בקשר לעלון-הסברה ע"ד "מבצע נרות שבת קודש" שהכריז עליו כ"ק אדמו"ר שליט"א בשיחת כ"ד אלול (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 261. ס' "היכל מנחם" ח"א ע' מא. אגרות-קודש חל"א ע' שלז):

ראיתי ות"ח. וכדאי לפרסם.

להחזיר.

מהמוכרח לצרף – בפתקא בפ"ע ובאותיות גדולות – שבאם מאיזה סיבה שתהי' לא הזה"נ לפני שקה"ח ה"ז היפך קדושת וגדולת השבת להדליקן לאח"ז

ודומה לאדם הבא "לכבוד" מלכה דמדינה אדירה – עי"ז שבפני' עושה היפך בקשתה הנפשית, מכה אותה וכו'

ואיסור הכי גדול הוא.

וכשמדברים ע"ד נרות שבת ובפרט ברדיא – כדאי להוסיף הנ"ל לשלול
הנוהג ע"י כו' וד"ל.

קפט

[שלהי תשל"ד]

מענה לר' יעקב יהודה העכט (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות
בלה"ק ש"פ וילך תשע"ז ע' 15):

[1] במכתבו כתב: "בקשר לחנוכת הבית עבור מכון חנה, ראיתי שו' תשרי
הבעלי"ט יהי' ביום ראשון, ודעתי לעשות דינער בו ביום, בשעה חמש,
לאחה"צ, ואח"כ לילך להפארבריינגען, ורציתי לדעת חוות דעתו הקי' של
כקאד"ש בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

**צ"ע אם עשיית זמן המתאים [לעשות דינער] כשאחרים יעשו כינוסי
תשובה וכיו"ב**

[2] במכתבו כתב: "רצוני ג"כ לדעת האם יש התקדמות על איזה מקום,
או על איזה קייטערער".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "התקדמות על . . איזה
קייטערער", וכתב:

שייך לרבני אנ"ש שי'

קצ

[קייץ, תשל"ד]

מענה לנערה שכתבה ע"ד התלבטותה לאיזו קייטנה ללכת בתור מדריכה
(מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 40. אגרות-קודש חכ"ט ע'
קעד):

– קדימה למקום שיהיו יותר שיעורים (בשביל המדריכות תי').

קצא

[קייץ, תשל"ד]

מענה לתלמידים השלוחים לישיבה גדולה מיאמי על דו"ח שכתבו ע"ד הפעילות במבצעים (ס' "שערי ישיבה גדולה" חכ"ה ע' 390. תשורה גראסבוים ג' ניסן תשס"ד ע' 24):

[1] על כללות הדו"ח, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נתקבל ות"ח אעה"צ להוספה כהנה וכהנה

[2] במכתבם כתבו: "במבצע מזווה חלקנו ע"ע לערך 40 מזוזות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את המספר "40", וכתב:

!!! בסביבה שיש לערך "ארבעים" אלף מבנ"י!

קצב

[קייץ, תשל"ד]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב: "מצורף בזה . . . תשובה למערערים בכשרותה של מקוה ע"ג מקוה, שחשבתי להשתדל להדפיס (באיזה אופן שיהי) לפני איזה חדשים. ולאחר המלכה עם איזה עסקנים הוחלט לא להכנס בוויכוחים כו', כדי לא להגדיל המחלוקת" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צא-צב):

נת' ת"ח ת"ח.

[וראה ליקוט מענות קודש תשל"ה מענות רצ, רצא].

קצג

[קייץ, תשל"ד]

מענה להרב משה דובער ריבקין שהכניס קובץ חידושי תורה שהו"ל –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפד.

קצד

[תשל"ד]

מענה לאחת בקשר לשמחת הבר-מצוה של בנה (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 27 (ע' רס-רסא)):

טוב יותר לחוג הבר מצוה בנ.י. ויוכלו גם חבריו שי' מביה"ס להשתתף בשמחתו.

הנחת התפלין – מנהגנו להתחיל ב' חדשים לפני הבר מצוה.

מובן שהחגיגה צ"ל כשכבר יהי' גדול ע"פ דין.

ת"ח על הבשו"ט בנוגע לדירה ולהמשך לימודה ב"בית רבקה" (ע"ס כתבה, ולא – ע"פ החשיבות) כן תבש"ט בכל הנ"ל.

אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

קצה

[תשל"ד]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 110. אגרות-קודש חכ"ט ע' רסא):

עיי' אגה"ק סכ"א איך שצ"ל "זריזות נפלאה" שעיי"ז מראים "שמחתו וחפצו כו" ב"קיום כל המצות" – ועאכו"כ הפצת המעינות. וק"ל.

קצו

[תשל"ד]

ממענה לאי ששאל על המובא בסה"ש תשי"ה (ע' 4): "דעם תפוח וואס מען איז זיך נוהג צו עסן די ערשטע נאכט ר"ה פלעגט מען אין ליובאוויטש עסן פאר די סעודה – לאחר קידוש", מהמובא ב"סי' המנהגים חב"ד" (ע' 56): "אכילת התפוח בליל ראשון – בתחילת הסעודה" (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 267. אגרות-קודש חכ"ט ע' רסב):

על התיבות "אכילת התפוח בליל ראשון – בתחילת הסעודה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ל' הסיודור. וכן ראיתי (כמדומה) נוהג בפועל ודלא כמש"כ בס' השיחות הנ"ל (1)

קצו

[תשל"ד]

מענה להנהלת מוסד "הדר התורה" בצרפת (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 27 (ע' רסד-רסה)):

ת"ח על הבשו"ט הנ"ל כן יבש"ט תכה"י.

אין לכתוב "בנשיאות כו'" [וגם ב"הדר התורה" דכאן לא נכתב זה] ע"פ הידוע שמכמה שנים לא נעשה זה (מלבד המוסדות שמלפני זה).

ולכן ידפיסו גליונות וכו' בהשמטת הנ"ל.

מזוזות ותפלין לקנות כאן (האפשר) – יברר במזכ'.

קצח

[תשל"ד]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב:

"דברתי היום עם מאושאוויץ שי' ואמר לי שבנוגע למה שעוררו כ"ק אדמו"ר שליט"א בהיותו ליחידות ע"ד יחס הוואטיקאן לירושלים ת"ו, דיבר נידו"ז עם בישאף . . (מברוקלין) אבל כנראה אין לו שום השפעה על הוואטיקאן. יש לו ג"כ קשרים עם קארדינאל . . מנויארק, ע"י טשארלס סילווער, אבל נוסף לזה שגם לו אין השפעה על הוואטיקאן הוא שוטה גדול וקשה לנהל משו"מ עמו.

אבל דיבר גם עם ראב"י . . , שיש לו – לפי דבריו – קשרים טובים ישר להוואטיקאן, ואמר שאינו מבין מה שכ"ק אדמו"ר שליט"א מודאג מיחסם לירושלים, כי בזמן האחרון חדלו מלהפציר להחזרת ירושלים או שיהי זה עיר בין-לאומי, ומעונינים רק בשמירת מקומותיהם. (ומאושוואויץ מסביר זה כי אם יחזירו להקתולים מקומותיהם, יצטרכו

גם להחזיר מקומות גם להגריק ארטאדאקס והשנאה ביניהם גדול (מאד).

ו . . אמר לו שאם לכ"ק אדמו"ר שליט"א ידיעות שהמצב לא כהנ"ל מוכן הוא לבוא לכאן, וגם מר סילווער שי' הנ"ל, לדבר עדי"ז.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 28 (ע' רסה-רסו)):

סימן בעיגול את התיבות: "דברתי היום עם מאושאוויץ שי", וכתב:

(1) ות"ח ת"ח על עשותו בכהנ"ל ועל הודיעו עדכ"ז.

סימן בעיגול את התיבות: "כי בזמן האחרון כו", וכתב:

כנראה מזה אין להנ"ל [ראבי . .]. ידיעות ע"ד הנעשה בואטיקאן. ובמילא צע"ג אם כדאי למאושאוויץ שי' לדבר עמהם עוד בזה. ובכל אופן – לא בשמי ובשליחותי (3)

על מה שכתב: "שאם לכ"ק אדמו"ר שליט"א ידיעות שהמצב לא כהנ"ל מוכן הוא לבוא לכאן כו", כתב:

ות"ח על ש[מוכן הוא לבוא] ולע"ע אין המצב דורש זה כלל (3)

קצט

[תשלי"ד]

ממענה לר' משה שלמה סלונים שכתב ע"ד נסיעתו לחצרות קדשנו, במטרה גם לאסוף כספים עבור "רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש באה"ק". ובכדי לממן את הוצאות נסיעתו ונסיעת בני ביתו, מכר את מכוניתו, ובכסף רוצה לקנות כרטיסים עבור הנסיעה (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 36. "בית משיח" גליון 108 ע' 50. אגרות-קודש חכ"ט ע' רסו):

כפי הדרכים דכאן, וכפי שעושים שאר ב"כ המוסדות דאה"ק – שבאו לכאן והצליתו.

נבהלתי לכתבו איך "השיג" הכסף להוצאות נסיעתו לכאן. ואיני רואה כל הצדקה כלל לרצונו, להוסיף בהוצאות נסיעות ב"ב שי' לכאן. ויבטל נסיעתם לכאן. ומח' רצוי' ודי בכך. ואין להוסיף על החובות עוד. (2)

אזכיר עה"צ (3)

ר

[תשלי"ד]

מענה לא' השלוחים (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 29 (ע' רסו-רסז)):

באיזה תנאים צ"ל החוזה דעבודתו ב]. [– תלוי בהסכמת שני הצדדים.

כשמקבלים משרה לזמן מסויים – הרי לאחרי זה צ"ל התדברות מחדש בהסכמת ב' הצדדים, ואא"פ להכריח ע"ז – לא את מקבל המשרה ולא את הנותן. (וגם אין תועלת, כי לא יהי' לזה קיום).

באם מאיזו סיבה שתהי' לא יתדברו ביניהם ולא יקבל המשרה – אינו ענין כלל שידור ב]. [, או אפילו לבקר שם בתקופה הראשונה לאחר העתקתם שם. וק"ל ופשוט.

בנוגע לשליחות מהמל"ח, פתיחת סניף מצאגו"ח וכיו"ב – שייך להנהלות מוסדות אלה, כפשוט.

אזכיר עה"צ.

רא

[תשלי"ד]

מענה להרב אשר ציילינגאלד שכתב ע"ד בית כנסת מסויים שפועל בו מיקרופון בשבת ואין בו מחיצה, וכתב: "והנני שואל כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע כ"ז מה צריך להיות השטעל שלי והאם יכול אני להסכים להם בשו"א" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 30 (ע' רסז-רסח)):

מייקראפון – איסור חמור בשבת החמורה

מחיצה – ענין הקשור גם בצניעות וכו' –

הנ"ל אמרו בפי' בבואי נתפרסם שאינם רוצים בכ"ז –

ובאם יש איזה חשש שעשייתו א' מהפעולות יתפרש שהוא ויתר להם – ה"ז ג"כ הסכמה לאיסורים הנ"ל וכו'.

[משא"כ באם משתתף בשמחת בעה"ב מביהכנס הנ"ל – ע"פ הזמנת הבעה"ב בתור ידידו פרטי].

ובפרטיות – יברר אצל רב מורה הוראה.

רב

[תשל"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד תכניות בהפצת היהדות בין אקדמאים (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 122. אגרות-קודש חכ"ט ע' רסח):

ת"ח על כתבו במכ' הקודם – ע"ד תכניות בהפצת היהדות בין אקדמאים וכיו"ב – שנחוצות הן ביותר, אבל, לצערי, במשך הזמן התבוננתי ולא מצאתי (עכ"פ – לע"ע) איש מתאים לארגן זה וכו' – ולכן לע"ע כנראה אין הדבר מעשי.

רג

[תשל"ד]

מענה בקשר לסכסוך מסויים (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 30 (ע' רסח)):

מפורסם שבכל סכסוך שבין בני"א הנני שולח לרב מורה הוראה.

כששואלים אותי ע"ד איזה ענין – וכמו קנין בית וכיו"ב – אין א' גלאטן סגנון הנני עונה גלאט.

ופשיטא שאם הכותב מעלים ממני שיש בזה סכסוך, הרי לא עניתני בזה כלל.

רד

[תשל"ד]

מענה לא' ששאל בקשר לשידוך שהוצע לו, אשר שם המדוברת ושם אמו דומים (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 31 (ע' רעא)):

באם: א) דעתם להנשא בקרוב, ב) יחליטו לנהוג חייהם על יסהתוהמ"צ – הרי, כיון שיש לאמו תי' שני שמות ולהמדוברת תי' רק אחד מהם – אין מקום לחשש כלל.

ומהראוי ש(מהחלטה ולהבא) תחתומנה באופן שונה זמ"ז.

קבלה.

השמות ואזכיר עה"צ.

רה

[תשל"ד]

מענה להורים בקשר לחתונה במשפחתם (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 31 (ע' רעג)):

(1) התורה חסה על ממונם של ישראל, במחז"ל, ולכן יש לנצלו לענינים שיש להם יסוד בתורה, ובאם יש עודף – לתתו לצדקה,

לא מצאתי כל יסוד בתורה שאחים ואחיות יסעו מעבר לים – בכדי להשתתף בחתונה!

– מה שהסכמתי לנסיעת אחות אחת, הוא מטעם צדדי –

לאידך גיסא – יסוד גדול שהורים יסעו, אבל כיון שזהו ע"פ תורה, א"צ להיות בממונם של אחרים, שה"ז חלק מפרנסתם שהשם מפרנסם ויפרנסם.

(2) אופן הסתדרות החו"כ שי' לאחרי החתונה בשטומו"צ – לכל לראש תלוי ברצונם וכו'.

אזכיר עה"צ לתוכן המכ'.

רו

[תשל"ד]

מענה לאחת בקשר להסתדרותה (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 32 (ע' רעט)):

בנוגע לביתה כאן – בכלל, כיון שי"א שמחירי הבתים יעלו, אין כדאי למכור עתה. ובפרט אם עדיין אין ברור שתעלה בקרוב לאהקת"ו. [.]

באם החליטה לעלות בקרוב לאה"ק (כי לדעתי: כיון שסיכויים לשדוּכה טובים יותר כאן, וכן בהיותה כאן תוכל להשפיע יותר על בני'

שי' מאשר מאה"ק – תמשיך כאן לע"ע) – קדימה להסתדר שם – באופן עצמאי (ולא במשרה אצל מי שהוא): ב"כ דקאמפניס זכאן שם (או להיפך), חנות דענינים שהיא מומחית בהם (באם לבושים וכיו"ב – כמובן, שלא יהיו היפך התורה (פריצות)), או כיו"ב. אזכיר הנ"ל (מעל"ד) עה"צ.

רז

[תשלי"ד]

מענה למר שושן – יהודי חרש ל"ע ממקורבי חב"ד בצרפת (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 32 (ע' רפ)):

2) באם רוצה בדוקא לעלות לאה"ק – רק באם יברר מקודם שיש שם מקום שיכול לדור, ללמוד וכו' ושבודאי יקבלוהו שם.

ברכה בהנחת ידים על הראש – אין נהוג כאן כלל. וכבר אמרתי לו שאזכירו עה"צ להמצטרך לו וזה כולל הכל.

[הנ"ל שהה גם ב"יחידות" כעשר דקות, וכ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לו סידור "תהלת ה'", ובו רשם: "ב"ה Les prières acceptés" (התפילות מתקבלות), וחתי"ק].

רח

[תשלי"ד]

ממענה לאחת על מכתבה בקשר למצב רוחה (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ט ע' 33 (ע' רפב)):

כנראה עיקר הסיבה למצבה – הוא זה שמתבוננת במצבה בתמידות. וככל שתסיח דעתה יותר מזה – יוטב המצב ויתוסף בהצלחת עניני הרפואה שמתעסקת בהם. ולהקל בהיסח הדעת – ה"ז ע"י שתהי' עסוקה בענין אחר לגמרי – איזה שיהי' (משרה, לימודים, עזר לבחורות ביר"ש וכיו"ב).

ואם תסיח דעת לגמרי – במשך זמן קצר תתרפא.

קבלה.

אזכיר עוה"פ עה"צ.

רט

[תשלי"ד]

מענה בקשר לשמירת כשרות האכילה ושתי' ותומ"צ בכלל –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רנח.

רי

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה : (א) ע"ד הורי' שימי העבודה אצלם הם "מיום שני עד שבת בין תשע בבוקר לשש בערב"; (ב) ע"ד ספק הורי' אם לעלות לאה"ק –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רנח.

ריא

[תשלי"ד]

מענה לשאלה בקשר לבית הכנסת מסויים שבו לא הייתה מחיצה –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רנט.

רבי

[תשלי"ד]

מענה לאחת שתרמה סכום גדול לצדקה –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסא.

ריג

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד לימוד בנה שאביו רוצה שילמד על טהרת הקודש ולא ילמד בסדר לימודי חול –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסב.

ריד

[תשלי"ד]

מענה לא' התמימים מתלמידי ישיבת תו"ת כפר חב"ד שרצה לעבור לניו יארק בגלל מצבו הבלתי-רצוי –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסג.

רטו

[תשלי"ד]

מענה לא' שאינו בקו הבריאות ששאל האם להתעניין ע"ד שידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסג.

רטז

[תשלי"ד]

מענה לא' ששאל האם יתקבל חתנו ל"טורא קאלעדזשי" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסד.

ריז

[תשלי"ד]

מענה לא' מאני"ש ששאל: (א) האם לקבל הצעת משרה במוסד שאינו במסגרת חב"ד; (ב) האם לקבל ההצעה לעבוד בשתי מוסדות בשתי עירות שונות; (ג) עצה לעצבנות –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסד.

ריח

[תשלי"ד]

מענה בקשר לדין ודברים בא' מסניפי תומכי תמימים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסה.

ריט

[תשלי"ד]

מענה לאי שמשרתו בקודש באחת הישיבות ששאל ע"ד עסקנות
מסויימת –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסה.

רכ

[תשלי"ד]

מענה בקשר לעסקנות נמרצת בנושא מסויים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסו.

רכא

[תשלי"ד]

מענה לאי שכתב ע"ד התכנית להתחיל בהוצאת "מגזין", ולהתחיל בצוות
של שמונה אנשים קבועים שיעסקו בזה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רסח.

רכב

[תשלי"ד]

מענה ל"מכון ליובאוויטש" שע"י צעירי אגודת חב"ד באה"ק בקשר
לתרגום השיחות ללה"ק –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ער.

רכג

[תשלי"ד]

מענה בקשר לפעולות בענין שידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ער-רעא.

רכד

[תשלי"ד]

מענה לנערה בקשר לפעולות בענין שידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעא.

רכה

[תשלי"ד]

מענה לבחור בגיל 16 שכתב שהכיר נערה בגילו, והוריהם מסכימים על השידוך, ורוצים לעשות קנין לפני נסיעתו לשיבה באה"ק –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ערב.

רכו

[תשלי"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד שידוכין שהוצעו לו וכתב ע"ד לבטיו בזה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ערב.

רכז

[תשלי"ד]

מענה לנערה שכתבה ע"ד המצב הכלכלי הדחוק של משפחתה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ערב.

רכח

[תשלי"ד]

מענה לנערה שכתבה ע"ד לבטי' בענין שידוך –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעג.

רכט

[תשלי"ד]

מענה לאשה גרושה מבעלה שיש לה בית משותף לבעלה בעבר ולה –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעג.

רל

[תשלי"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד אחיו שרוצה להנשא עם אינה-יהודית ר"ל, והציע
שיכנס אחיו ל"יחידות" אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"מ לשנות את
דעתו –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' עדר.

רלא

[תשלי"ד]

מענה לא' שכתב ע"ד בנו שרוצה להנשא עם אינה-יהודית ר"ל –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' עדר.

רלב

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד מצב השלום-בית בביתה –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' עדר.

רלג

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד מצב השלום-בית בביתה –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ערה.

רלד

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד ילדי הנמצאים אצל בעלה המתגורר בנפרד –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' ערה.

רלה

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה על כך שאין להם ילדים –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעו.

רלו

[תשלי"ד]

מענה לאי שכתב על כך שאין להם ילדים –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעו-רעז.

רלז

[תשלי"ד]

מענה לאי שכתב ע"ד מצב בריאות זוגתו –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעז.

רלח

[תשלי"ד]

מענה לאי בקשר לניתוח פרוסטטא –
נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעח.

רלט

[תשלי"ד]

מענה לשאלה בקשר לניתוח "קאטאראק" ליהודי בן 80, שלדעת רופא אחד אינו כדאי מחמת מצב בריאותו הכללי –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעח.

רמ

[תשלי"ד]

מענה בקשר להצעה לשכור מבנה של בית-ספר לטובת צורך מסויים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעח.

רמא

[תשלי"ד]

מענה לאחת ששאלה: (א) ע"ד מקום מגורי משפחתה, אם להשאר או לעזוב את ניו יארק; (ב) האם תשקול האפשרות לפרנס את המשפחה בעצמה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רעט.

רמב

[תשלי"ד]

מענה לר' יוסף הלוי וויינברג ששאל בקשר לעסק של א' ממקורביו שיש שרוצים להצר לו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפ.

רמג

[תשלי"ד]

מענה לאחת ששאלה: (א) האם תמשיך בצרפת או תעלה לארץ ישראל;
 (ב) בקשר למצב בריאותה –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפ-רפא.

רמד

[תשלי"ד]

מענה לר' שמואל הערש שמירלאק נשיא קהילת "תורת אמת" בסטעטן
 איילענד שכתב: (א) שמתגאים בכך שחסיד חב"ד, הרב שמרי'
 שוסטערמאן, הוא המכהן בתור רב בקהילתם; (ב) בקשר לקנין בית עבור
 הבית-הכנסת –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפא.

רמה

[תשלי"ד]

מענה לנערה בקשר להפצת יר"ש והידיעות שרוכשת בין חברותי
 וידידותי –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפב.

רמו

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד יחס בעלה אלי –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפב.

רמז

[תשלי"ד]

מענה לא' על שאלתו בנוגע להסתדרותו –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפג.

רמח

[תשלי"ד]

מענה לאחת על מכתבה בקשר לענין מסויים השייך לרבנים –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפג.

רמט

[תשלי"ד]

מענה לאחת שכתבה ע"ד הטענה שריחקה מחב"ד את פלוני –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפג.

רנ

[תשלי"ד]

מענה לר' ישראל זוסמן דבורץ שכתב: "במס' סוטה דף יג דרשו רז"ל כו' שחושים בן דן מחייה על ראשו של עשו והרג אותו והסיר את ראשו ונפל אכרעי' דיעקב, ובאותה שעה כו'. ובמדרש תהלים עה"פ ואויבי נתתה לי עורף שידבר ביהודה, ואומר בשם ריב"ל שיהודה הרג לעשו כו'. ולכאורה איך מתאים שתי הדעות הנ"ל" –

נדפס באגרות-קודש חכ"ט ע' רפה.

רנא

[תשל"ד]

מענה לר' זלמן אהרן גראסבוים שכתב ע"ד הצעת שליחות שקיבל בעיר טורונטו קנדה, וכתב ע"ד כמה פרטים בהמצב על אתר המעלים ספק אם זה מקום מתאים עבורו, ותיאר המצב בפרטיות ומה צ"ל תפקידו שם, ושאל דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לקבל ההצעה ("Compass Magazine" שבט תשע"ג (גליון 6). והעתקה):

באם משער שמסוגל להני"ל. ברכה והצלחה.

ליקוט מענות קודש

– תשל"ה –

רנב

[ג' תשרי, צום גדלי, תשל"ה]

מענה לגיורת (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 11 (ע' א)):

חיים יומיים ע"פ תוה"ק (כמבואר בשו"ע) ה"ז ממשיך ברכות השם בהמצטרך (כולל גם מנוה"נ ושלוש פנימי), ובפרט שלגר – רבו הברכות עוד יותר.

כמובן הנ"ל כולל גם בטחון אמתי השם.

מקום הסתדרותה, באיזה חוג ועיר להתענין ע"ד שידוך וכו' – כעצת ידידים יר"ש שבסביבתה.

אזכיר עה"צ לבשו"ט.

רנג

[ועש"ק וילך, ד' תשרי, תשל"ה]

מענה לר' מנחם מאיר הכהן בלוי שכתב דו"ח ע"ד: (א) פרסום מודעות בעיתונים ע"ד שידור התועדות ו' תשרי ברדיו; (ב) פרסום עלון "A thought for the week"; (ג) פרסום ע"ד נחיצות בדיקת התפלין והמזוזות. וכתב: "והנני שואל אם יש איזה הערות מכ"ק אדמו"ר שליט"א על זה בנוגע על להבא (דהנ"ל, הוא כבר עבר וא"א לשנותו)" (קובץ "זכרון מנחם מאיר" ח"א ע' 11):

על מה שכתב: "אם יש איזה הערות" – כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ את התיבות "כבר עבר"; וכתב:

נת' כהנ"ל ות"ח

לקחת בחשבון מחז"ל התורה חסה על ממונן של ישראל – ולכן ישאל דעת רב שאינו נוגע בדבר כמה ברשותו להוציא על הנ"ל.

אזכיר עה"צ

רנד

[ועש"ק וילך, ד' תשרי, תשל"ה]

מענה לר' יוסף וואלדמאן בקשר להפרש"י שיתבאר בעת התועדות ש"פ וילך (מהעתקה):

מה שייך לפש"מ על בימה כו' לא, יא.

רנה

[לפני ש"פ וילך, ה' תשרי, תשל"ה]

מענה להמניחים שכתבו – בקשר ללקו"ש ש"פ וילך: "שיחה זו – חלק הפשט נסדרה בשעתו (באידיש) והוגה אז ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א. וי"ל בקופיר עם רוב המ"מ וההערות. " (מצילום כתי"ק – קונטרס שי"ל ע"י "פרוייקט לקוטי שיחות" ש"פ נצו"י תש"פ ע' כח-כט):

[1] במכתבם כתבו: "בהערה 13: אולי יש להעיר גם מפ' וארא (ח, יא) בפירש"י שם "והכבד את לבו – לי פעול הוא כמו הלך ונסוע וכן והכות את מואב כו". ובפשטות פירושו הוא שבא לומר ש"והכבד" לי מקור הוא. אלא א) ששם "הכבד" הוא בלי הפעיל (כמו שפירשו המפרשים), משא"כ זכור שמור כו' (וגם הראיות שמביא בוארא) לשונות של פעולה הן. ב) מביא ראיות אחרות מבפ' יתרו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתבו: "בהערה 13: אולי יש להעיר גם מפ' וארא כו" – מחק את התיבות: "אולי יש", "גם"; וכתב:

[בהערה 13] להוסיף: להעיר מפ' וארא כו'

(ב) על מה שנכתב: "ששם "הכבד" הוא בלי הפעיל" – מחק תיבת "ששם", וכתב:

ש[״הכבד״ הוא בלי הפעיל]

(ג) על הנכתב: ״וגם הראיות שמביא בוארא״ – מחק תיבת ״וגם״, וכתב:

וכן [הראיות שמביא בוארא]

[2] במכתבם כתבו: ״בהערה 30: אם נכון? כי שם נאמר ״וכה״א זכור את יום השבת... יכול בלבד כשהוא אומר שמור הרי שמירת לב אמורה הא מה זכור שתהא שונה בפיך וכו״. ולכאוי הכוונה ב״שמירת לב״ היא ל״מחשבה״״.

כ״ק אדמו״ר שליט״א סימן בעיגול את התיבות ״זכור שתהא שונה בפיך״, וכתב:

– עוד ענין.

רנו

[ט׳ תשרי, ערב יום הכיפורים, תשל״ה]

מענה להתי' משה מנחם מענדל געלבשטיין שהכניס את המאמר ״פסח ומילה״ אשר לאדמו״ר הצמח צדק – מעזבון הרב הלל משה מעשיל געלבשטיין מחסידי אדמו״ר הצ״צ (״התקשרות״ גליון תרצד ע׳ 10-11):

הנ״ל נת' ות״ח ת״ח ומילתא אלבישייהו יקירא.

רנז

[י״ג תשרי, תשל״ה]

מענה להנהלת ישיבת תוו״ת המרכזית באה״ק (ס׳ יימי תמימים״ ח״ו ע׳ 375-376, 444. אגרות-קודש ח״ל ע׳ ח-ט):

בתמהון גדול קראתי מכתבו המצו״ב:

1) כמה פעמים צריך להכריז שמה שאומרים לאחד אין בזה כל מענה כלל לשני.

2) הענינים שכותבם אין לערב בזה כלל לא אותי ולא מזכירות שלי ולא בריאותי. כלל וכלל אין.

3) מה שאמרתי להת' שיתנדבו לנסוע – זוהי פני' רק להתלמידים ולא להנהלות דישיבות ועל ההנהלות להחליט, האם בכלל טוב בשבילם לקבל עוד תלמידים, ובאם הן – מאיפה ואיזה תלמידים.

ומטובו למסור כהנ"ל גם לתו"א.

[וראה בהמשך למענה זה – שיחת יום שמחת תורה תשל"ה (שיחות קודש תשל"ה ח"א ע' 97 ואילך)].

רנח

[לאחר י"ג תשרי, תשל"ה]

מענה להמניחים על שאלותיהם במאמר ד"ה ולקחתם לכם גוי שנאמר בהתועדות י"ג תשרי (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבם כתבו: "מצורף התחלת המאמר דליל ערב חגה"ס (נגמור אי"ה בחוה"מ). בע' א' שיטה המתחלת שבתחלה ושיטה המתחלת לפי: הענין דתחגו שבעת ימים – לא נזכר בהמאמר (והוספתי מעצמי) ורק נאמר שנקרא "ביום הראשון" לפי שהוא ויום השמיני שניהם אסורים במלאכה. ולכאורה הרי מה שנוגע כאן (הטעם על מה שנקרא יום הראשון) הוא מצד זה שתחגו שבעת ימים? אם להשאיר בהנחה תיבות אלו (שהעברתי עליהם קו)?"

על התיבות: "ורק נאמר שנקרא "ביום הראשון" לפי שהוא ויום השמיני שניהם אסורים במלאכה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

היינו ששוים בכלל והחילוק רק שזהו א' זה ח'

משא"כ בנוגע לד' מינים שהוא הפכו לגמרי אינם כלל רק ביום טו תשרי

[2] במכתבם כתבו: "שם שיטה המתחלת מה דאיתא: ענין זה יש גם בויק"ר ספ"ל (עה"פ ולקחתם לכם), אבל באמירת המאמר הובא רק המדרש דפי תולדות. מהו הטעם לזה? ואיך לכתוב בהנחה?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כך מציין הצצ (אוהת אמור). והטעם פשוט:

[בויק"ר ספ"ל] לא הובא הכתוב אני ראשון גו'

רנט

[כ"ח תשרי, תשל"ה]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל שכתב: "זה פעמים שפנה אלי הווי"ח אי"א . . בבקשה לפנות אל כ"ק ע"ד חלומו המעיק לו, זה יותר מביחדשים. בליל כי מני"א העבר חלם, הנה הוא בעת התועדות כ"ק יחד עם כל הנאספים, בהתועדות פורים. הוא נגש לפני כ"ק ובהיותו סמוך שאל אותו כ"ק שיאמר לו פסוק, ואמר לפני כ"ק הפי' – הבה לי בנים ואם אין וגו'. בגמרו את הפסוק, כ"ק ביאר לפניו כי בנים הוא מלי' בינה, בינה הוא תשובה, עיי' ני' שערי בינה מגיעים לתשובה, ואם אין חיו . . לשמחה תחשב לו אם יקבל מכ"ק מילין אחדין לשמחו ולעודדו" (תשורה שמוקלער כ"ד אדר תשס"ד ע' 22. אגרות-קודש ח"ל ע' שיג):

(א) בדיקת התפילין והמזוזות (שבכולן כתוב למען יאריכון ימיד)

(ב) ילמוד אגרת התשובה לאדמו"ר הזקן נ' פרקים, (ד' פעמים ועוד ב' פרקים) ויאריך ימים ושנים טובות.

אזכיר על הציון.

רס

[תשרי, תשל"ה]

מענה לר' חיים מנחם טייכטל ששאל האם יש לומר "תחינה" בעת הדלקת נרות שבת קודש, המוזכרת בקיצור של"ה (ע' קנז) ובשם הבחיי (יתרו יט, ג). במכתבו כתב שזוגתו הקפידה תמיד לאומרה, ואילו בנותי וכלותי שגדלו בין חסידי חב"ד סירבו לאומרה. והביא מלקוטי דיבורים (ח"ג תקלז, ב) שם משבח את מנהג הנשים האומרות תחינות לפני ולאחרי הדלקת נרות שבת (מצילום כתי"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז ע' 17. אגרות-קודש ח"ל ע' ח. והעתקה):

(1) הובא במג"א על אתר (סרס"ג סקי"א), אדמוה"ז בשולחנו העתיק מהמג"א ענינים שלפני זה ושלאחריו – והשמיט ענין זה.

(2) ראה גם בליקוטי מהרי"ח במקומו.

(3) לא שמעתי לא הן ולא לאו ולא ראיתי בבית הרב תפלת בקשה להדלקת הנרות ולכן לדעתי לא יתערב בזה.

(4) בענין התפלה – שפשט ה"מנהג" שכאו"א שעטו ועתו בידו מתקן תפלות לרבים –

להעיר מקהלת (ה, א) ובראב"ע שם. ואכ"מ. ואין זה מעניני (אף שידוע מש"כ בטוש"ע או"ח סו"ס ק"ז (בנוגע ל"ח – אבל הטעם דלמה לי גו' שייך בכל)) – דאולי בהחשך כפול דתקופתנו כו', הרי (בסגנון הידוע) אפילו אם אלף סכלים כו' ובלבד שתתוסף תפלת א' – שתהי' כדבעי.

רסא

[תשרי, תשל"ה]

מענה להשליח הרב משה יחיאל פעלער (מהעתיקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בהם):

[1] במכתבו כתב: "רצוף בזה Album" (אלבום).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) נת' ות"ח ת"ח

האלבום מוחזר לנצל לפרסומות וכו' שיהי' נמצא בחדר הביקורים וכיו"ב.

[2] במכתבו כתב: "לכאורה הענין נכון – בהתיעצות עם מנהל סניף דהמל"ח או צא"ח דעל אתר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "לכאורה", סימן את התיבות "הענין נכון", וסימן קו תחת תיבת "בהתיעצות"; וציין: (2)

[3] במכתבו כתב: "הכנסנו את בנינו שי' לאוהלי תורה למשך שהותם כאן".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת ואצל קטע זה, וכתב:

(3) אזכיר עה"צ לכהנ"ל ויבש"ט

רסב

[תחלת חורף, תשל"ה]

מענה לר' מרדכי זאב הכהן גוטניק על מכתבו בקשר לזה שלא קיבל מענה על שני מכתביו האחרונים, ובדעתו להסיק מסקנות מסויימות בשל זה ("צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 222-223):

במכ' מאריך ונכנסו בתור מכ' הארוכים.

באם מהיר – תוכן מקוצר.

רסג

[לפני ש"פ נח, ג' מרחשון, תשל"ה]

ממענה להמניחים שהכניסו את עלי-ההגהה דלקו"ש ש"פ נח להגהה שני (מצילום כתי"ק – קונטרס ש"י"ל ע"י "פרוייקט לקוטי שיחות" ש"פ נח תשפ"א ע' מב-מד):

[1] במכתבם כתבו: "מצו"ב הגאליס דפרשת נח. מש"כ כ"ק אדמו"ר שליט"א שבהר"ד נאמר בהיפך מהמפורש בכ' שיבושת המים מעל הארץ היתה קודם שילוח היונה בפעם הא'. וכן כתב ג"כ בפנים השיחה (תחלת גאלי ג) – לא תפסנו, כי הרי בהר"ד הי' כתוב שע"ז שהביאה היונה העלה זית ידע נח שקרובה הארץ להתיבש וכו' (היינו שעדיין לא יבשה הארץ) והוא מפורש בהכתוב (פסוק יד) "ובחודש השני בשבעה ועשרים יום לחודש (רק אז) יבשה הארץ" שזה הי' כמה זמן לאחרי שילוח היונה בפעם הג', וגם בזה ש"בראשון בא' לחודש חרבו המים מעל הארץ" הי' לאחר שילוח היונה בפעם הג"י".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתבו: "כי הרי בהר"ד הי' כתוב", כתב:

בפשטות (וללא כל הערה – בשוליים עכ"פ)

(ב) על מה שכתבו: "היינו שעדיין לא יבשה הארץ" – סימן שני קווים תחת תיבת "לא".

(ג) על מה שכתבו: "יבשה הארץ", כתב:

בכל השטחים, כמו שהיא נורמלי – וכפש"מ – שליבשה קרא ארץ

(ד) סימן חץ ממה שכתבו: (1) "מפורש בהכתוב (פסוק יד) "ובחודש השני בשבעה ועשרים יום לחודש (רק אז) בששה הארץ"; (2) "מפורש בהכתוב שבעת שילוח היונה בפעם הא' היו "מים על פני כל הארץ" ומוכרח לכאורה ד"יבושת המים" היינו זמן דלאחר שילוח היונה בפעם הא' (עכ"פ); וכתב:

כ"ז (שבתושב"כ) דורש ב"י, כי כמה סתירות נו'

[2] במכתבם כתבו: "ומפורש הוא בהכתוב דלאחר שילוח היונה בפעם הא' "לא מצאה היונה מנוח גוי ותשב אליו גוי כי מים על פני כל הארץ". ומה שכתוב גבי העורב "עד יבושת המים מעל הארץ" לפני שילוח היונה בפעם הא', הרי בפשטות פירושו – וכן מובן ממפרשים (מפרשי התורה ומפרשי רש"י) – ומפורש הוא בכמה מהם – דמה שהי' הולך "יצא ושוב עד יבושת המים" היינו או עד "בחודש השני בשבעה ועשרים יום לחודש" שאז "יבשה הארץ" או עד "בראשון באחד לחודש" שאז "חרבו המים מעל הארץ". ומוכרח הוא דהרי כנ"ל מפורש בקרא לאחר שילוח היונה בפעם הא' "כי מים על פני כל הארץ".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "בפשטות", וכתב:

!?

מפורש בפרש"י דשליחות העורב (מצדו דנח) (נסתיימה) ארכה ז' ימים. ופשוט שנסתיימה בשליחות היונה. וא"כ מה – לדעתם – עשה העורב בחוץ לאח"ז!?

[3] במכתבם כתבו: "אם הכוונה ש"יבושת המים מעל הארץ" היא לפני הזמן ד"יבושת הארץ" (וגם ד"חרבו המים מעל הארץ") וכדמשמע לכאורה משינוי הלי' שבהכתובים – הרי מפורש בהכתוב שבעת שילוח היונה בפעם הא' היו "מים על פני כל הארץ" ומוכרח לכאורה ד"יבושת המים" היינו זמן דלאחר שילוח היונה בפעם הא' (עכ"פ)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "אם", וכתב:

!?

כנראה ג"ז נשמט מזכרונם שבר"ח אב כבר ירדו ולא הי' מים בראשי ההרים, ובמ' יום שלאח"ז חסרו המים בגובה עוד עשר אמות בשטח עצום ברחבי הארץ הי' בלי כיסוי מים.

[4] במכתבם כתבו: "בהערה 20: לא נאמר ביהושע שם מפורש שהי' ע"י רוח, אם הכוונה לציין על עצם עמידת המים נד אחד זמן רב אז צ"ל יהושע ג, טז ואילך. או הכוונה להכ' ד, כג (שם)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "הכוונה להכ' ד, כג (שם)", וכתב:

כאשר עשה ה"א לים סוף

רסד

[ח' מרחשון, תשל"ה]

מענה לא' התמימים (אגרות-קודש ח"ל ע' יד. תשורה גופין י"ג סיון תשס"ה ע' 20):

בנוגע ללימוד בישיבה – הובטח יגעת ומצאת, אלא שצ"ל החלטתו תקיפה לא להתרשם מיצה"ר שלו ולהתחיל ללמוד בהתמדה ויגיעה ויבחר בישיבה שידרשו ממנו שמירת הסדרים וכו'. והעיקר – שבעצמו ירצה בהצלחתו בזה.

אזכיר על הציון.

רסה

[י"ג מרחשון, תשל"ה]

מענה בקשר לתלמידה מסויימת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' מנחם מענדל שיי' בוימגארטען וזכות הרבים תלוי' בו):

יבקשו המנהל שידבר עמה עוה"פ ועוה"פ כו' גם שיסבירה שכיון שהולך בטל, הרי מי יודע כו'. שאדרבה – באם תותר עתה – ישאר בהכרת תודה אלי' כל ימי חייו, וכו' יבוא לעתים תכופות – לביתה בספ"י וכו' אזכיר עה"צ.

רסו

[כ"ף מרחשון, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק (מצילום כתי"ק – ריש ליקוט פירושים כו' לתניא קונטרס אחרון. תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 43. והעתקה, באדיבות ר' אברהם נחום שיי' גראס):

[1] במכתבו כתב:

"בר"ח חשון מסרתי אוה"ת על שה"ש לבית דפוס בלשן, הם יתחילו בקרוב לסדר.

ותניא על פרקים ז-י מסרתי לבית דפוס שולזינגער, והוא יתחיל בשבוע זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטעים אלו, וכתב:

יזרזם וביותר כדי שיוכלו ללמוד לי"ט כסלו הבע"ל

[2] במכתבו כתב שאלותיו בס' התניא פרקים ז-ט – בקשר לליקוט פירושים כו' לתניא שמתעסק בעריכתו:

"בפרק ז: חמרא וריחא כו': לכאורה זה הראי' על להרחיב דעתו לה' היה צריך להביא גם תיבת פקחין. – ודרך אגב לא מצאתי גירסא כזו, בגמרא לפנינו נמצאים הרבה גירסאות שונות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "לכאורה זה הראי' על להרחיב דעתו לה' היה צריך להביא גם תיבת פקחין", כתב:

[לחפש אולי יש גרסא אחרת ושגם אליבה ראי' לנדו"ד – ולכן כולל כל הגירסות בתיבת כו'].]

(ב) וכתב כמה הערות בפרק זה – לכוללם בליקוט פירושים:

כדאמר רבא חמרא: שהוא האומר לפני זה שביין כבכללות ק"נ דנדו"ד יש טו"ר שלכן פעמים (כשזכה) משמחו ופעמים משמהו וממשיך: חמרא כו' וע"כ דהיינו כשיודע להיזהר (ראה פרש"י שם) ושותהו להרחיב דעתו כו'.

[חמרא וריחא] העתיק גם וריחא – שהרי מדבר בין מבושם.

האוכל בשרא שמינא דתורא: ראה לקו"ת צו (יג, ג) דמביא מב"ק (עב), (א) בישרא דתורא כו' שמזה מובן שהמאכל מוסיף חיות ג"כ בכח החכ' והשכל של האדם" – אבל ל"נ שם שמינא.

[3] במכתבו כתב – "בפרק ח":

"כרבינו הקדוש: להעיר מהשיחה מפורים – תשכ"ח על הלשון כרבינו הקדוש, הנה בטור או"ח סי' רל"א ובשל"ה עשרה מאמרות מאמר שמיני הלשון כנ"ל.

להתפרנס מהן בריוח: מה הדיוק בלשון בריוח."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על הערה הא', כתב:

שם הסיפור בפרטיות

(ב) על הערה הב', כתב:

(א) דפשיטא דגם בלא ידיעה בחכ' אלו – אפשר להתפרנס.

(ב) במילא – ילפינן דינא דגם בשביל ריוח מותר, שהרי כו"כ עשאום קרדום כו'.

[4] במכתבו כתב – "לפרק ט":

"כי הדם הוא הנפש: בפרק א' מביא הפסוק כי נפש הבשר בדם היא.

תאות והתפארות וכעס: הסדר מים, רוח, אש. בכת"י ב ליתא תי' וכעס".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על הערה הא', כתב:

[בפרק א'] מדבר ע"ד "הגוף" ובלוי חילוק – לכן [מביא הפסוק כי נפש הבשר בדם היא]. כאן צ"ל ראי' על עיקר מקום משכן הנפש – הלב. וראה תוד"ה אדם (סוטה ה, א) פסחים טז, ב. ועוד.

(ב) על הערה הב', כתב:

ולכן (גם ההתגלות וההמשכות מן הנפש הן ג"כ בלב. וסדר התגלותן מהנפש הוא כל ה[תאות] [ועד כ"כ – שבא ל] [והתפארות] (וכל מונע בזה – מעורר הגילוי של) [וכעס]

רסז

[כ"ף מרחשון, תשל"ה]

מענה למר אשר זעליג לאנדסמאן (אגרות-קודש ח"ל ע' כב. "התקשרות" גליון תרחצ ע' 10):

[1] במכתבו כתב שהוא וזוגתו מנהלים פעילות בין הסטודנטים באוניברסיטת קענט סטייט, במסגרת הנקראת "Wellsprings of

Torah" (מענות התורה) בהדרכת בית חב"ד קליוולאנד. וזוגתו מרכזת הפעילות ע"ד "מבצע נש"ק", והוא מרכז הפעילות ע"ד "מבצע תפלין", ומתכננים להתעסק בהמשך גם ב"מבצע צדקה" ו"מבצע מזוזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) ועד סוף ימי חנוכה – כמוכן ע"ד חנוכה מצוה שהזמ"ג.

[2] במכתבו ביקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לפעולותיהם דעתה ושבעתיד במסגרת האמורה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) ת"ח ת"ח על הבשו"ט. ואשרי חלקם ודכל המתעסקים בכהנ"ל – שי' – בזה ובבא.

אזכיר עה"צ.

רסח

[ועש"ק חיי שרה, כ"ג מרחשון, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו "תוכנית ערב חב"ד עבור ישראלים בני. ביום א' נר א' דחנוכה" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 12 (ע' כד)):

בתחלת התכנית, כתב:

(1) תפלת מעריב

על מה שכתבו: "הדלקת נר חנוכה – ע"י ילד (?)", כתב:

(2) [הדלקת נר חנוכה – ע"י] גדול ולאח"ז במנורה בפ"ע גם ע"י [ילד]

בסיום התכנית, כתב:

(3) לאחכ"ז חלוקת חנוכיות למי שאין לו – במחיר מוזל או במתנה – ביחד עם עלון שבו הבר' וכו'

רסט

[כ"ג מרחשון, תשל"ה]

מענה לר' רפאל ווילשאנסקי שכתב – בקשר לתרגום ס' התניא לצרפתית: "בעבודת הגהת התרגום של חלק א' דתניא – הגעתי ע"ע לסוף פרק ל, והנני מצרף בזה . . נדמה לי שיותר טוב למצוא כאן בית דפוס צרפתי ולהדפיס את התניא כאן" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' כג.

ער

[כ"ו מרחשון, תשל"ה]

מענה לר' יהושע פינסאן (תשורה פישער בדרי"ח מרחשון תשפ"ב ע' 33-34):

[1] במכתבו כתב: "הנה ר' זלמן אלי' הנדל שי' פנה אלי האם בדעתינו לעשות מה שהוא לעילוי ולזכרון הנפטרת ליבא ע"ה בת הרב ר' אברהם אלי' ז"ל . . אחרי דברי איזה פעמים עם בן אחותי ר' א' לייב שי' [קפלן] הביע דעתו שנחוץ בעצם עד מאד לע"ע להתחיל בבנין מרכז חב"ד על מקום ההקדש שנמסר לאגודת חב"ד, והצעתו לבנות בנין מרכז חב"ד על שם הנפטרת ע"ה (וכידוע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהתכנית וכו' כבר מוכנים המה). בנתיים דיבר ר' זלמן אלי' עם איזה אנ"ש בענין זה, ואמרו שמוכנים המה להשתדל בסיוע לאפשר בנין על שם הנפטרת ע"ה ומבקש תשובתינו בזה . . ע"כ הנני בזה לבקש חוות דעתו הקדושה של הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם הדבר נחוץ ונכון ולרצון לפני הוד כ"ק אדמו"ר שליט"א, או אפשר ימצא כ"ק אדמו"ר שליט"א לנכון להציע איזה ענין אחר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את התיבות: "הדבר נחוץ"; וצ"י: (1)

[2] במכתבו כתב: "ומענין לענין ילמדנו רבינו, תוכן הענין שבכגון דא הנהוג לכאוי בכל תפוצות ישראל גם בענין לימוד המשניות האם צריך להוציא בדיבור קודם הלימוד שלימוד זה הוא לעילוי נשמת פב"פ, ואיך הוא בלימוד פרקים בראשי אותיות של שם הנפטר, או בכל כהאי גוונא אמרינן קמי שמיא גליא, אם ענין של הזכרת שם הנפטר יש בזה משום זכות וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[בכל כהאי גוונא אמרינן קמי] **בני"א (ופשיטא – [שמיא])** גליא] (2)

[3] במכתבו כתב: "בענין מספר הקדישים בכל יום שהי' ידוע לט"ז, לכאוי לעי"ע אחרי שנתק' כנוסח התפלה באמירת קדיש דרבנן אחרי כל תפלה נשתנה המספר, זאת אומרת שמספר ט"ז אינו בדיוק".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב :

ראה שו"ע אדה"ז ר"ס רס"ג: יכולין להוסיף על דבר המכוון כנגד כו'.
(3)

רעא

[כ"ו מרחשון, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק בקשר לליקוט פירושים כו' לתניא שבעריכתו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אברהם נחום שי גראס וזכות הרבים תלוי בו) :

אי' להפרקים ט – יו"ד?

כמדומה שולזינגער שי' מוכן לעשות בזריזות (כציווי אדה"ז – אגה"ק כ"א) אבל כו'.

להחזיר המצו"ב

ערב

[שלחי מרחשון, תשל"ה]

מענה לר' יהודה קעלער בקשר לחיזוק השכונה אצל רחוב יוטיקא עוועניו (תשורה שמוקלער ד' שבט תשפ"ב ע' 7) :

וגם עתה כן הוא.

ירעים וירעיש היתכן וכו' וגם אצל הרבנים וכו' וכמו שאמרתי כו"כ פעמים. העצה "המחוכמת" שנתנו לו – לכתוב לי, כנראה שבאה מיצה"ך של המייעצים שמוטל עליהם בתוקף ובמילא החכמה דלעו"ז הסבירתם, למה להם "להטריח" א"ע לעשות מה שהוא עכ"פ, ילבישו

העדר עשייתם "בסיורטוק משי" שסומכים עלי, שהרי השתדלו שיודיעוני ומה מסנ"פ עוד יש לתבוע מהם?! וד"ל.

רעג

[כ"ח מרחשון, תשל"ה]

מענה לא' שביקש הלוואה להוצאות שמחת חתונת בתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' 2.

רדע

[ער"ח כסלו, תשל"ה]

מענה לא' על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל בקשר להלוואה לחתונת

בתו – בו כתב שלעצמו אינו זקוק לשום בגדים חדשים –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' 2.

ערה

[תחלת כסלו, תשל"ה]

מענה להתמימים שכתבו – בקשר ל"מבצע יבנה וחכמי" – שהחליטו

ללמוד שעה נוספת בקביעות לימוד שיחות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א

(תשורה פרידמן ג' ניסן תשע"ד ע' 49):

אזכיר עה"צ ת"ח ת"ח על הבשו"ט כן יבשר טוב מהצלחה בכל הנ"ל.

רעו

[י"ג כסלו, תשל"ה]

מענה להתי' ישראל מרדכי הלוי קאזאמינסקי שהכניס רשימת 47 סיפורי

חסידים – בתור מתנה לרגל 47 שנה ליום נישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א

והרבנית הצדקנית (סי' "מקדש מלך" ח"ג ע' רל. אגרות-קודש ח"ל ע' מז):

נתקבל ות"ח ת"ח ודבר בעתו מה טוב, היש שכבר נדפסו?

רעז

[יום הבהיר י"ד כסלו, תשל"ה]

מענה לנערה ששאלה בקשר להסתדרותה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' נ.

רעח

[ועש"ק וישלח, ט"ו כסלו, תשל"ה]

מענה לר' ישראל לייבוב שכתב – בקשר להפעולות ב"מבצעים" ע"י "צעירי אגודת חב"ד" באה"ק: " [א] בכלל קשה להשיג (מזוזות), פועלים במבצע מזוזה כמה שניתן – ולו היו מזוזות כשרות (ובהישג יד) היו יכולים הרבה מאד לפעול, הדרישה היא גדולה . . [ב] אודות פעולות חנוכה בצבא . . חושבני אם אפשרי, כפי שהי' נהוג בשנים קודמות שהוצאות אלו מחזירים לנו" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' נ.

רעט

[ח"י כסלו, תשל"ה]

מענה להתמימים דוד אלי אמסל, ברוך בענדיט ברעסלער, ושמואל יעקב בערקאוויטש – על מכתבם בו ביקשו ברכה להצלחה בעבודתם בהשגת תרומות למען בית חב"ד בצפת עיה"ק (מצילום כתי"ק – תשורה כהן ח' אד"ר תשע"ו ע' 45. אגרות-קודש ח"ל ע' נב):

בטח כהנ"ל הוא בהסכמה מלאה של [Rabbi L. Kaplan, Chairman,]
[Exec. Committee; Rabbi Zalman E. Hendel, Director]

ואזכיר עה"צ להצלחה ולבשו"ט

רפ

[לאחר י"ט כסלו, תשל"ה]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי (מצילום כתי"ק – "תחינו" גליון 6 ע' 33):

[1] במכתבו כתב: "התמונות שלקחו בהתועדות די"ט כסלו לא יגמרם הצלם עד מחר. ואפילו בתמונה שנמצאת כבר מהתועדות אחרת שוהה איזה ימים עד שעושים המספר הדרוש (איזו מאות) להעתונים וכי, וכארבעה ימים לעשיית תדפיסים. ומפני התוכן הזמני של הל.נ.ס. קשה לעכב אותו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "קשה", וכתב:

עפ"ז לא [לעכב אותו]

[2] במכתבו כתב: "היות שליו"ד שבט הבע"ל יושלח אי"ה ל.נ.ס. מיוחד עם תמונה, אולי לשלוח אז גם תמונה טובה מהתועדות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[תמונה טובה מהתועדות] **הנ"ל**

רפא

[כ"א כסלו, תשל"ה]

מענה להרב משה דובער ריבקין (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 14 (ע' נה-נו)):

[1] במכתבו כתב: "אמש בעת ההתועדות די"ט כסלו, כשהזכרתי עצמי לברכה לפני כק"ש ליום הולדת שלי כ"א כסלו, העיר כק"ש אז אלי ברמו מה, אשר כפי שתפסתי היי כוונת קדשו שאין דעתו נוחה כ"כ ממהלך העבודה דהדפסת ספרי, ולא הרשתי לעצמי בעת מעשה לשאול את כק"ש באיזה פרט. והנחתי עד היום, שהחלטתי להרשות לעצמי לכתוב לכק"ש איזה שורות בענין מצב ההוה בעבודת ההדפסה של ספרי. כידוע לכק"ש הנה אחרי המועדים התדברתי עם המדפיסים "בלשן" והם קבלו עי"ע להדפיס ספרי. . כפי שאמרו לי המדפיסים בעת שמסרתי להם הדפסת הספר, שבמשך החורף עד חה"פ מקוים הם שהליינטיפער'ס יגמרו כל הספר. . ואח"כ בין פסח לעצרת יהי עבודת חלוקת העמודים ועבודת

ההדפסה והכריכה, באופן שאין לי אליהם שום טענות, כי העבודה הולכת באופן נורמלי כפי שהציעו לפני מתחלה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "ברמז מה", וכתב:

לא ברמז, כ"א גלוי, ופשוט שהמדובר בזה – שע"ע עדין לא הו"ל הספר.

ונבהלתי לקרוא לקמן שב"אופן נורמלי" – יהי' זה קרוב . . לעצרת! ואין בזה טענות כי כך דובר מלכתחילה.

ולהעיר – הדפסת ספר ה"ז בשביל הזולת (במכש"כ מדיבור) וא"כ כל זמן שהזולת אינו יכול לקרות בו (ההדפסה וכו' בפועל) – אפילו מקצת והתחלה אין; לכל היותר ה"ז בגדר "מכשיר", ואין הלכה כר' אליעזר. (1)

[2] במכתבו כתב: "ברם דא עקא שבשבועות האחרונים הנני מרגיש עצמי בחלישות משונה בבריאות הגוף, בעת שעמוס אני כעת עבודה רבה וגם קשה, בהגהת הנדפס ובהכנות הקונטרסים והכתבים וההוספות למוסרם לדפוס . . ובקשתי בזה כי יאציל נא כק"ש ברכה אלי שיחלימני ויחזקני השי"ת בבריה"ג הנכונה . .".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב "ברם דא כו", וכתב:

להעיר ממחז"ל בטבע אוכלושי דמחוזא (ב"מ עז, א) וברמ"א חו"מ סו"ס שלד דכל לומדי תורה כו' (2)

פשוט שבכהנ"ל אין תרעומות וכו', גם לא שמץ ח"ו, כ"א תמי' מהולה ברגש דהיפך תענוג (3)

אזכיר עה"צ לכהנ"ל (4)

רפב

[כסלו, תשל"ה]

מענה לר' שמואל אהרן דייטש על שאלתו בהמדובר בהתועדות כ"ף מרחשון:

"אחדשה"ט בקידה ובהשתחוי' באימה הנני ניגש לשאול את פי מעייכ הרמה בענין מה שהשמיע בדברות קדשו לאחרונה בענין חיוב הדלקת נרות אף לילדים קטנים ואף אם אמם ג"כ מדלקת, ורו"מ מסביר זאת בנועם מתק לשונו שמהדלקה זו רבה אור וידחה הרבה מן החושך ששורר

בימינו, ורו"מ מביא רא"י מרבקה שפירש רש"י בפרשת חיי שרה על הפסוק ויביאה יצחק האהלה שרה אמו שכל זמן ששרה היתה קיימת היתה מדלקת נר דלוק מכל ע"ש לע"ש וכשמתה פסקה וכשבאתה רבקה חזרה ורבקה היתה אז בת ג' שנים מזה מוכח שצריכה להדליק נרות אף בתולות קטנים עכ"ל"ק.

ולפי דעתי הפעוט קשה דהלא רבקה היתה אז כבר נשואה ליצחק ומה רא"י לתינוקת בבית אמם שאמם ג"כ מדלקת בביתם. ואמנם אין מקומי בין הרים גדולים כמע"כ הרמה מ"מ מעוניין אני לתשובתו הקרובה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 15 (ע' סט)):

סימן בעיגול את התיבות "אז כבר נשואה ליצחק", וכתב:

נת' בהשיחה דמפורש בפדר"א פט"ז דתחלה ויביאה גו' "ואח"כ לקחה" – וכ"ה פשוטו של מקרא, ובכ"מ (אף שיש חולקין – חזקוני כו').

ומש"כ בתוד"ה שנאמר (כתובות ז, ב): ונראה דאסמכתא כו' – נתגלה כת"י ונדפס כלה רבתי – ומפורש הוא שם דאסמכתא הוא.

רפג

[כ"יו כסלו, ב' דחנוכה, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד "מבצע חנוכה" (תשורה לוין בדר"ח טבת תשע"ה ע' 34. והעתקה, באדיבות ר' יוסף יצחק שי' גראסבוים):

על התיבות "שיהי' בהצלחה רבה", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נת' ות"ח ויה"ר שיהא מוסיף והולך ואור

רפד

[כסלו, תשל"ה]

מענה לא' שכתב: (א) ע"ד שמות הדומים בשידוך מסויים; (ב) ע"ד יום הולדתו –

נדפס באגרות קודש ח"ל ע' סח.

רפה

[מוצש"ק ויחי, י"ד טבת, תשל"ה]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב: "נא לברר חווי"ד של כ"ק אדמו"ר שליט"א ובאופן מהיך. בהיות שחתונת ב"א רבקה תחי' עב"ג הת' יוחנן שי' גורארי' תתקיים בנ"י. י"ט אדר בשטו"מ, ובאים להשתתף בהחתונה הורי ואחותי שי' שזה זמן רב שלא נתפגשו. . במילא שאלתי אם יש לי רשות והסכמת כ"ק אד"ש לנסוע לזמן החתונה ובמילא לבוא על שבת זכור או לפורים (ואולי לקחת עמדי כל ב"ב שי' או מישהו מהילדים אפשר רק את הצעיר צבי הירש שי'). . " (מצילום כתי"ק – קובץ ועד תלמידי התמימים חה"ס תשע"א ע' 16. אגרות-קודש חי"ל ע' 5):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לקחת עמדי כל ב"ב שי", וכתב:

לא.

בכל השאר – כעצת הרבא"ג שי' (נמצא עתה באירופא)

רפו

[ט"ו טבת, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב: "תקותי שבשבוע זה אמסור לדפוס פרק יא-יב. . ". במכתבו כתב שאלותיו בס' התניא פי"א (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 46):

[1] במכתבו כתב: "אינו בתמידות ולא תדיר. . אלא לעתים רחוקים: מה הם הג' לשונות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אפ"ל: [בתמידות] **בעה"ב** [תדיר] **אורח** [לעתים רחוקים] **הלך (סוכה נב, ב).**

[2] במכתבו כתב: "אבק לשון הרע וליצנות: האם תי' אבק קאי גם על וליצנות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וכתב:

לכאורה פשוט ד[ת"י אבק קאי גם על וליצנות] (דאלתה"כ ה"ז חמור מאבק לה"ר. ומה בכלל איסור דליצנות שייכות כאן?!). ומש"כ בע"ז תוספתא (א, ג) דרק ד' אבקות הן, י"ל דנקט דוגמא אחת דדיבור האסור ורע (לשה"ר).

[3] במכתבו כתב: "בתשובה הראויה: אם זהו התשובה שמבואר מאגה"ת תשובה שלימה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אם זהו התשובה שמבואר מאגה"ת תשובה שלימה"; סימן חץ מהתיבות: "בתשובה הראויה", וכתב:

"כמ"ש במ"א".

[4] במכתבו כתב: "על פי עצת חכמינו ז"ל: אם הכוונה לספרי המוסר ובראשם ספר הרוקח וספר חסידים – המוזכרים באגה"ת פרק א".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את מה שכתב "אם הכוונה . . . פרק א", וכתב:

בג' כו' בסוף יומא

[5] וכתב כמה הערות בפרק זה – לכוללם בליקוט פירושים:

כמש במ"א: כנראה הכוונה לאגה"ת

אכל בי: כ"פ בתניא (ראה מפתח "שכינה". וצע השינוי "כל" – "אכל".

רפז

[כ"ב טבת, תשל"ה]

מענה לא' שביקש ברכה עבור חייל ב"צבא ההגנה לישראל" שבמהלך שירותו הצבאי נחלש מצבו הרוחני (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 19. תשורה אסטער כ"ב כסלו תשנ"ח ע' 13. אגרות-קודש ח"ל ע' 5):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת תיבת "ההגנה", וכתב:

שמהעיקרים בזה כמש"נ והי' מחניך (היינו כאו"א מהצבא) קדוש שאז "ה"א מתהלך בקרב מחניך להצילך ולתת אויבך לפניך"

הנהגה הפכית ח"ו – ה"ז סיוע, ר"ל, להאויב, ובאופן ד"גייס חמישי", ר"ל! וק"ל.

רפח

[כ"ה טבת, תשל"ה]

מענה להשליח ר' אברהם קארף על שאלותיו בהתועדות מוצאי זאת חנוכה :

"א) בהתועדות דלילה שלאחר חנוכה ביאר כ"ק אד"ש שיש סברה שכאשר השמן נתהווה בדרך נס אלא שיש לה כל התכונות דשמן זית אז הוא כשר להדלקה, והנס הי' אז שהיו שני הפכים ביחד, שהי' דולק ושורף השמן והפתילה ובב"א לא הי' נחסר כלום.

והנה לכאוי ק"ל לפי ההסבר שהיו שני הפכים, וא"כ הוא שמן זית טבעי, ולמה לנו להסבר שאם יש בשמן התכונות דשמן זית כשר להדלקה. ואפשר זה הי' בדרך לא זו אף זו.

ב) לפי ההסבר דשני הפכים לכאוי מתורץ ג"כ הקושי למה עושים יו"ט גם מיום ראשון כי גם ביום ראשון נעשה הנס דשני הפכים.

והנה בעת הקביעות דאנ"ש בליל א' פ' ויחי הקשה א' למה עושים לפי"ז חג ביום ח', כי לכאוי אז נשרף השמן באופן טבעי. אבל נלע"ד לתרץ כי בלא הנס דז' ימים הראשונים לא הי' שמן עבור נר ח'.

ג) גם לפי הסבר הלקוי"ש פ' וישב דשנה זו (שלמדנו אז) למה סמכו על ההיתר דטומאה הותרה, משום שזהו הייתה כל המלחמה נגד היוונים שרצו לטמא השמנים ושיקריבו שמן טמא.

לכאוי נלע"ד לפי"ז נסתלקו כל קושיות המפרשים. כי הלא הכוהנים היו טמאי מתים וטמאו הכלים והשמן בעת הקרבתם, ולפי הנ"ל ניחא כי לא איכפת לן בסתם טומאה, אלא דוקא טומאת היוונים."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

על כללות המכתב, כתב :

1) הביאור ע"פ תירוץ הב"י.

על התיבות "השמן נתהווה בדרך נס . . כשר להדלקה", כתב :

2) וכמוכרח מחטין שירדו בעבים (מנחות טט, ב לפי' התוס').

על התיבות "ובב"א לא הי' נחסר כלום", כתב :

3) להעיר מקו"א לאדה"ז סתצ"ה סק"ב. שו"ת אבני נזר או"ח סרל"ח.

על התיבות "ואפשר זה הי' בדרך לא זו אף זו", כתב:

(4) ועוד שלא נאמר שע"י שינוי מהותי כנ"ל – שינוי הענין דשמן זית למאור.

על התיבות "למה עושים יו"ט גם מיום ראשון", כתב:

(5) ה"ז מפורש בהב"י הנ"ל.

על התיבות "חג ביום ח", כתב:

(6) קושית הפר"ח.

על התיבות "אלא דוקא טומאת היוונים", כתב:

(7) מה זה?! הרי הפי' שטמאו השמן במת וכיו"ב.

על כללות המכתב, כתב:

(8) הי' המשך בשבת שלאח"ז.

רפט

[טבת, תשל"ה]

מענה למרת אסתר שטרנברג על דו"ח ע"ד פעילות "מבצע נשי"ק", בו כתבה: "כבר מסרנו לכל הקבוצות נשי חב"ד שמדפיסים עבורם Labels [תוויות] שהם יזמינו אצלינו וכו'. גם ה-Brochures [עלונים] הדפסנו 100,000 לשלוח גם לכל ערי השדה. אני מקוה שאי"ה בדו"ח הבא אוכל למסור על עוד פעולות" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 16 (ע' פט-צ)):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "שמדפיסים", וכתב:

בודאי ביופי (שגם "החיצוניות" ימשך להדה"נ) (2)

כדאי לקבץ ידיעות מדויקות ע"ד זמן התחלת הדה"נ בחצרי הרביים (שמזכירה – ועוד) ולמסור העתקה: (1) למערכת הקונטרס ע"ד הדה"נ (2) להר"ר טובי' בלוי שי' בירות"ו. (2)

אזכיר עוה"פ עה"צ להצלחה מופלגה בכהנ"ל. להחזיר המצו"ב. (3)

רצ

[טבת, תשל"ה]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו בקשר לקונטרס בענין מצות נרות שבת קודש שבעריכתו (אגרות-קודש ח"ל ע' צ. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צ):

[1] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לראות גם בסי' שהו"ל ע"י הרב וויינשטוק שי' (ירות"ו).

[2] בפתח-דבר להקונטרס נכתב, אשר בעריכת הקונטרס עזרו ר' אלימלך יוסף הכהן סילברברג ור' צבי הירש לוסטיג.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא היו עוד עורכים ומחברים ?

[3] במכתבו שאל האם לצרף לזה את הקונטרס שחיבר בענין "מקוה ע"ג מקוה" (ראה ליקוט מענות קודש תשל"ד מענה קצב).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא כדאי לצרף עוד ענין להנ"ל (ובפרט שיש חולקין וכו').

רצא

[טבת, תשל"ה]

מענה לר' שלום דובער לוינ ששאל – בקשר להקונטרס שחיבר בענין "מקוה ע"ג מקוה" : "האם כדאי להו"ל בקונטרס בפ"ע, ולהשתדל שזה יגיע לרבנים שיש להם איזה שייכות לענין זה . . או אולי כדאי להדפיס זה בקובץ דברי תורה ח"ד" (אגרות-קודש ח"ל ע' צ. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צב):

כיון שלע"ע נשכח הנ"ל – אין כדאי לעוררו מחדש.

רצב

[טבת, תשל"ה (1)]

מענה לא' על שאלותיו בהגהות כ"ק אדמו"ר שליט"א בתרגום לרוסית ממכתב כ"ד כסלו בקשר להדלקת נרות שבת ויו"ט (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 16):

[1] במכתבו שאל – למה בכל מקום תיקן כ"ק אדמו"ר שליט"א "девушка" במקום "девошки". דמכיון שכ"ק אדמו"ר שליט"א מדבר ע"ד בנות הכי קטנות, לכאורה מתאים יותר הלשון "девошки", כיון אשר "девушка" פירושו בת שלמעלה מגיל 12.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן בעיגול תיבת "девошки", וכתב:

זהו סגנון שפי' ג"כ לא-כבוד, "קטנות במעלה"

(ב) סימן בעיגול את התיבות "девушка" מיינט א מיידל נאך 12 יאר", וכתב:

לאו דוקא

[2] במכתבו שאל – דע"פ דקדוק לשון הרוסית, לכאורה הי' צ"ל בסיום המכתב "девушка", ומדוע תיקן כ"ק אדמו"ר שליט"א "девушка".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "девушка", וסימן בעיגול את התיבות "девушка".

רצג

[טבת, תשל"ה (2)]

מענה לא' המתעסקים בהו"ל ברוסית על מכתבו – בהמשך להמענה שנתקבל בקשר לתרגום לרוסית ממכתב כ"ד כסלו בקשר להדלקת נרות שבת ויו"ט (לעיל מענה רצב). במכתבו כתב שלפי ידיעתו ברוסית דעכשיו, הנה "девушка" אומרים על בת בוגרת, ולא על בת שלש (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 16):

פשוט שצ"ל דוקא [ברוסית דעכשיו]

רצד

[טבת, תשל"ה (3)]

מענה להתעסקים בהכנת חוברת "הדלקת נרות שבת" ברוסית על מכתבם בו כתבו: "שואלים אם להדפיס... או לחכות" (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 16):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "שואלים אם", "או לחכות"; וכתב:

להגי' עוה"פ. לתקן במכתבי (ע"פ שאלתם לאחרונה) והעיקר לכתוב ברור בהלוח ע"פ איזה "שעון" הזמן שבתוכו

ו[להדפיס]

רצה

[שלהי טבת, תשל"ה]

מענה בקשר לפעילות לחיזוק השמירה בשכונת קראונהייטס (תשורה פרידמן ג' ניסן תשע"ד ע' 67. והעתקה):

בודאי עוסקים במרץ הדרוש אזכיר על הציון בכל הנ"ל.

רצו

[ער"ח שבט, תשל"ה]

מענה להרב ישראל יצחק פיעקארסקי והרב מרדכי מענטליק שכתבו ע"ד בחינת התלמידים בישיבת תו"ת אשען פארקוויי אשר "היינו שבעי רצון בכלל ומהאחדים בפרט שהיו טובים מאד" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' 99.

רצז

[ד' שבט, תשל"ה]

מענה לא' בקשר לקביעות עתים בתורה עם זוגתו ועידודה בעניני תומ"צ –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' זה.

רחצ

[ועש"ק בא, ה' שבט, תשל"ה]

מענה לר' משה שלמה סלונים על מכתבו (להמזכיר הרחמ"א חדקוב) בו כתב ע"ד הכנת חוברות-עזר לתלמיד ללימוד קריאת א-ב, בצירוף קופסא עם פריטים לאימון עצמי של התלמיד, ותדריך למורה – ושאל האם יהי בהו"ל של ה"מרכז לעניני חינוך", או בהו"ל של ה"רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" בסיוע הכספי של המל"ח (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מני"א תשי"פ ע' 14-15):

ההחלטה שייכת להמל"ח (דכאן)

רצט

[י"א שבט, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו את רשימת המשתתפים בקרן "כ"ה לחי" – בקשר ליום הבהיר יו"ד שבט כ"ה שנה (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 39. והעתקה, באדיבות ר' יוסף יצחק ש"י גראסבוים):

נת' ות"ח

וכל המברך מתברך וכו'

אזכיר עה"צ ויבש"ט

ש

[כ"א שבט, תשל"ה]

מענה לנשי נחלת הר חב"ד על דו"ח ע"ד ביקורן בבית-ספר שהבנות אינן דתיות, וכתבו: "בדרך אגב ביררנו את המצב בענין טהרת המשפחה, שכל הנשים מוכנות לקיים מצוה זו אך מפני סיבות שונות המקוה במושב אינו מופעל . . . אנו הבטחנו לטפל בנידון" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' צט.

שא

[כ"א שבט, תשל"ה]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "בעקבות אסיפת הר"מים והמשפיעים האחרונה, שבה דובר בקשר לקבוצה העתידית בעז"ה לנסוע לקראת חג הפסח אל כ"ק אדמו"ר שליט"א והתברר כי מבין הגילאים הנוהגים לשלוח בכל שנה ישנם תלמידים מועטים לשלוח, העלה הרמ"מ שי' פוטערפאס רעיון לשלוח גם התלמידים המצטיינים מהכתה הראשונה שבזאל. לרעיון זה מתנגדים הרמ"ים שי', בטענם כי אם ישלחו כבר מהכתה הראשונה שבזאל שהם כבני 16-17 פירוש הדבר שבזאל לא יהיה יותר סדר מסודר של תלמידים . . . על כן . . . הננו בבקשתנו אולי יואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לתת הוראתו הק' בנידון זה" (סי' ימי תמימים" ח"ו ע' 392-393):

כמפורסם שייך להנהלה על אתר ולפלא גדול ששואלים כאן!!

שב

[כ"ד שבט, תשל"ה]

מענה לר' דוד ראסקין על דו"ח ע"ד הפעילות במבצעים ע"י "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית, כולל ע"י ה"טנק" ששכרו בהמשך להמדובר בהתועדות יו"ד שבט (מצילום כתי"ק, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח.

אזכיר עה"צ לכהנ"ל

שג

[כ"ד שבט, תשל"ה]

מענה לאי ממקורבי חב"ד בפאריז על מכתבו בנוגע לנסיעה ממקום
למקום בקשר למצב בריאות זוגתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קו.

דש

[כ"ה שבט, תשל"ה]

מענה בקשר למצוות פורים שמטעמיהם קירוב הלב –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קט.

שה

[כ"ו שבט, תשל"ה]

מענה לאחת על מכתבה בקשר למצב בריאותה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קט.

שו

[ועש"ק משפטים, כ"ח שבט, תשל"ה]

מענה להרב משה אשכנזי ששאל האם על בנו הרב מרדכי שמואל אשכנזי
("בני מרדכי שמואלי") לבקש תעודת כושר לרב עיר מאת הרב שלמה גורן
(סי' "הרב אשכנזי" ע' 375):

בנו הרב מ"ש שי', כעצת זקני אנ"ש שיחי' בארה"ק

שז

[שבט, תשל"ה]

מענה למרת אסתר שטרנברג על דו"ח ע"ד חלוקת פמוטות במסגרת פעילות "מבצע נש"ק" (מצילום כתי"ק – "א חסידישער דערהער" תשרי תשע"ה (גליון 24) ע' 43. אגרות-קודש ח"ל ע' קיא):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "יותר מ6000 לייכטער", וכתב:

כהנ"ל נת' ות"ח (כולל על גודל הנח"ר וכו'). אזכיר עה"צ להוספה בהמבצע ובהתוצאות והפירות.

להחזיר המצו"ב

שח

[שבט, תשל"ה]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב: "ההמחאה המצו"ב בסך \$2,500 שלחו אחיי שיחיו ע"ח השתתפותם בקניית טנק" (מצילום כתי"ק – תשורה פוטערפאס ג' סיון תשע"א ע' 31):

[1] על כללות המכתב, כתב:

ות"ח על הבשו"ט

[2] על התיבות: "בסך \$2,500", כתב:

בתור התחלה

[3] סימן בחץ את חתימת הנמען "חיים יהודא", וכתב:

יצרף שעק שלו (כיון שהי' הממוצע) ע"ס ב"פ כה שקל וימסור הכל להקונים הנ"ל.

אזכיר עה"צ

שט

[ח' אדר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד פעילות ה"טנקים" בחודש שבט (אגרות-קודש ח"ל ע' קכ. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 22):

נת' ות"ח.

אזכיר עוה"פ עה"צ ובפרט שנכנסנו בחדש אדר המוצלח.

שי

[ו' אדר, תשל"ה]

מענה לנערה (אגרות-קודש ח"ל ע' קכ-קכא. "התקשרות" גליון תשיח ע' 10):

[. .] (3) בנוגע לשידוך – תעשה התלוי בה בדרך הטבע (כמובן – באופן דצניעות), אבל לא תדאג עד"ז כלל (ואין כל סיבה לדאגה, ח"ו) והוספה בבטחונה בהשם מוסיפה בברכותיו.

(4) תסיח דעת לגמרי מחלומות וכיו"ב כי "שוא ידברו".

אזכיר עה"צ לכהנ"ל ולפורים שמח.

שיא

[יו"ד אדר, תשל"ה]

מענה לר' כתריאל ברוך קסטל – חבר הנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית – שהכניס מכתב שקיבל ממר שלמה ראד, בו כותב (בתרגום מאנגלית): "מכתבך אודות מבצע פורים, בתאריך ט"ו בשבט, הגיע רק בשבוע זו. צר לי שלא ידעתי על מבצע זה מוקדם יותר, כיון שהייתי רוצה לפרסם את המבצע במרכזים. " (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] סימן בחץ ובעיגול את מה שנכתב: "Rabbi Kasriel Kastel, Lubavitch Youth Organization" (הרב כתריאל קסטל, צעירי אגודת חב"ד), וכתב:

הנעשה עתה?

[2] סימן בעיגול את התיבות: "Only this week" (רק בשבוע זה), וכתב:

?

שיב

[לפני חג הפורים, תשל"ה]

מענה להתעסקים בהכנת חוברת ליקוט שיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לחג הפורים מתורגמים לרוסית (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 20, 39):

באם ב' מומחים בכיו"ב – יגיהו כ"ז כדבעי נכון הנ"ל, כפשוט

אלא שכדאי לצרף הדינים בקיצור

שיג

[י"ג אדר, תענית אסתר, תשל"ה]

מענה להורים שכתבו ע"ד מצב בריאות ילדם –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קלו.

שיד

[י"ט אדר, תשל"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד העדר מנוחת הנפש ומצב הבריאות בכלל –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמה.

שטו

[כ"ף אדר, תשל"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד מצב השלום-בית בביתו (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 18 (ע' קמה-קמו)):

פשוט שצודק בכתבו ע"ד גודל הענין של יחסי איש ואשתו, ביסוס משפחה וכו', ולכן הוראה בזה, חו"ד וכו' יכולה לבוא רק לאחרי שמיעת ב' הצדדים בפרטיות הדרושה, לפעמים הכי קרובות: ביחד וגם כאו"א בפ"ע, וכו' – ולאח"ז – מקום לחו"ד מיוסדת ע"פ שו"ע,

שכ"ז הוא שייך לרבנים מורי הוראה בפועל והרגילים בכיו"ב וכו'. ואין זה בנוהג בית הרב כלל, כמפורסם.

ואם ידברו אתי הוא וזוג תי' – הרי ע"פ שו"ע אענה אותם שיפנו לרבנים וכו', ואין נפק"מ מהו תוכן הטענות בפעם הא' שידברו אתי.

וזהו המענה ממש – גם עתה.

השמות ואזכיר עה"צ.

שטז

[כ"ף אדר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו – בקשר לתכניתם להדפיס את המבצעים על המעטפות שלהם: "מוסג"פ 1) מה שבדעתינו לדפוס על המעטפות של צאגו"ח. 2) לדפוס על הגלויות, וכן מה שיוכלו להדביק על חבילות וכו'. והננו שואלים אם ישנם הערות על זה" (מצילום כתי"ק – תשורה שוחאט בדרי"ח כסלו תשי"ע ע' 21):

האומנם איש לא העיר שאצ"ל מזוזה על כל מזוזה, כ"א רק על הימנית!?

שיז

[כ"ף אדר, תשל"ה]

מענה בקשר לתיקון על אי קיום עניני טהרת המשפחה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמו.

שיח

[כ"ג אדר, תשל"ה]

מענה לתלמידים השלוחים לשיבת תו"ת ברינוא בקשר עם בואם לחצרות קדשנו (תשורה פרידמן ג' ניסן תשע"ד ע' 96):

שיהיו בשורות טובות אזכיר על הציון.

שיט

[אדר, תשל"ה]

מענה למרת פערלא נעמאנאוו בקשר לנסיעה לאה"ק בחודש ניסן (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש ש"י וזכות הרבים תלוי' בו):

באם רופא מסכים.

ותבשר בשו"ט שהרי באדר מרבים בשמחה ומסמך לניסן גאולה.

אזכיר עה"צ.

שכ

[אדר, תשל"ה]

מענה לא' על מכתבו בקשר להסתדרותו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמז-קמט.

שכא

[אדר, תשל"ה]

מענה בקשר לפעילות בעיר ליאון צרפת –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמט.

שכב

[שלהי אדר, תשל"ה]

מענה לעסקני חב"ד באיטליא שכתבו: (א) ע"ד בניית המקוה; (ב) ע"ד קבלת שטח למחנה קייץ "גן ישראל"; (ג) ע"ד הדפסת ס' "קיצור שולחן ערוך" בתרגום לאיטלקית –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמח.

שכג

[חורף, תשל"ה]

מענה להשליח ר' שלום דובער הלוי לויטין על שאלתו אם לפתוח ישיבה בעירו, כאשר ישנם הטוענים שעדיף לפתוח תכנית לתלמידי האוניברסיטא ללימודי יהדות לחצי יום (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 714):

עפ"ז יש לחכות בכל הנ"ל עד שתתבהר התפתחות השיעור ולא להיכנס למחלוקת

[אח"כ בעת "יחידות", מסר הנ"ל שבירר שלא תהי' חשש מחלוקת בפתיחת ישיבה. וכ"ק אדמו"ר שליט"א הסכים לזה, והוסיף שיש להזדרז כדי שלא יקדמנו אחר.

וראה לקמן מענה תו].

שכד

[חורף, תשל"ה]

מענה לא' ששאל האם לקבל עליו משרה חלקית כספרן בספריי ("התקשרות" גליון תרפ ע' 7):

באם לא יפריעו לגמור לימודיו הנ"ל וגם לא מקב"ע בתורה.

שכה

[חורף, תשל"ה]

מענה לר' אברהם משה הלוי בייטעלמאן על מכתבו בקשר לקניית דירה (תשורה קונין ז' כסלו תשפ"ב ע' 27):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "מיר ביידע גלייכן די הויז און מיין פרוי יוכבד שתחי' האט זייער א שטארקע נטי' צום הויז", וכתב:

על פי זה יקנהו בשעה טובה ומצלחת.

שכו

[חורף, תשל"ה]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב: "גם הנני לשאול בירור על מענת כ"ק אלי ביחידות (ובפרט כי המוכר דוחק שעלינו לענות אם קונים אנו המקום) א. שעלי לברר מהמל"ח, ב. לברר מרב שיודע המצב באם אין שם חשש השגת גבול. והנה לא ברור לי הדבר כוונת כ"ק בזה: . . . (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

סימן קו תחת התיבות "לברר מרב", וסימן חץ וכתב:

יאמר כל הסברות שרוצה והנ"ל להרב (1)

על כללות המכתב, כתב:

צ"ל רב מורה הוראה בפועל (ולמנוע טענות כדאי שיהי' בכתב וק"ל) (2)

שכז

[אביב, תשל"ה]

מענה לא' על שאלתו בענינים רוחניים וע"ד המצב בביתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קמט.

שכח

[ער"ח ניסן, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק בקשר לליקוט פירושים כו' לתניא שבעריכתו (תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 41):

1) מתי יוכלו ללמוד בפועל ליקוטים כו' לפרק טו ואילך

2) אוה"ת שה"ש הנוסף עתה

שכט

[תחלת ניסן, תשל"ה]

מענה להמתעסקים בהכנת פעילות חג הפסח ליוצאי רוסיא – סדרים קהילתיים, חלוקת מצות שמורות, חלוקת כלים לחג הפסח, והדפסת ההגדות והדינים (תשורה לוי"ד ד' ניסן תשס"ט ע' 24):

ויהא כהנ"ל בהצלחה רבה בכל. מצו"ב – 100\$. השתתפות בהוצאות אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענות שלח, שנו, שנט].

של

[ר"ח ניסן, תשל"ה]

מענה לאחת שכתבה בשם אחי מפקד יחידת "כה לחי" בצה"ל: (א) ע"ד רגלו שאינה מתרפאת; (ב) ע"ד השמחה הגדולה שעוררו חסידי חב"ד כשבאו לבקר ביחידה שלו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קנה.

שלא

[ה' ניסן, תשל"ה]

מענה לצעיר בקשר לפגישות עם צעירה בת גילו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קנז.

שלב

[ז' ניסן, תשל"ה]

מענה לר' אברהם חנוך גליצנשטיין שכתב:

"כהמשך לחומר של הספר "הרב המגיד ממזריטש – פרקי תולדה" ששלחתי בשבוע שעבר, הריני שולח את פרק י"א (בקצירת האומר), פרק י"ב (אגרות קודש). הוספות: 1) כללים ושאלות – שמסר הרב המגיד לרבנו הזקן. 2) קטע מ"בית רבי" אדות הרבי המגיד. 3) קטעים מספר "סיפורים נוראים" לרבי יעקב קאדאנער אדות הרב המגיד.

כמו כן, פאקסמיליא מכי"ק הרב המגיד (כפי שמופיע בספר "המגיד הגדול" (באנגלית) הוצאת קה"ת בעמוד 171), שברצוני לתת בראש הספר.

והריני מחכה למענה אם למסור הספר לדפוס (ואולי רוצים להדפיסו באה"ב?) ובאם כן, הריני משתוקק לדברי הקדמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א מיוחדים לספר זה, או להורות לי איזה מכתב או איזה קטע שיחה לתת בתור הקדמה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ס' "אוצרות" ע' 24):

[1] מחק את התיבות: "והריני מחכה למענה אם", "ואולי רוצים להדפיסו באה"ב?"; סימן בחץ את התיבות "למסור הספר לדפוס", וכתב:

בזריזות ולפלא השאלה

[2] על מה שכתב: "הריני משתוקק לדברי הקדמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א מיוחדים לספר זה, או להורות לי איזה מכתב או איזה קטע שיחה לתת בתור הקדמה", כתב:

ע"ד מנהגו בס' שקדמו

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

שלג

[אור לז' ניסן, תשל"ה]

מענה לתלמידים השלוחים לישיבה גדולה מלבורן אוסטרליא על ההודעה ע"ד חזרתם בסיום תקופת לימודם ("התקשרות" גליון רכא ע' 14):

ויהא בשטומו"צ בכל, אזכיר עה"צ ולחה"פ כו"ש.

לכאו"א שי' בשמי – הכללי דרח"נ

[מכתב כללי ראש חודש ניסן ה'תשל"ה – אגרות-קודש ח"ל ע' קנ ואילך].

שלד

[ז' ניסן, תשל"ה]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 31-30):

[1] במכתבו כתב: "יואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בס"ת של משיח בשבת פ' צו שבת הגדול בשחרית ובמנחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אם צריכים", וסימן בחץ בעיגול ובקו את התיבות "לקרות בס"ת של משיח".

[2] במכתבו כתב: "ביום א' של פסח חמשה קרואים או מפטיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או מפטיר", וסימן בחץ את התיבות "חמשה קרואים".

[3] במכתבו כתב: "ביום ב' של פסח חמשה קרואים או מפטיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או מפטיר", וסימן בחץ את התיבות "חמשה קרואים".

[4] במכתבו כתב: "בשבת חול המועד שבעה קרואים או מפטיר ובמנחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או מפטיר", וסימן בחץ את התיבות "שבעה קרואים".

[5] במכתבו כתב: "בשאר שלשה ימי חול המועד שלשה קרואים או והקרבתם".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או והקרבתם", וסימן בחץ את התיבות "שלשה קרואים".

[6] במכתבו כתב: "שביעי של פסח חמשה קרואים או מפטיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או מפטיר", וסימן בחץ את התיבות "חמשה קרואים".

[7] במכתבו כתב: "אחרון של פסח חמשה קרואים או מפטיר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "או מפטיר", וסימן בחץ את התיבות "חמשה קרואים".

שלה

[אור לטי' ניסן, תשל"ה]

מענה לרי' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב: "לקראת יום י"א (ר"ת יום אורה) ניסן, הנני בזה למלא את ברכתו (וכנראה גם פקודתו) של כ"ק אד"ש בנתנו לי אשתקד בער"פ מצה שמורה שלימה, לאמור: כי המצה השלימה היא אות וסימן לקובץ שירים חדש בשנה הבעל"ט. ובכן, בנשיאת לב ורעד נפש, אני מגיש בזה שי את קובץ השירים הרצוף, אשר יוקדש בשעת הדפסתו בע"ה ל – מש"ם רועה אבן ישראל (בר"ת)" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חי"ל ע' 20 (ע' קנט). תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו ע' 47):

ז"ע נתקבל [קובץ השירים] ות"ח ת"ח (וכמובן – ודאי יו"ל כמו דע"ע).

וג"ז מזכיר ומעורר השייכות המיוחדת דחה"פ (וכתוצאה – גם ימי ההכנה דחג זה) לשירה, ו(לאח"ז) ושיר – ל' זכר דוקא דלעת"ל וכנאמר בהגש"פ: ונאמר לפניו שיר חדש, בב"א אכ"ר.

שלו

[ט' ניסן, תשל"ה]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק פאריז שכתב ע"ד הספק הלימודים בתלמוד-תורה לילדי בתי הספר הממלכתיים, וכן כתב איחוליו לרגל יום הבהיר י"א ניסן –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קנט-קס.

שלו

[ועש"ק צו, ט' ניסן, תשל"ה]

מענה לר' צבי הירש צאהלער שכתב ע"ד זוג מבוגרים שלהם בן יחיד שמצב בריאותו אינו טוב מלידתו, והיא חושבת אולי לבוא לארצה"ב בכדי למצוא פרנסה, שיוכל אולי להטיב את מצבם ומצב הבן ומציאת שידוך מתאים עבורו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קס.

שלח

[י"ב ניסן, תשל"ה]

מענה להמתעסקים בהכנת פעילות חג הפסח ליוצאי רוסיה שהכניסו את ה"הגדה" בתרגום לרוסית שהדפיסו (תשורה לוין ד' ניסן תשס"ט ע' 24-25):

נתקבל ות"ח ודבר בעתו כו'**שלט**

[לאחר אחרון של פסח, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד ה"תהלוכה" שנערכה באחש"פ לשכונת וויליאמסבורג וכו' (תשורה לוין ד' ניסן תשס"ט ע' 28):

הבפו"מ?

שמ

[ועש"ק שמיני, כ"ג ניסן, תשל"ה]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, ואם אפשר לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות" (מצילום כתי"ק – תשורה שפערלין ח' טבת תשע"ה ע' 9):

[פירוש רש"י] (יא, ח) ד"ה **ובנבלתם – שלא ביאר גם לא ברמז רש"י הענין דקרוב כבכל מפרשי רש"י שהוא עיקר ונפ"מ בפשוטו**

שמא

[כ"ו ניסן, תשל"ה]

מענה להשלוחה מרת פעסיא מטוסוב שכתבה ע"ד הרושם הרב שנשאר על התלמידות מביקורן אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קפ.

שמב

[שלחי ניסן, תשל"ה]

מענה על דו"ח ע"ד התקנת קו טלפון מיוחד ל"מבצע נש"ק" (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 113. אגרות-קודש ח"ל ע' קפא):

חסר לגמרי השטורעם (ליכטיקער – כפשוט) בהודעתו עדכהנ"ל!!
ואולי עדיין גם למכריזים בשם חסידות – תוכן ענין הנ"ל "לא הגיע – אן רירען בל"א" (לקו"ת רד"ה לויתן . . ל' התחברות . .)

שמג

[שלחי ניסן, תשל"ה]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו בקשר לקונטרס בענין מצות נרות שבת קודש שבעריכתו (אגרות-קודש ח"ל ע' קפב. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צ-צא):

– קודם הגמר

יעינן בס' הד"ר לוי שי' שהו"ל כאן לפני שנים אחדים (מת' "חיים ברלין" לפנינו) – שלחו לספרי' שלי – וכן בס' להרב מבלטימור שי' עדכ"ז (איני זוכר בדיוק שמו – אבל הו"ל לפני שנים אחדות ושלה כל החלקים).

שדמ

[שלהי ניסן, תשל"ה]

מענה להשליח ר' אברהם קארף שכתב:

"על שאלת זוגתי רבקה בת שרה אודות להתחיל כתיב שילמדו רק לימודי קודש, והי' מענת ק' ע"ז שעלינו לברר א' אודות ההוצאות מלבד המלמד אלא גם בנין. ב' באם לא יהי' מניעות מצד הפובליק סקול.

והנני לשאול כי אפשר לכאוי' לסדר שילמדו חצי יום הראשון באהלי תורה לימודי קודש, ואח"כ בחצי יום האחרון במקום אנגלית ילמדו לימודי קודש או באיזה חדר שם על אתר או בבית חב"ד שהוא רק שני בלאקס משם.

והנה באופן זה לכאוי' לא נצרך (לכה"פ עכשיו) בנין מיוחד. וגם אודות הפאבליק סקולס, לכאוי' באם יהיו רשומים באהלי תורה (ושם מעולם אינם מבקרים מה נעשה בפנים) וא"כ לכאוי' לא יהי' מניעה מהם. והנני לשאול דעתו ועצתו וברכתו הק"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ז צריך לברר על אתר, ובהתאם – יחליטו

שמה

[שלהי ניסן, תשל"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד המאורע שאירע לאמו שעץ נפל עלי' וניזוקה בצלעות –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קעט.

שמו

[שלהי ניסן, תשל"ה]

מענה לא' מעובדי מוסד "הדר התורה" על שאלתו בענין חשש השגת גבול
בנושא מסויים ועוד –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קפא.

שמו

[ער"ח אייר, תשל"ה]

מענה למרת רבקה צייטלין שכתבה ע"ד הדפסת המבצעים על המעטפות
ששולחים למען "עזרת אחים" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קפב.

שמח

[לפני חודש אייר, תשל"ה]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל בקשר למהדורא שני' דספרו "דרכי
חסד" בעניני אבלות (אגרות-קודש ח"ל ע' שיג. קובץ "מגדל אור" תשס"ז
ח"ב ע' 79):

(1) מה טוב מפתח ענינים ע"ס א"ב.

(2) במדתו (ולא להקטין).

(3) שפת אנגלית (בחוברת מיוחדת).

אזכיר עה"צ.

[וראה לקמן מענה שס].

שמט

[ב' אייר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד התועדות
חברים שלהם השנתית ביום ב' אייר (אגרות-קודש ח"ל ע' קפו. תשורה
סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 5):

**נת' ות"ח. ויה"ר שיהא כהנ"ל: לכתחילה-אריבער, וכהוראה (שהיא
גם נתנית כח, – בעין יפה) דבעל יום ההולדת [בב' אייר ת"ת שבת"ת].**

אזכיר עה"צ.

שנ

[ב' אייר, תשל"ה]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "בקשר לרבנות בלוד, כפי שכבר כתבנו
הועלו בינתיים השמות של ר' . . . שי ור' . . . שי. באשר לר' . . . כאשר שוחחו
אתו טלפונית ע"ד פגישה בקשר לזה אמר כי אין בדעתו להיענות להצעה
זו, ומה עוד שלדעתו הוא מצליח במקום הנוכחי וטוב לו ב . . . – מכיון
שכך חשבנו לפנות אל ר' . . . ובאנו בדברים עם כמה מאנ"ש בקשר להני"ל
. . . אי לכך, הננו בבקשת חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לפנות להני"ל
בהצעת הרבנות בלוד" (סי' "ימי תמימים" ח"ו ע' 398):

כמפורסם שייד לאנ"ש שי' שעל אתר.

נשא

[ב' אייר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד פעולות
ה"טנקיסטים" (תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 4. והעתקה,
באדיבות ר' יוסף יצחק שי' גראסבוים):

נת' ות"ח

ודבר בעתו וכו'

שנב

[ג' אייר, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב:

"מצורף פה חמשה כת"י שמצאתי בספרית הסמינאר בני"י בעזרתו של הספרן דשם דר. מנחם שמלצר (שמעתי שהוא בעצמו שומר תורה ומצות וכשרות וכו', – היה כמה זמן בקאפאנהגען בעת שהיה שם הרה"ח עזריאל חייקין, והיה להם קביעות ללמוד).

לבוך 1825 עשיתי מפתח מהמאמרים, כמצורף.

אחי צבי בן קיילא שי' נותן זה מתנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א.

יש שם עוד בוך אחד ממאמרים – והם לכ"ק אדמו"ר הזקן, קיבלתי צילום ממנו, וברצוני לעשות מפתח עליו.

גם נמצא שם, בוך אחד דרך מצותיך שהיה שייך למאיר גוראריי מקרעמנטשוג, כת"י יפה מאד. ובוך אחד על שמות כת"י של הרה"ח ביחאוסקי, כנראה שכת"י זה הכין להדפסה לאוה"ת על שמות. רובו דרובו נדפס באוה"ת. כת"י זה עדיין לא שלחו לי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כת"י) – תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 55):

[1] על כללות המכתב, כתב:

כהנ"ל נת' ות"ח ודבר בעתו כו'

[2] על מה שכתב: "לבוך 1825 עשיתי מפתח מהמאמרים, כמצורף", כתב:

להעתיק מכ' אדהאמ"צ שבסופו וכיו"ב משאר הביכלאך למען להו"ל בפ"ע

[3] סימן בחץ ובעיגול את התיבות: "צילום ממנו, וברצוני לעשות מפתח עליו", וכתב:

?

שנג

[ד' אייר, תשל"ה]

מענה לנערה שביקשה (באמצעות מברק לר' משה יהודה קאטלארסקי) הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך שלה עב"ג (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 21 (ע' קצג). תשורה קאטלארסקי ג' מרחשון תשע"ד ע' 57):

באם:**(1) נפגשו עכ"פ ג' פעמים****(2) החליטו בתוקף לייסד חייהם על יסוהתוהמ"צ****יהא השידוך בשטומו"צ.****אזכיר עה"צ.**

[וסימן קו תחת התיבות "New York", וסימן בקו ובחץ תיבת "Katlarsky"].

שנד

[ד' אייר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח מפעילות ה"טנקיסטיים" (תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 5):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נתקבל ות"ח

[2] סימן בעיגול – במה שכתבו ע"ד פעילות המבצעים בקולג' – את התיבות: "מבצע תפילין: 160, מבצע נש"ק: 200, מבצע צדקה: 140", והתיבות: "מבצע נש"ק הי' בהצלחה רבה"; וכתב:

וראיתי ות"ח

שנה

[ד' אייר, תשל"ה]

מענה למרת שטערנא שרה שפריצער על דו"ח ע"ד "שיעורים של הבנות וצעירי נשי שיודעים צרפתית ומתקבצות פעם בשבוע בביתה של מישהי אחרת" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' קצב.

שנו

[לאחר ט' אייר, תשל"ה]

מענה על פתק שכתב המזכיר הרי"ב הלוי קליין, בו כתב: "רמ"מ שי' פוטערפאס ביקש לברר ע"ד ההתועדות, מהת' שי' שחזרו, בכפר חב"ד ב' מכיון שלע"ע אין שם תלמידות וכו'. אם להביא לשם תלמידות ולעשות התועדות ע"י התלמידים או ע"י אברכים, או אפי' בלי תלמידות. ומחכים להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אם להביא לשם תלמידות ולעשות", "או ע"י אברכים, או אפי'"; סימן בחץ את התיבות: "התועדות ע"י כו", וכתב:

[התועדות ע"י התלמידים] **והנהלת כחב"ד ב' והנהלת בית רבקה ואחדים מהמורים** (בלי תלמידות) **ומורות ונשים**

שנז

[י"ב אייר, תשל"ה]

מענה להמתעסקים בהכנת פעילות חג הפסח ליוצאי רוסיא בקשר לה"הגדה" בתרגום לרוסית שהדפיסו (מצילום כתי"ק – תשורה וילהלם י"א טבת תשפ"ב ע' ח-יב. תשורה לוי' ד' ניסן תשס"ט ע' 30):

עושה רושם טוב ובטח פירסמו כדבעי?

בברכת הדה"נ להוסיף שכשחל בש"ק כו'

כיון שיש מקום פנוי בע' ההוא אפשר להדפיס הנל בפתקא בפ"ע ולהדביקה בפנים (או בחותם גומי)

שנח

[ח"י אייר, ל"ג בעומר, תשל"ה]

מענה לא' התמימים (אגרות-קודש ח"ל ע' רג. תדפיס מספר "ועבדי דוד" – חג הפורים – ע' 24):

תלמידי ישיבה באו מארה"ק והיתר הרמב"ם בזה המפורסם בספר יד החזקה, מובן ופשוט אשר לשבת וללמוד בשקידה ובהתמדה בשמירת כל סדרי הישיבה בדיוק.

מזכ'. העתק להנהלת הישיבה.

[וראה לקמן מענה שעב].

שנט

[כ"ף אייר, תשל"ה]

מענה להתי' משה חיים לוי'ן והתי' שלמה גלפרין שכתבו: "מצורף לזה הגדה של פסח בהוספת – עפ"י הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א [לעיל מענה שנו] – ברכת הדה"נ ליו"ט כשחל בש"ק . . . הדפסנו הברכה להדה"נ ליו"ט כשחל בש"ק בפתקא בפ"ע ועל ההגדות שנשאר – נדביקם אי"ה. הננו מקוים בעז"ה לשנה הבאה להדפיס ההגדה עוה"פ בהוצאה חדשה ומתוקנת – תיקון טעויות הדפוס, שיפור הלשון קצת, תיקון הטעות בעמ' 11 (שנדפס "צפון" אחר "ברך"), וקצת הוספת התרגום (ל"שפוך חמתך"), ומסופקים אם כדאי ליתן התרגום על ברכת המזון והלל, כי הננו חוששים שבשפה הרוסית זה לא יתקבל כדבעי" (תשורה לוי'ן ד' ניסן תשס"ט ע' 31-30):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "הוספת התרגום", ו"מסופקים אם כדאי ליתן התרגום על"; וכתב:

נת' ות"ח.

באם יוסיפו וכיו"ב כדאי להשוות עם התרגומים שישנם כבר (כמדומה שבמאנטרעאל הו"ל לאחרונה ג"כ עדה"ל).

אזכיר עה"צ

שס

[כ"ג אייר, תשל"ה]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל שכתב ע"ד מהדורא שניי של ספרו "דרכי חסד" בעניני אבלות, שקיבל מבית הדפוס וטרם משלוח הספרים שולח את הספר לכ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 23 (ע' רג). קובץ "מגדל אור" תשס"ז ח"ב ע' 79):

נת' ות"ח ובקרוב ממש יקויים היעוד וההבטחה בלע המות לנצח ומחה הוי' דמעה גו' בגשמיות ממש וגם ברוחניות (לקו"ת צו. יג, א).

אזכיר עה"צ.

שסא

[כ"ד אייר, תשל"ה]

מענה לאי שכתב: (א) ע"ד מילגה שקיבל להמשך לימודו באוניברסיטא; (ב) ע"ד הצעת שידוך לאחת שיש לה אחות מבוגרת יותר; (ג) שמצרף תרומה ע"מ למהר ולזרז את המענה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רז.

שסב

[כ"ז אייר, תשל"ה]

מענה להנערות דבורה לאה גאלדשטיין, שיינא ביילא קרינסקי, ופייגא שם-טוב שכתבו: "הננו בזה לבשר לכ"ק אדמו"ר שליט"א שביום ה' לפרשת במדבר הלכנו לעסוק בהמבצעים, וביחוד במבצע נש"ק, בפר-ראקוויי. חלקנו כמאה ושמונים נש"ק" (מצילום כתי"ק – תשורה ליפסקר ח"י סיון תשע"ג ע' 35):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קוויים תחת התיבות "כמאה ושמונים נש"ק", וכתב:

ואשרי חלקן וזכותן

שסג

[כ"ז אייר, תשל"ה]

מענה לאחת ששאלה בקשר למקום חינוך יוצאי חלצ"י הלומדים עתה
במוסדות חב"ד –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רט.

שסד

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר, תשל"ה]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו,
ואם אפשר, לפני שב"ק, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות –
בשב"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה
לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

**בל"נ: ג, כט; ג, לח. והשינוים ביניהם. ובי' הגו"א וש"ח ומשכיל לדוד
צע"ג וכו'**

שסה

[ועש"ק במדבר, כ"ח אייר, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו את העתק
מכתבם אל חברי צאגו"ח, שבו החלטות אסיפת צאגו"ח דיום כ"ג אייר:
(א) להשתדל להתעסק יותר בהמבצעים ולהוסיף בהם ככל האפשרי; (ב)
לחזק ולהוסיף בשיעורים הנלמדים ברבים בנגלה ובחסידות; (ג) להתנדב
לנסוע לפעולות צאגו"ח ולקבוע עתים לנסוע ולעורר ע"ד המבצעים; (ד)
להשתתף בתרומות צדקה לפעולות צאגו"ח במנין "טני"ק" (מהעתקה.
המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"
וזכות הרבים תלוי' בהם):

נת' ות"ח ת"ח ודבר בעתו כו' ימי הגבלה.

שסו

[גי' סיון, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב:

"הרב חדקאב ש"י אמר לי בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין אוה"ת על שה"ש אם אפשר שיהי' בכרך אחד, כמו על נ"ך.

בקשתי להרי"ל גרנר ש"י למסור שהדבר אפשר, שעדיין לא הדפיסו העמודים האחרונים וגם השער – אבל כל הספר כבר מודפס – ובקשתי בעלי הדפוס לעכב ההדפסה.

הספר כמו שהוא עתה מחזיק שעב עמודים, אם יוסיפו עד סוף שה"ש יחזיק בקרוב לשמנה מאות עמודים, כרך גדול מאד, לכן חשבתי לחלקם לשנים. – וכרך הנ"ך כמו שהוא עתה יוכיח שכרך גדול לא טוב.

לא הבנתי תשובת כ"ק על פתק של הרי"ל, אם התשובה הי' שיעשו בכרך אחד – (אבל אז יוצא לאור ליי"ב תמוז בערך, שעדיין לא הוגה השאר) או שיוצא לאור כמו עכשיו, בשני כרכים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה גראס ט"ז אלול תש"ס ע' 15-16. והעתקה, באדיבות ר' אברהם נחום ש"י גראס):

מחק את התיבות "שעדיין לא הוגה השאר"; סימן קו תחת התיבות "יוצא לאור ליי"ב תמוז בערך", וכתב:

עפ"ז לא לעכב, ויו"ל עכ"פ חלק אחד.

שסז

[ד' סיון, תשל"ה]

מענה לאחת מנשות אני"ש דמיאמי (אגרות-קודש ח"ל ע' שח-שט. והעתקת המזכיר, באדיבות משפחת הנמענת):

קדימה ועל הסדר: לברר ע"ד שכונה במיאמי (וסביבותי') שאין שם (או שמועטים שם) גורמי האלרגי הנ"ל, ותהי' שם ימים אחדים ובאם תפסיק האלרגי יעתיקו לשם.

וכיון שגורם חשוב בהאלרגי שלה הם, כנראה, הנערווען ומחשבתה עד"ז – הרי מנה"נ שלה יועיל ג"כ בהנ"ל.

באם לאו – תתייעץ עוה"פ בהרופא gilient שכותבת אודותו ותעשה בהתאם.

אזכיר עה"צ להנ"ל.

[כמדומה שבכו"כ מקרים הריון מחליש האלערגי].

שסח

[ט"ו סיון, תשל"ה]

מענה לר' שלום מענדל קלמנסון על מכתבו בקשר לעובדי מוסד חינוך "שניאור" אובערוויליע צרפת (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע"י 23 (ע"י רו). סי' "פעילות חוצה גבולות" ח"ב ע"י 237):

מכבר עניתי – שמפורסם שבנוגע לאישים (מנהל, מורים-ות וכיו"ב) על העומדים בראש המוסד: להתענין, להתדבר ולהחליט.

שסט

[ועש"ק נשא, י"ג סיון, תשל"ה]

מענה למרת רחל לאה סירוטה מנחלת הר חב"ד בקשר לנסיעתה חזרה לאה"ק –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע"י רכה.

שע

[ט"ו סיון, תשל"ה]

מענה לר' שניאור זלמן יפה שביקש אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יקבל את חברי ועד המתעסקים בהדפסת סי' התניא באנגלית – ל"יחידות", ובשעת ה"יחידות" יחלק כ"ק אדמו"ר שליט"א את סי' התניא לכל אחד מהמתעסקים (תשורה קפלן ל"ג בעומר תשנ"ו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ את התיבות: "Into Yechidus", וכתב:

!?! זה מכונ"כ שנים שאין יחידות בימים אלו – כוונתי הייתה שאתן התניא והרשימה – וכמו בפעם העברה לא בחדרי – ולבטל עי"ז הטענות

שספרתי לו – למה מחלק אני בין זל"ז וכו'. ויהי זה בחוץ בכדי שכאו"א
יוכל לגשת – לפני נסיעתם ממש

שעא

[ח"י סיון, תשל"ה]

מענה לר' צבי הירש טלזנר ששאל האם לקבל על עצמו את ניהול ישיבה
קטנה ליובאוויטש בלונדון (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע'
26 ע' שג). והעתקת המזכיר, באדיבות הנמען (שי):

**איך זה אפשרי לאיש א' – לארגן הנ"ל, להיות ר"י, להיות המשפיע,
להיות שר האוצר ולהתחרות עם הישיבות הקיימות בלונדון כבר?**

שעב

[ח"י סיון, תשל"ה]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב – בהמשך להמענה שנתקבל (לעיל מענה
שנח): "בקשר התי' שבי' שבאו מאה"ק ת"ו, אחרי שנתקבל המענה של כ"ק
אדמו"ר שליט"א אודות תל' אה"ק ת"ו . . ." (מהעתקה. המענה מתפרסם
בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי'
בהם):

[1] במכתבו כתב: "אודות לימוד חסידות בישיבות שונות, וכן בנוגע
לימוד חסידות בלשה"ק אצל אנשי הקנסול והדומה, וכן בנוגע מיטוואך
שעה, לכאורה זה ג"כ מסדרי הלימוד והחינוך של הישיבה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "זה ג"כ מסדרי הלימוד
והחינוך של הישיבה".

[2] במכתבו כתב: "והננו שואלים: א) בנוגע שליחות המל"ח על איזה
שבועות; ב) בנוגע לנסוע למחנה קיץ, ויש בזה סוגים 1) ללמוד עם תל',
2) בחור מדריך; ג) בנוגע להתעסק במבצעים אחר י"ב תמוז על איזה
שבועות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לשוט במדינה כו' – אינו מתאים בשבילם

[בנוגע לנסוע למחנה קיץ . . . בנוגע להתעסק במבצעים] **שייך להנהלה**

שעג

[ח"י סיון, תשל"ה]

מענה לנערה הלומדת להוראה ששאלה האם להמשיך לימודי –
נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רכז.

שעד

[ועש"ק בהעלותך, כ"ף סיון, תשל"ה]

מענה לנערה שכתבה שהוצעו לה כמה הצעות שידוכים (ס' "היכל מנחם"
ח"ג ע' קע):

תחקור ע"ד שניהם ותתעניין בזה שמתאים להרגשה יותר.

שעה

[כ"ב סיון, תשל"ה]

מענה להתי' יצחק מאיר סוסובר על בקשת ברכה עבור אי ממקורביו
ב"מבצעים" (תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 21):

יבדוק המזוזות והתפילין אזכיר עה"צ.

שעו

[כ"ב סיון, תשל"ה]

מענה לר' נתן נטע ברכה מנהל תלמוד תורה חב"ד בלוד שכתב: (א) ע"ד
מבנה מסודר להת"ת; (ב) שאלה, בקשר לזה שחלק מההורים דורשים
שילמדו בלה"ק וחלק באידיש; (ג) שאלה, ע"ד גיל הילדים הלומדים
בהת"ת, אם יהי' עד גיל 12; וצירף אלבום תמונות –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רל.

שעז

[כ"ה סיון, תשל"ה]

מענה לאי על מכתבו בקשר למצב השלום-בית בביתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רלא.

שעה

[כ"ו סיון, תשל"ה]

מענה לשאלה בקשר להצעה לקניית סחורה בדרום אמריקה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רלב.

שעט

[לאחר ש"פ שלח, כ"ח סיון, תשל"ה]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ שלח:

"על מה שנתבאר בענין ליקוי הלבנה, לכאורה אי"כ מהו הביאור בזה שמבואר שם שהוא בא בשביל ד' דברים על כותבי פלסטר וכו'?

וכן משמע דלא סב"ל להא דמבואר בספר יערות דבש חלק ב' (דף סז, ב) וז"ל: אבל ידוע מ"ש חז"ל בשביל הרבה עונות המאורות לוקים, ואין הכוונה כמו שחשבו רבים שהוא קדרות שמשי וירחי שחושבים אותו הזמן ורגע ומקומו לפי מהלך וטיב סבובם כי זה באמת בא לפי חשבון ואינו באמת לקוי המאורות, כי אם יעשה אדם מחיצה בפני נר שלא יבהיק אור וכי זה לקוי לנר הלא הנר דולק כדרכו רק המניעה מהמקבל שמסך מבדיל בינותם, וכן הדבר בלקוי חמה ולבנה כי אין העדר אור במאורות החמה רק הירח או צל הארץ מפסיק במאורות החמה שלא אפשר ליושבי הארץ להנות מאורם, ואין זה לקוי מאורות. אבל לקוי מאורות האמיתי הוא שיש במאורות ההם העדר אור ומיעוט כח פעולתו וכמו שמצינו לפעמים כתמים שחורות וכדומה בשמש וירח ואותו מקום הוא אור נעדר, וזה אינו תלוי בחשבון וסיבה וטעם לדעת איך ואימת יהי רק אצבע אלקים הוא לפרקים וזהו לקוי המאורות שדיברו בו חז"ל, וזהו שבא בעון יושבי ארץ כו'. עכ"ל.

וכן הוא בחסדי דוד על תוספתא דסוכה פ"ב (ז) וז"ל: ואע"ג דבין לקות החמה ובין לקות הירח הוא דבר טבעי ההוה לפרקים משנוי מהלך השמש והירח ומנטייתם מקו המזלות ולא יארע לקות השמש אלא בתחלת החודש או בסופו דוקא ולקות הלבנה אינה אלא באמצע החודש דוקא ועוד כמה שנויים, ועיי' בספר ישועה בישראל על הלכות קדוש החודש בפי ט"ז ונ"ל דכוונת רז"ל שלפעמים יארע הליקוי בזמן שאינו ראוי להיות כפי מהלך הגלגלים ואז הוא ראוי שאינה אלא להורות פורענות בשביל דברים הללו וכו' עכ"ל, ולכאורה למה אי אפ"ל כהנ"ל?!

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "דרך תמים" גליון ג ע' 60-61):

[1] על התיבות: "על מה שנתבאר בענין ליקוי הלבנה", כתב:

ועפ"ז יומתק הדיוק (בסוכה כט, ב): אמר לעבדו טול פנס כו' – הטבע.

[2] סימן בעיגול את התיבות: "יערות דבש", וכתב:

מפורסם שהי' צ"ל בויכוחים רבים עם חכמי או"ה בימיו (כולל – תוכנים) ועיין ב"ב קטז, רע"ב. מנחות סה, רע"ב. ועוד.

[3] סימן בעיגול את התיבות (מלשון סי' יערות דבש): "כתמים שחורות", וכתב:

מי יודע עד"ז? שהי' סימן?! (ב) י"א (עתה) שגם בזה יש מחזור טבעי מחושב מראש

[4] סימן בעיגול את התיבות (מלשון סי' חסדי דוד): "שלפעמים הליקוי בזמן שאינו ראוי להיות כו'", וכתב:

מתי קרא כזה?! והרי הסיבות שבש"ס "על אב"ד וכו' – ודאי שאירעו כו"כ פעמים

[5] על מה שכתב: "ולכאורה למה אי אפ"ל כהנ"ל", כתב:

לפענ"ד:

(א) היפך פשוטו,

(ב) היפך כו"ב מראשוני מפרשי השס והמכילתא (כולל – אלה דשתקו ולא העירו כלום),

(ג) גם באם נטילת הפנס מחושבת מראש – ה"ז ישיבה בחושך

(ד) סוגיא שלימה בשבת קנו, א תענית כט, רע"ב

(ה) שו"ע יו"ד סקעט, ס"ב.

ועוד. וראה רש"י בא (י, י).

[המענה נכלל בלקו"ש חט"ו ע' 7 הערה 6 ובשוה"ג].

שפ

[סיון, תשל"ה]

מענה לאחת מנשות אנו"ש בקראונהייטס שכתבה ע"ד המאורע שאירע לה שכושי התנפל עלי (מהעתקה):

ויקויים בהם מאמר קדושי עליון לאחרי גבורות יש חסדים

שפא

[לפני חודש תמוז, תשל"ה]

מענה לר' פרץ מאצקין, ר' משה אליהו גערליצקי, ור' אברהם קארפ – שכתבו:

"בשילהי חדש טבת שנת תשכ"ח נתעוררו כמה מאנו"ש לקבוע שעור נגלה ברבים. התעמולה העולמית בקשר ל"דף היומי" שהיתה באותה שעה נוצלה אף היא למשוך לומדים לקביעות זו. לאחר פרסום בעיר נקבע השעור בבית המדרש ליובאוויטש ומאז עד היום הזה יום יום, בכל ימות השנה (פרט לערב פסח, יום הכפורים, ופורים) משתתפים עשרות לומדים בשעורי התורה ההולכים ומתרחבים ב"ה.

השעורים הנלמדים – הם דף בגמרא ושעור התניא וכן הלכה פסוקה משולחן ערוך אורח חיים. זמן השעורים – כשעה ומחצה, לעת ערב. מגידי השעורים – הרב אברהם קרפ – גמרא; הרב פרץ מוצקין – תניא; הרב מ.א. גרליצקי – גבאי ומ"מ בגמרא ותניא.

פעולות נוספות – בכל שבת קדש של ימי הקייץ, שעור בפרקי אבות; סעודת מלוה מלכא בכל מוצש"ק בימי החורף; סעודת מצוה בסיום כל מסכתא; סעודת מצוה מיוחדת ופומבית בסיום סדר; התועדויות ביומי דפגרא, אחר השעורים, ע"י הרפ"מ שי'.

מלבד עצם הענין דלימוד תורה לרבים היו לשעורים תוצאות חיוביות ומשמחות מאד. אנשים רבים נתקרבו לא רק ללימוד התורה כי אם גם לארח חיים תורתי ומהם שנתקרבו לליובאוויטש וכו' וכו'.

בחודש תמוז הבעלי"ט נסיים אי"ה את השי"ס בפעם הראשונה. ובאים אנו בזה בשאלתנו אל כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לארגן חגיגה גדולה ופומבית עבור כל בני העיר. קיימת אפשרות לשתף את המשתתפים בשעורים אחרים בעיר שאף הם מסיימים באותה שעה את השי"ס ומגידי השעורים כולם משמשים כרמי"ס בישיבתנו הקי' (והם הרבנים: זילברמן, נייזניק ויורקביץ שיחי'). השעור שלנו הוא הגדול ביניהם והמרכזי ולכן מתאים בית מדרשנו לחגיגה הגדולה.

נוסף לכך – אם לא נעשה זאת כנראה שאחרים יארגנו זאת ואולי מוטב שהדבר ייעשה על ידנו.

אנו מצרפים בזה שתי רשימות: (1) המשתתפים הקבועים. (2) המשתתפים מדי פעם. ומבקשים אנו בזה את ברכתו הקדושה של כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחת השעורים, להרחבתם ולהתפתחותם וחווה דעתו הקדושה לשאלתנו האמורה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' אלה תולדות פרץ" עי' 374. אגרות-קודש ח"ל ע' רכה):

(1) נת' ות"ח ת"ח ודבר בעתו כו'

(1) [לארגן חגיגה גדולה ופומבית עבור כל בני העיר] כפשוט

שפב

[אדר"ח תמוז, תשל"ה]

מענה לר' יצחק שפרינגער, ר' חיים ברוך הלברשטם, ור' אברהם לוי ליפסקר – חברי ועד "בדק הבית" דבית הכנסת ובית המדרש 770 – בקשר לשיפוצים בזאל הקטן (אגרות-קודש ח"ל ע' רלה. סי' בית חיינו 770" ע' 226-227):

באם יעשו התיקונים ע"י כאלו: (1) שיש להם תעודה רשמית מהממשלה שהם מומחים לזה, (2) ששם טוב להם בכהנ"ל (כולל – שעומדים בדיבורם בנוגע לגמר העבודה), (3) שיתברר בטוב שמחירים אינו מופרז, (4) תוגמר העבודה באופן (בזמן) שלא יבלבל להתוועדות

וכיו"ב, 5) יתנהלו חשבונות כדבעי, 6) יהי האחראי(ים) לכ"ז –
ובחתימתו(ם)

יעשו כהנ"ל ויהא בהצלחה. אזכיר עה"צ.

שפג

[בדר"ח תמוז, תשל"ה]

מענה לנערה על מכתבה בעניני שידוכים (סי' היכל מנחם" ח"ג ע' קע):

אין לדחות הצעות שתהיינה עתה. אזכיר עה"צ.

שפד

[ז' תמוז, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – תולדות "ספריית לוי יצחק" שע"י צאגו"ח המרכזית – ע' 23-24):

[1] במכתבם כתבו: "בקשר הספריי שע"י צאגו"ח ב-305 קינגסטאן עוו., שעד עתה בקרו שם הרבה מאות מאחב"י שי' ועשה רושם גדול מהיופי וכו', וכן ראו הרבה ספרים על אתר. ועדיין לא נתנו ספרים ללוות, וכפי התכנית רוצים לפתוח הספרי' גם כדי ללוות ספרים, אי"ה בכ' מנ"א הבעל"ט. אבל חסרים עוד ספרים, וצריכים לקנות עוד הרבה ספרים וישנם בזה כמה שאלות. עשה בזה הרבה הת' אברהם שי' וואקסמאן שנתן הרבה זמן על זה וביקר הרבה ספריות, וכן דיבר עם כמה מבינים ומוסג"פ פרטים מה שכתב אודות הספרי'. ובקשר מה שכתב הננו בזה לשאל באיזה אופן להעמיד הספרי'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להתייעץ גם עם פוקסברונער שי' שלומד בשטח זה. (1)

[2] במכתבם כתבו: "וכן שאלה באם המחבר חרדי והספר שכתב ג"כ בדרך כלל ברוח התומ"צ, אבל ישנם איזה ביטויים לא מתאימים, אם יש לפסול כל הספר בשביל הספרי', ובאם המענה בחיוב אם כדאי שתהי' מודעה פומבית בהספרי' שמציאות ספר בהספרי' אינו נותן הכשר על המחבר ועל הספרי'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

כהוראת רב. וספקו לחומרא, כיון שאין תכלית הספרי' להתחרות עם שאר ספריות – כ"א לסיוע בתומ"צ ויר"ש, אלא שזה צ"ל באופן דאנוהו דוקא, וכפס"ד** חז"ל. (2)**

שפה

[ועש"ק חו"ב, י"א תמוז, תשל"ה]

מענה לר' מנחם מענדל פוטערפאס (תשורה מרזוב ט"ז שבט תשפ"ב ע' 11. – מועתק לקמן ממכתב המזכירות):

א) בשאלתו ע"ד בקשת האחים שם טוב שיחיו שיקבל כת"ר האחריות להפצת השיחות וכו', הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להורות שבאם ככתבו מקבלים הנ"ל עליהם השגת הכספים יוכל כת"ר לקבל על עצמו האחריות שביקשו.

ב) לשני הפ"נ ולהנ"ל הואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לציין:

"ואזכיר על הציון ויבשר טוב".

שפו

[י"ג תמוז, תשל"ה]

מענה לא' ששאל ע"ד כמה אפשרויות בפרנסה (אגרות-קודש ח"ל ע' רנד. "התקשרות" גליון תרפ ע' 7):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק חלק מהאפשרויות, וכתב:

מהאפשרויות שלא נמחקו – יתענין באלו:

(1) המותרות ע"פ שו"ע (שמירת שויו"ט),

(2) שתנאי הפרנסה מתאימים.

שפז

[ט"ו תמוז, תשל"ה]

מענה לא' בקשר להסתדרות בנו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רנו.

שפח

[ועש"ק פנחס, ח"י תמוז, תשל"ה]

מענה להשליח ר' נחמן סודאק (מצילום כתי"ק – תשורה לו אסחה"ש תשפ"א ע' 83. אגרות-קודש ח"ל ע' רנו-רנז):

[1] במכתבו כתב: "בנידון מחלקת גראמער סקול דילדות, אשר דעתינו הי' שישנם הרבה מעלות באם שמואל שי' לו יהי' האחראי למחלקה זו, ובאם ההחלטה היא לחיוב הי' כדאי לכאוי' לפרסם הדבר בהקדם אשר אז אולי זה גם יעזור שיתוספו עוד תלמידות למחלקה זו (הגם שזה ספק, אבל השינוי יכול לעזור), לעי"ע לא עשינו כלום בזה היות ועדיין לא נתקבל מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "מענה", וכתב:

לענות להכותב שי' וגם ל[שמואל שי' לו] שההצעה נכונה

[2] במכתבו כתב: "בנידון מחלקת הישיבה, אשר כפי המובן ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א למכתבי בתחלת סיון (בהיותי בנ.י.) שדעת כ"ק אדמו"ר שליט"א בשלילה מלהחזיק המבוגרים כאן, הי' כו"כ שקו"ט בינינו לאיזה מוסד לשלוח אותם, ובכל מקום ומקום ישנם המעלות ולהיפך. ואחדים עוררו אשר אולי המכוון הוא לתקן את טעמי השלילה במקום לשלחם למקום אחר, אשר חלק מסוגים בהתיקון קשור עם כספים גדולים. לעי"ע עדיין לא הוחלט, ובדעתי לעשות אחרי ש"ק אסיפה עם ההורים לדון עדי"ז".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "קשור עם כספים גדולים", וכתב:

עוד ובמילא אין לעשות זה בשנה זו עכ"פ

שפט

[ועש"ק פנחס, ח"י תמוז, תשל"ה]

מענה להשליח ר' משה יצחק העכט (תשורה העכט י"ג כסלו תשס"ט ע' 31):

לטלפנו (מהיר קודם השבת קודש דאך בגורל יחלק וגו'),

כל הנ"ל נתקבל ות"ח ודבר בעתו להפוך ימים אלה לששון ולשמחה ויה"ר שמכאן ולהבא יהי' בהנהגתו (כולל ענין השמחה) מלכתחילה אריבער.

שצ

[כ"ג תמוז, תשל"ה]

מענה על דו"ח ע"ד האסיפה שנערכה ביום כ"ב תמוז בקשר לחיזוק השמירה בשכונת קראונהייטס (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 752 ע' 13. תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 34-33):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה ו"תפול עליהם אימתה ופחד גו"ו ולכל בני"י הי' אור בטוב הירונו"ג, ומלכתחילה לא אשים עליך גו'. אזכיר עה"צ.

[2] על מה שכתבו שבתחלת האסיפה למדו חלק ממאמר ד"ה אך בגורל גו' (שהוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א) – סימן שני קווים תחת קטע זה.

שצא

[שלהי תמוז, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד פעולות ה"טנקיסטים" (תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 35. והעתקה, באדיבות ר' יוסף יצחק שי גראסבוים):

נת' ות"ח, ודבר בעתו (פעולות להפוך ימים אלה לששון ולשמחה) אזכיר עה"צ.

שצב

[תחלת מנ"א, תשל"ה]

מענה לר' משה אהרן הכהן קליין ("התקשרות" גליון שצא ע' 14-15. אגרות-קודש ח"ל ע' רסט):

[1] במכתבו כתב – בקשר ל"מבצע כשרות" ו"מבצע טהרת המשפחה" שהכריז עליהם כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות ט"ז תמוז: "העולם שמח מאוד מזה שעורר כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע לכשרות וטהרת המשפחה. הרבה היו שואלים אותי מדוע אין כ"ק אדמו"ר שליט"א מעורר על זה. כפי שאומרים לי, עולה בניית מקווה לערך 20 עד 30 אלפים דולר. שלכן הנני מציע שיבנו כג' מאות מקוואות חדשות, ויימצאו 6,000 מאנ"ש שיחיו, שכל אחד יתרום אלף דולר עד שיהיה סכום של 6 מיליון דולר, שהחצי מזה יהיה לבניית המקוואות הנ"ל והשאר לבנות בכל עיר מוסד מתומכי-תמימים. כשעשו מכבר המגבית דקרן המאתיים היה אז כל העולם בשמחה מזה. ואם רצוי הדבר מוכן אני לתרום בעצמי האלף דולר להנ"ל ובלי נדר אקבל לשלם עוד שלושת אלפים במשך ג' שנים החלק של ג' בחורים שאין בידם הכסף לתכלית הנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "ג' מאות מקוואות חדשות", וכתב:

זהו כשנתיים שהנני מדבר על דבר נקיון לחוד, ובמקווה אחת ושבסמיכות ל-770 – ולא הצלחתי עד עתה – ומציע שאתחיל על דבר ג' מאות מקוואות חדשות [.]

[2] במכתבו כתב: "הנני להציע לסדר בהשכונה חברה שיקנו 20 בתים גדולים . . .".

בטח יציע לוועד השכונה –

שהם באי-כח הרבים.

שצג

[ר"ח מנ"א, תשל"ה]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין שכתב: "יואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריך לקרות בס"ת של משיח בשבת חזון: בשחרית ובמנחה, בתשעה באב: בשחרית ובמנחה, בשבת נחמו: בשחרית ובמנחה" (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תשי"פ ע' 32):

[1] מחק תיבת "אם", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "צריך".

[2] על התיבות "בתשעה באב : בשחרית", כתב :

(בלא הכתר)

שצד

[ר"ח מנ"א, תשל"ה]

מענה למרת פערלא נעמאנאוו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

[1] על שאלתה ע"ד נסיעה לחצרות קדשנו, כתב :

באם :

(1) רופא יסכים

(2) לא יפריע כלל לעבודה"ק דחינוך בני" בצרפת שזכתה לקחת חלק בזה

(3) בעלה שי' יסכים

תבקר כאן – בשטומו"צ

אזכיר עה"צ.

[2] על מה שכתבה : "אעבוד בעז"ה בסמינר במשרה חלקית", כתב :

ויהא בהצלחה

[3] מעבר לדף, כתב (להמזכירות) :

c/o קרובי שי' כאן

שצה

[ועש"ק דברים, ג' מנ"א, תשל"ה]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא על הודעתו ע"ד פעולותיו (תשורה הלפריך כ"ד סיון תשע"ח ע' 48) :

אשרי חלקו ודכל העוזרים בכל זה וזכותם גדול ביותר. אזכיר עה"צ לכל הנ"ל.

שצו

[ח' מנ"א, תשל"ה]

מענה לאחת שכתבה ע"ד בן אחותה ההולך ומתחזק בעניני יהדות, אלא שזהו בניגוד לרצון אביו, מה שגרם ליצירת מתח ופירוד בביתם. וכיון שבן אחותה קיבל מענה מכ"ק אדמו"ר שליט"א שבכל זאת ימשיך בהתחזקותו ביהדות, פונה במכתבה לאישור המענה, ושואלת מה יכולים לעשות בזה (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ תולדות תשע"ב ע' 14-15):

להודיעה המענה לב"א שי'.

בהוספה [What can we do] (מה אנו יכולים לעשות) **להסביר בלבביות ובחום להוריו שי': פלא גדול – שבודאי יודעים מצב הפרוע** **דהנוער עתה בעניני צניעות, אמונה, יחס להורים וכו' – ושמרגישים עצמם אבודים ונבוכים בתכלית מבלי מטרת חיים קבועה וכו' וכו'**

השם ברכם **בבן שמרגיש עצמו מבוסס בחיים ובדרכו בחיים מבלי ספקות וכו'**

– האומנם, אפילו לשיטתם, תפקידם לערער ח"ו אמונתו, להטיל ספקות וכו' (ובודאי מבינים שכשמטילים ספק – ה"ז פתיחת דלת לספקות **בהכל**)

וכ"ז מפני שרוצה לעשות דברים, **שלדעתם, מוזרים הם היינו: לא לאכול טריפה, לא לעבוד בשבת, להניח תפלין וכו'**

ובכדי לבטל זה, ח"ו – כדאי להעמיד בספק את הכל?

שצו

[לפני יו"ד מנ"א, תשל"ה]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב – בקשר ל"מבצע נש"ק": "בהיותי באה"ק נוכחתי לדעת שכמעט שאין מחלקים פמוטים, ע"ד שעושים כאן בארצה"ב וכו', כי עולה להם ביוקר. ובאשר כשאין נותנים פמוט אעפ"י שמבטיחות להדליק אינו דומה כשהן כן מקבלות פמוט, לקחתי על עצמי להשתדל לשלוח להם מכאן פמוטים. הצלחתי לעי"ע להזמין עשרת אלפים פמוטים, אף שלא עלה בידי לעי"ע לאסוף כל סכום הדרוש לזה. התדברתי מקודם, מפני היוקר באוירון, לשלוח הני"ל ע"י אני' היוצאת מכאן ביולי 18 ונוסעת ב' שבועות. אח"כ ע"י יקותיאל שי' רפ הסכימו,

לע"ע, להעביר על חשבונם שש מאות פמוטים ומעבירים זה כבר היום. עכשו משתדלים אולי יסכימו להעביר עוד, ובאם לאו יושלחו באני כני"ל" (מצילום כתי"ק – סי' "המזכיר" ח"א ע' 391):

סימן בעיגול את התיבות: "ומעבירים זה כבר היום", וכתב:

(1) ות"ח על הבשו"ט

סימן בעיגול תיבת "באני", וכתב:

(2) רק באם אינה דבני"י כמפורסם

שצח

[ט"ו מנ"א, תשל"ה]

מענה בקשר לא' מאני"ש המשמש כמחנך (אגרות-קודש ח"ל ע' רעג. קובץ ל"קוטי הנהגות והלכות בחינוך על טהרת הקודש" ע' קיג):

מפורסם – שבחב"ד אין גורסים כלל חטיפת אדם ממוסד אחד ע"י מוסד שני, ואפי' לא שקו"ט אתו – מבלי רשות ע"ז **מקודם** – מהנהלת המוסד הראשון.

שצט

[מוצש"ק עקב, אור ליי"ט מנ"א, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו:

"בקשר הספרי' שעיי צאגו"ח ב-305 קינגסטאן עוו., שאי"ה בכ' מנ"א מתחילים ליתן גם שאלת ספרים,

שאלתי בשנה העברה אודות אם יש רשות שתהי' הספרי' על שם הרה"ג והרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (גם דברתי עם הרה"א שי' פרשן ואמר שאם תהי' על שם אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א יתן סכום הגון ע"ז), והי' המענה שעדיין מוקדם. וב"ה שבמשך השנה הי' הזזה גדולה שהרכישו עוד הרבה ספרים שזה גרם יותר יופי בהספרי' ומשתדלים שיהי' נקי, והרבה מבקרים שם.

והננו שואלים אם יש רשות ליתן הספרי' על שם הנ"ל. ובאם יש רשות אז ההצעה שתהי' הנוסח:

ספריית צאגו"ח על שם הרה"ג והרה"ח המקובל ר' לוי יצחק ז"ל שניאורסאהן אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

או, ספריית לוי יצחק ע"י צאגו"ח.

או בנוסח אחר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – תולדות "ספריית לוי יצחק" שע"י צאגו"ח המרכזית – ע' 25):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את התיבות "ספריית לוי יצחק ע"י צאגו"ח".

ת

[כ"ף מנ"א, תשל"ה]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו:

"קבלנו בשמחה את מענת כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות נתינת רשות מקביעת שם הספריי "ספריית לוי יצחק ע"י צאגו"ח" [לעיל מענה שצט], ובקשר עם זה סדרנו שהיום בבקר קודם התפלה למדו בציבור כמה מנינים מאנ"ש שי' והתל' שי' בהספריי הנ"ל בלקוטי לוי יצחק חלק "ליקוטים על פסוקי תנ"ך ומחז"ל, אגרות", מדף קי"ג מס' פסחים דס"ב ע"ב, הלומד ברבים הי' הרר"י שי' כהן ולמד ע"י רם קול ששמעו בטוב.

והננו מבקשים לזכינו לבקר את הספריי ביום ההילולא כי מנ"א".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תדפיס מספר "ועבדי דוד" – תולדות "ספריית לוי יצחק" שע"י צאגו"ח המרכזית – ע' 26):

[יום ההילולא כי מנ"א] **אינו זמן לביקורים כלל**

תא

[כ"א מנ"א, תשל"ה]

מענה לר' דוד ראסקין (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] במכתבו שאל האם להסכים לנסוע לאה"ק.

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם", וסימן בחץ תיבת "להסכים";
וציין: (1)

[2] במכתבו – ביקש: "שאזכה לקבל שליחות מכ"ק אדמו"ר שליט"א
כמו שהי' בנסיעות הקודמות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בהמבצעים כולם (2)

תב

[לפני כ"ד מנ"א, תשל"ה]

מענה לרב בבית כנסת ספרדי בארצה"ב שכתב ע"ד התנגדות חלק מחברי
הקהילה – ובתוכם נשיא ביהכנ"ס – להקמת מחיצה, ואשר הוא (הרב)
הודיע בפניהם שאם לא יקימו את המחיצה, הנה מה-1 לחודש אוגוסט
יעזוב את משרתו בביהכנ"ס. במכתבו פירט את נימוקיו של נשיא
ביהכנ"ס, וביניהם: (א) אם יקימו את המחיצה, תישבר האחדות שבין
חברי הקהילה, וחלק מהם אף יעברו לביהכנ"ס הקונסרבטיבי
שבשכונתם; (ב) באם יעזוב את משרתו כרב ביהכנ"ס מפני אי הקמת
המחיצה, יקחו במקומו ראביי קונסרבטיבי, ועי"ז יפסיד את כל מה
שהצליח לפעול בביהכנ"ס עד עתה בעניני תומ"צ. וביקש עצת וברכת כ"ק
אדמו"ר שליט"א בזה (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ
משפטים תשע"ג ע' 32-33):

על מה שכתב שאם יקימו את המחיצה תישבר האחדות שבין חברי
הקהילה – על התיבות (בתרגום מאנגלית): "באם נקים את המחיצה",
כתב:

(1) תהי' אחדות עם מרן הב"י והרמב"ם וכו'

על התיבות: "יקחו ראביי קונסרבטיבי", כתב:

**(2) באם יסכים ח"ו, הרי הוא רב כזה, וא"צ לקחת אחר, ועבירה גוררת
כו'**

על מה שכתב שעי"ז יפסיד את כל מה שהצליח לפעול, כתב:

**(3) באיזה תוקף יוכל לבקש משהו בתומ"צ באם ח"ו יוותר עתה ויחזור
בו**

על כללות המכתב, כתב:

(4) מאז ומתמיד היו הספרדים מצוינים בכל עניני צניעות (וגירות) בהרבה יותר מהאשכנזים – ודוקא הם צ"ל נלחמים נגד זה!?

סימן בחץ ובעיגול את חתימת הנמען, וכתב:

(5) אזכיר עה"צ

תג

[מנ"א, תשל"ה]

מענה לא' בקשר לשידוך (מצילום כתי"ק – סי' מאוצר המלך" ח"א ע' 291-292; קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ יתרו תשע"ב ע' 28-29. לקו"ש חל"ט ע' 323):

כל שידוך – אחריות גדולה בו, כיון שמטרתו חיים משותפים והרמוניים במשך כל היממה וכל השנים הבאות – דשני בני"א מבוגרים שגדלו כאו"א במשפחה שלו וכו'.

כשהרקע שונה לחלוטין בשטח דת ישראל (שהיא מחדירה כל פעולות האדם: אכו"ש וכו') החשש לחיכוכים מתמידים, רגש דאי נוחיות, לחץ וכו' – גדל ביותר וביותר. (1)

החלטה להיות דתי' מכאן ולהבא – אא"פ שתהי' מבוססת ככל הדרוש, כיון שאא"פ להרגיש בפועל הקושיים שבזה והנסייונות, כ"א כשחיים באופן כזה בפועל ומשך זמן (ובפרט – בעניני טהמש"פ). – וגם כשמקיימים ההחלטה – אין זה מבטל ההתמרמרות שהצד השני מכריח הנהגה יום יומית שמצ"ע אין רוצים בה כלל, שוללת כמה תענוגים וכו' וכו'.

ובפרט לאחרי שתעבור התקופה הראשונה שהכל נראה ע"י משקפיים של אמוציא ורגש, נראה מפתיע וחדש וכו', ומתחילים ימים האפורים וכו'.

וכ"ז אפילו כשלא היו בעבר מאורעות שרישומן ניכר וזכרונן מבלבל וכו' (2)

פשוט – שיכול להראות הכתוב – גם להצד השני,

שהרי כדי שאחד יהי' מאושר וכו' – מוכרח שגם השני יהי' מאושר.

ובטח יתבוננו כאו"א בכהנ"ל. (3)

כל השמות ואזכיר עה"צ לכהנ"ל (4)

תד

[מנ"א, תשל"ה]

מענה לא' השלוחים על שאלתו בנוגע קניית בית (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 60):

באם ישרה בעיני זוגתו תחי' לקנות.

תה

[מנ"א, תשל"ה]

מענה להשליח ר' שלום דובער הלוי לויטין ששאל האם לקנות בנין לפתיחת בית חב"ד נוסף (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 445):

כהוראת המל"ח

[וראה לקמן מענה תו].

תו

[מנ"א, תשל"ה]

מענה להשליח ר' שלום דובער הלוי לויטין (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 445, 714. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

על מה שכתב תכנית מפורטת לפתיחת ישיבה (ראה לעיל מענה שכג), כתב:

א. באם: א. יהי' חלק מזה (קטן – עכ"פ) על אתר, ולא שהכל (הת', הר"מ, המשגיח וכו') יובא ממק"א. ב. ילהיב מנין ת' מכאן (או ימצא מי שילהיבם) לנסוע לסייעטיל וללמוד מיט א קאך (עכ"פ לשנתיים). ג. ישנו ממון עכ"ז – נכון הדבר במאד.

על מה שכתב בקשר לקניית בנין לפתיחת בית חב"ד נוסף (ראה לעיל מענה תה), כתב:

ב. תלוי בפתרון שלו – באם אין סתירה להתעניין בקניית בית מרווח יותר מדעתה, בפרטיות – שייך למל"ח.

על מה שכתב ע"ד הבאת מורות להחדר, כתב:

ג. כ"ז שייך להמל"ח

על כללות המכתב, כתב:

ד. ויהי' כ"ז בשעטומ"צ – והרי המלך בשדה וכו' אזכיר עה"צ לכל הנ"ל, המצורף בזה נת' ות"ח.

תז

[ז' אלול, תשל"ה]

מענה לר' דוד ראסקין (ס' "ימי תמימים" ח"ו ע' 435):

על פי השמועה הפעילות בצה"ל הן שלא בערך פחות ממה שאפשר להיות בקל (באם לא ירגיזו את אנשי הצבא שיחיו) ופשיטא פחות ממה שצריך להיות ועד מתי!?

תח

[ועש"ק תצא, ח' אלול, תשל"ה]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני על מכתבו (מצילום כתי"ק – "א חסידישער דערהער" אלול תשע"ד (גליון 23) ע' 5):

נת' ות"ח ת"ח על בשו"ט הנ"ל ודבר בעתו שהמלך בשדה כו'

אזכיר עה"צ לכהנ"ל ולכוח"ט לכאו"א שליט"א

תט

[נועש"ק תצא, חי אלול, תשל"ה]

מענה לר' חיים יהודה פלדי יו"ר "הועד למען שלימות העם" (סי' "מקדש מלך" ח"א ע' 57. אגרות-קודש ח"ל ע' רפד-רפה):

על שאלתו ע"ד פרסום רשימת גויים שנרשמו כיהודים בגלל חוק "מיהו יהודי", כתב:

(1) נראה במוחש שכל מה שיכולים אנשים הידועים להעלים המצב האמתי – עושים, ואין נרתעים אפילו ממילתא דעבידא לגלוי', ואפילו ממה שכבר נתגלה (וכהכרזתם שאף אחד לא נרשם כו', ולפני זה – בכו"כ ענינים), והעדר הפירסום – לא יעכבם כלל וכלל ואדרבא, יסבירו ויכריזו הוכחה גמורה שצודקים הם וצדיקים הם וכו'.

על שאלתו ע"ד קיום מסיבת עיתונאים בנושא, כתב:

(2) כיון שהכנסת בפגרא – צ"ע האם לעשות כ"ז עתה, או קרוב לפתיחתה וכיו"ב – ועל עסקנים שעל אתר להחליט בזה.

תי

[יו"ד אלול, תשל"ה]

מענה לר' אהרן חיטריק בקשר לליקוט פירושים כו' לתניא פרקים טו-יז (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אברהם נחום שיי גראס וזכות הרבים תלוי' בו):

בטח יצרף גם ההשמטות מהפ' שלפנ"ז שלא נדפסו ע"ע.

תיא

[י"ז אלול, תשל"ה]

מענה לקבוצת האורחים שהגיעו מפאריז לחצרות קדשנו לחודש תשרי (תשורה סוסובר ל"ג בעומר תשע"ה ע' 49):

שיהא בשעטו"מ בחיות בעניני אלול אזכיר עה"צ.

תיב

[לפני חיי אלול, תשל"ה]

מענה לר' אפרים וואלף על בקשת ברכה עבור מר צבי איצקוביץ ראש עיריית לוד (ס' יימי תמימים" ח"ו ע' 437):

הזכרתי עה"צ.

תיג

[כ"א אלול, תשל"ה]

מענה למערכת "די אידישע היים" שהכניסו העתק מאמר שכתבה מרת נחמה גרייזמאן. – במאמרה סיפרה, שכשלימדה והדריכה במשך חדשי הקייץ במכון "בית חנה" במיינסוטה, מעדה שם ושברה את ידה השמאלית. בבית הרופאים הי' רופא יהודי, וכששמע שהיא מחסידי חב"ד התבונן ואמר – שמעולם לא נזדמן לו לראות חסיד חי, אמת! אף ששמע עליהם, אך מעולם לא חלם שיראה מי מהם בבית הרופאים במיינסוטה! ואחרי שהסבירו לו אודות ליובאוויטש ואודות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הניח איתו א' המורים תפלין. והמשיכה במאמרה ע"ד תחושת ההודי להשם על המאורע (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 300. "כפר חב"ד" גליון 517 ע' 35. אגרות-קודש חל"א ע' יח-יט):

פלא גדול שהעיקר חסר: ע"י המאורע שלה ראה יהודי בפעם הראשונה: חסיד, ודוקא נערה בארצה"ב המדברת אנגלית כמוהו, ומשתדלת בעוצם הכאבים שלה לא ע"ד רפואתה, כ"א להסבירו יהדות ועד למעשה בפועל – תפלין, ועד – ששכח שהוא רופא וכו', שכח על כל המציאות שלו! ונתעורר – בריכוז כל מחשבתו ב"מהי חסידות חי', חסיד חי" – שבטח ראה בזה נשמת היהדות כולה.

בל' החסידות: ברגעא חדא מן הקצה אל הקצה

ונוסף ע"ז – מי ישער ההמשך אצלו לאח"ז!?

וכדאי להוסיף (ובהרחבה)

תיד

[כ"א אלול, תשל"ה]

מענה לר' ישעי' הכהן מטלין שכתב: "יואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב אם צריכים לקרות בס"ת של משיח בשבת פ' נצבים וילך בשחרית במנחה, בראש השנה יום ראשון בשחרית חמשה קרואים במנחה, ביום שני של ראש השנה בשחרית חמשה קרואים" (מצילום כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 33):

מתחיל [בשבת פ' נצבים וילך בשחרית במנחה] **ועד לאחרי חודש השביעי כולו**

תטו

[כ"ה אלול, תשל"ה]

מענה להמזכיר הרח"י קרינסקי שכתב: "היות שבזמן האחרון זקוקה הקאדילאק (שהיא משנת 69') לכוי"כ תיקונים, ולעתים תכופות, הנני שואל אם כדאי להתעניין בקניית קאדילאק חדשה, משנת 76', שכעבור חודש או חדשיים יתחילו למוכרם" (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ב' מרחשון תשס"ח ע' 43):

[כדאי]

תטז

[שלהי תשל"ה]

מענה לר' אליעזר ווענגער על מכתבו בקשר להתמסרות וניצול כשרונותיו לספרות חינוכית ויהודית שחסרה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' רצט-ש.

תיז

[קייץ, תשל"ה]

מענה לר' אלחנן יהודה ליב רייצעס על מכתבו (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 23 (ע' רכו)):

בענין נסיעה לקאלאבריא תלוי האין בזה השגת גבול, הזקוקים לידיעה
בעצי אתרוגים וכו' (הרכבה)

בהשאר – כעצת ידידים מבינים

תיח

[תשל"ה]

מענה לנערה שכתבה ע"ד ספקותי בקשר לשידוך מסויים (מצילום
כתי"ק – תשורה לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 16):

אפשר שלאחרי שתפגש עמו עוה"פ יתברר אצלה איך להחליט.

באם גם אז יהי' איזה ספק – תדבר בזה גלוית לב עם ידיד (הורי' שי'
?) ובהתאם להדיבור ושמיעת תגובת הידיד תחליט והשם יצליחה.

גם שם האם דהמדובר שי' ואזכיר עה"צ.

טיט

[תשל"ה]

מענה לאי על מכתבו בקשר לקיום התומ"צ (מצילום כתי"ק – תשורה
לאזאר ט"ו מנ"א תש"פ ע' 17):

התורה נק' תו"ח – ואחד טעמים העקריים – מפני שהיא הוראה בחיים,
חיי יום יום – ע"פ רצון השם נותן התורה ובורא כאו"א מבנ"א.

בנוגע לתורה אמחז"ל שניתנה לעשות שלום בעולם ז.א. שסו"ס רק ע"י
קיום הוראותי' בא השלום האמתי והבר קיימא.

ע"פ הנ"ל מובן שהוא היפך השכל לומר – שלע"ע אתנהג היפך רצון
השם בתורתו, אבל לאחרי משך זמן אמלא רצונו.

כיון שכבוד או"א היא מצוה גדולה, פשוט שצ"ל כהנ"ל (שמירת
השו"ע) – ביחד עם כיבודם בשלימות בכל הדברים שאין שייכים
לשו"ע.

אזכיר עה"צ.

תכ

[תשל"ה]

מענה להורים שכתבו ע"ד בתם הרוצה להנשא לאינו יהודי ר"ל (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש חכ"ח ע" 28 (ע' שדמ-שמה). לקו"ש חכ"ד ע' : (376)

נישואי תערובות – זהו: 1) אסון בפועל – לשניהם. ובאם יש איזה יחס הוגן מזו לזה (ולא רק חשק זמני – שבודאי יחלופ) לא ימשיך את השני לחיי אסון תכה"י (אפילו באם השני רוצה לאבד עצמו לדעת). 2) זהו סיוע ישיר למטרת היטלער ימ"ש – לחסל את עם בני"י (אלא שנעשה "בכפיפת משי")

ע"פ הנ"ל מובנת דעתי – שעליהם (בתור הורים ובתור בני"י בכלל) לעשות כל התלוי בהם שלא להניח בתם תי' להרוס, ר"ל, את חי"י, ולהזיק את כל עם בני"י ג"כ. אולי כדאי שתסע לאהקת"ו

לדבר אתי פא"פ – אין כל צורך כלל

תכא

[תשל"ה]

מענה לקבוצת נערות מאה"ק שבאו לחצרות קדשנו וקבעו שיעור לימוד (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 159. אגרות-קודש ח"ל ע' : (שב)

על מה שכתבו: "נקיים היום שיעור" – על התיבות "נקיים היום", כתב כ"ק אדמור"ר שליט"א:

בטח בהל' הצריכות – ויה"ר שיהא בהצלחה רבה בכל, ותתוספנה עליהן עוד כו"כ, וזכות הרבות תלוי בהן.

בטח כאו"א מדליקה נרות בעשוי"ט – ויהא לאויו"ש טובות.

אזכיר עה"צ.

תכב

[תשל"ה]

מענה ליו"ר ועד שכונת קראונהייטס (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 229. אגרות-קודש ח"ל ע' שב-שג):

בודאי שאצל כאו"א מהנ"ל – לכל לראש: טובת השכונה [בנ"י שליט"א השוכנים בתוכה – כ"י – בתהכנ"ס וביהמז"ר ומוסדות החינוך וחסד אשר בה וכו' וכו'] – ועפ"ז מובן ופשוט, אשר התפטרות מי שהוא מחברי הועד ועאכו"כ דהיו"ר דהועד, אין לה מקום כלל, כי ה"ז היזק ברור ח"ו להשכונה.

מזה מובן ג"כ שההמשך בהועד ובמשרת יו"ר שלו, כיון שזהו טובתם של כהנ"ל (בנ"י והמוסדות וכו') – זכות גדול הוא, השי"ת נותן כוחות מיוחדים ע"ז (שהרי אינו מבקש אלא לפי הכוחות שנותן), ממשיך ברכות ה' בכל העניינים דחברי הועד ודהיו"ר (גם – הפרטים) שי'.

הא דאחז"ל דאין דעותיהם דבנ"א שוות זל"ז – אינה הודעה בעלמא, כ"א – בכדי שלא להתרשם מחילוקי דעות וכו', כ"א אדרבא לחפש דרך להתפשר וסו"ס לבוא להחלטה אחת (וכמרומוז ג"ז במשנה הנ"ל – שכל אלו המחולקים בדעות הרי אביהם אחד – אדה"ר. וק"ל).

וגם בהנ"ל: ודאי ישתדל כאו"א מצדו לקרב הלבבות וגם הדעות, כיון שמטרת כולם אחת – טובת השכונה.

ודבר הקשה יביאו לפני רב(נים) – כנהוג בישראל ויורם. והשי"ת יצליחם בעבודתם לטובת כמה רבבות מבנ"י שליט"א.

אזכיר עה"צ.

תכג

[תשל"ה]

מענה לא' העסקנים (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 26 ע') (דש):

אזכיר עה"צ לכל הנ"ל.

אי אפשר שאני אעשה ואדבר בשביל מוסדות אפילו החשובים ביותר – כי אז אין לדבר סוף וכו'. וק"ל.

תכד

[תשל"ה]

מענה להרב אליהו סימפסון שכתב: "היום הודעתי לכ"ק ע"י טעלעפאן אשר היום באתי לשלום לביתי שלם בגופי שלם בכחותי . . . אשר ע"כ בקשתי מכ"ק לברכני שיחזק השי"ת את בריאותי בקרוב ממש בגשמיות וברוחניות ושלא יקרני שום מחלות וחלישות ושום חלישות בגשמיות וברוחניות בתוך כלל ישראל אמר" (מצילום כתי"ק – ריש אגרות-קודש ח"ל ע' 27 (ע' שז)):

ת"ח על הבשו"ט, כן יבש"ט מרפושוי"ק,

ובטח ממלא הוראות הרופא בו"ד, עליו אמרה תורה: ורפא ירפא.

אזכיר עוה"פ עה"צ לכהנ"ל.

מצו"ב מה שהו"ל לאחרונה מתורת אדני"ע.

סימפסון

תכה

[תשל"ה]

מענה בקשר למכתב ותמונות מברית-מילה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' ש.

תכו

[תשל"ה]

מענה לאחת בקשר לנסיעתה לאה"ק –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' ש.

תכז

[תשל"ה]

מענה בקשר ל"קנאת סופרים תרבה חכמה" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שא.

תכח

[תשל"ה]

מענה לא' בקשר לחששותיו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שא.

תכט

[תשל"ה]

מענה למרת רייזל נעמי מלנר בקשר לקבלת משרת מרצה בסוגיות
סוציאליות ולנצל זאת לקירוב התלמידים ליהדות –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שג.

תל

[תשל"ה]

מענה לא' על מכתבו בקשר לגיוס כספים באיזור מסויים, בו כתב שאין
לו נסיון בגיוס כספים –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שג.

תלא

[תשלי"ה]

מענה להשליח הרב יצחק דוד גראנער בקשר לתכנית מסויימת בעניני
כספים –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' דש.

תלב

[תשלי"ה]

מענה לאחת שכתבה: (א) ע"ד יחסי עם אבי; (ב) ע"ד הצעת שידוכין
מסויימת –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' דש-שה.

תלג

[תשלי"ה]

מענה לאחת הגרושה מבעלה ששאלה בקשר לשידוך מסויים –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שה.

תלד

[תשלי"ה]

מענה לאחת שכתבה: (א) ע"ד הצעות שידוכין; (ב) ע"ד קביעת שם
יהודי –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שה.

תלה

[תשל"ה]

מענה לאחת ששאלה בקשר לשידוך מסויים, בהמשך למכתב אחי לכ"ק
אדמו"ר שליטי"א בנידון –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שה-ש.ו.

תלו

[תשל"ה]

מענה לאחת על שאלתה בקשר למקום מגורי משפחתה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' ש.ו.

תלו

[תשל"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד מצב השלום-בית בביתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שו-שז.

תלח

[תשל"ה]

מענה בקשר להשפעה על נערה מסויימת שתטיב דרכי' –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שז.

תלט

[תשל"ה]

מענה לשאלה ע"ד טיפול מסויים של חיסון נגד המחלה הידועה ל"ע –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שח.

תמ

[תשלי"ה]

מענה לאחת שכתבה ע"ד מצב בתה החולה ברגלה –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שח.

תמא

[תשלי"ה]

מענה לא' ששאל: (א) ע"ד מצב בריאותו; (ב) "תיקון" בענין מסויים –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שט.

תמב

[תשלי"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד מצבו הכלכלי הדחוק והאפשרויות שיש לו בזה, ומהן: (א) לקחת חזרה המניות שנתן מכבר לילדיו; (ב) הכרזת פשיטת-רגל –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שט-שי.

תמג

[תשלי"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד אי רצון מנהיגי הקהילה לחדש החוזה שלו במשרתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שי.

תמד

[תשלי"ה]

מענה לאי ששאל: (א) ע"ד העתקת מקום מגורי משפחתו לעיירה קטנה;
 (ב) ע"ד מסחר במניות –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שי.

תמה

[תשלי"ה]

מענה לאחת ששאלה איך לקרב את לבות אבי ואחי לחיי תומ"צ –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיא.

תמו

[תשלי"ה]

מענה לשאלה בקשר למחשבות בלתי רצויות –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיא.

תמז

[תשלי"ה]

מענה לאחת שכתבה ע"ד מצב רוחה ושהיא בדיכאון –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיא.

תמח

[תשלי"ה]

מענה בקשר לאימוץ ילד –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיא.

תמט

[תשל"ה]

מענה לא' על שאלתו בנוגע למקום מגורי משפחתו –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיב.

תנ

[תשל"ה]

מענה לא' שכתב ע"ד רצונו להכנס ל"יחידות" –

נדפס באגרות-קודש ח"ל ע' שיב.

תנא

[תשל"ה]

מענה למרת לאה לדיוב (אשת ר' יוסף לדיוב) שכתבה – במהלך ביקורה מאה"ק בחצרות קדשנו – שברצונה להישאר בניו יארק עקב הקשיים בפרנסה ("בית משיח" גליון 191 ע' 23):

כיון 1) שבעלה שי' הצליח וביותר בהצלחת כו"כ מבנ"י – פיקו"נ רוחני ממש – לחיי תומ"צ (ובפרט ע"י שבהשפעתו נכנסו לבי"ס חינוך כשרים ושעל טהרת הקודש) 2) שההכרח בפעולות אלו באה"ק בתקפו עומד – מובן שעליו להמשיך בזה באה"ק – ומתוך שמחה – והשם יברכם בהצלחה, וגם בענייניהם הפרטיים.

כיון שלהצלחת העבודה – צ"ל נעשית מתוך מנוהגה"נ – תקותי שכשידבר בעלה עם הנהלת חמ"ה באה"ק עוה"פ, הרי כפי שהאפשרויות דהקופה של חמ"ה – יוסיפו בהמשכורת שלו וישתדלו כפי האפשרי בנוגע למכונה (אוטו) [.].

מצו"ב השתתפות בהוצאות ביקורם כאן

תנב

[תשל"ה]

מענה למנהלי מוסד מסויים שכתבו שהחליטו לשלוח את פלוני בתור שד"ר, ומבקשים את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א ("התקשרות" גליון א'תלד ע' 9):

באם יש לו יפוי כח מההנהלה.

תנג

[תשל"ה]

מענה לא' התמימים מתלמידי ישיבת "הדר התורה" בשכונת קראונהייטס שהכניס תמונות מ"דינר" לטובת הישיבה (קטלוג התמונות של ספריית אגו"ח מספר 11782):

נת' ות"ח.

נהוג לציין (מעל"ד) השמות ות"ח אם יעשה זאת.

תנד

[תשל"ה]

מענה לא' מעסקני אני"ש (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על ענין מסויים שכתב, כתב:

כמובן ופשוט – כהנ"ל שייך להנהלת הישיבה שעל אתר

[2] על הפ"נ שכתב, כתב:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל ויבש"ט

[3] על חומר מסויים שהכניס, כתב:

נת' ות"ח

נוסף על הנ"ל באם אפשרי שיודפס בהנ"ל ע"ד ה' המבצעים והדה"נ

[4] על מה שכתב ע"ד נציגות ארגון מסויים, כתב:

בטח 1) לא יתערבו עי"ז בענינים הרוחניים

2) [בני נוער] לא יאמרו שהבני נוער ו[. .] היינו הך ביר"ש וכו'

[5] על מה שכתב ע"ד תמיכה מסויימת, כתב:

? אברר (או שיברר)

[6] על שאלה מסויימת בקשר לתערובת בנים ובנות, כתב:

שייך לעסקנים יר"ש על אתר

[7] על מכתב שנתקבל מקנדה שהכניס, כתב:

קראתי ות"ח

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א